

Begroting 2022-2025

Zeewolde

Programmabegroting 2022-2025

Gemeente Zeewolde

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Algemeen	3
1.1 Aanbiedingsbrief	3
1.2 Samenstelling bestuursorganen	9
1.3 Kernegegevens	10
2. Programmaplan	12
2.1 Programma 0 - Zeewolde Bestuurt	13
2.2 Programma 1 - Veilig Zeewolde	17
2.3 Programma 2 - Zeewolde is schoon, heel en bereikbaar	19
2.4 Programma 3 - Zeewolde economisch veerkrachtig	21
2.5 Programma 4 - Naar school in Zeewolde	24
2.6 Programma 5 - Cultureel, sportief en recreatief Zeewolde	27
2.7 Programma 6 - Zeewolde zorgzaam en solidair	30
2.8 Programma 7 - Duurzaam en gezond Zeewolde	35
2.9 Programma 8 - Ruimte en wonen in Zeewolde	39
3. Paragrafen	42
3.1 Lokale heffingen	43
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	49
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen	59
3.4 Financiering	64
3.5 Bedrijfsvoering	68
3.6 Verbonden partijen	74
3.7 Paragraaf Grondbeleid	88
3.8 Uitgaande subsidies	92
4. Financiële begroting	94
4.1 Geraamde resultaat op hoofdlijnen	94
4.2 Toelichting op overzicht van baten en lasten in de begroting 2022-2025	95
4.3 Overzicht van algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	109
4.4 Totaal overzicht van het geraamde resultaat	110
4.5 Structureel evenwicht	111
4.6 Incidentele baten en lasten	111
4.7 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	112
4.8 Geprognosticeerde balans en EMU saldo	113
5. Bijlagen	115
5.1 Overzicht reserves en voorzieningen	116
5.2 Staat van reserves en voorzieningen	120
5.3 Uitgebreide geprognosticeerde balans	121
5.4 Uitgebreid overzicht structureel evenwicht	122
5.5 Overzicht van geraamde lasten en baten per taakveld	123

1. Algemeen

1.1 Aanbiedingsbrief

Aan de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de Programmabegroting 2022-2025 aan. Met de vaststelling van deze programmabegroting stelt u het toekomstig beleid vast. Tevens autoriseert u bij de vaststelling de bijbehorende financiën. Bij de opbouw van de programma's is aangesloten op de speerpunten in de vastgestelde Realisatieagenda 2018-2022. De komende gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 sluit de huidige collegeperiode af.

Uitgangspunt bij deze begroting

De Programmabegroting 2022-2025 is opgesteld op basis van bestaand beleid, de Realisatieagenda 2018-2022, waarbij rekening is gehouden met actualiteiten en onontkoombare ontwikkelingen.

Sociaal Domein

Eén van die onontkoombare ontwikkelingen is de nog steeds zorgelijke financiële situatie in het Sociaal Domein. De beleidsmatige uitgangspunten in het Transformatieplan Sociaal Domein (bijgesteld november 2020) blijven gelden, echter fors bijstellen van de financiën in deze begroting is onvermijdelijk gebleken op basis van de historische tekorten en de prognoses voor de toekomst.

Sinds de transitie van het Sociaal Domein in 2015 is er sprake van een toename aan geleverde zorg en daarmee samenhangende zorglasten. In 2018 is een transformatieopgave vastgesteld die op termijn moet leiden tot lagere lasten binnen het Sociaal Domein. Er zijn wel verschuivingen waarneembaar binnen diverse zorgproducten, maar van een lagere zorglast die hieruit zou moeten volgen is op dit moment nog geen sprake.

Voor de Programmabegroting 2022-2025 is een begroting opgenomen voor het Sociaal Domein die aansluit op de prognoses zoals die momenteel worden verwacht en waarbij tevens rekening is gehouden met de financiële resultaten over de afgelopen jaren. In de prognoses zijn de zorgzwaarte en duur van de trajecten, de fluctuaties in het aantal cliënten (volume) en tariefswijzigingen meegenomen. De prognoses die nu in de begroting vanaf 2022 zijn opgenomen geven een zo reëel mogelijk beeld van de verwachte zorglasten voor Zeewolde. Op basis van de prognoses is op het Sociaal Domein binnen programma 6 van de begroting een structurele lastenverhoging meegenomen van € 4,6 miljoen. De komende periode gaan wij verder met het veranderen (transformatie) van het Sociaal Domein. Onze belangrijkste doelen zijn om enerzijds passende zorg te geven aan onze inwoners en anderzijds de kosten beheersbaar te maken.

Bestemmingsreserve Transformatie Sociaal Domein

In de Programmabegroting 2022-2025 heeft de gemeenteraad de bestemmingsreserve Transformatie Sociaal Domein aangevuld met € 3 miljoen voor tekorten vanaf het begrotingsjaar 2021. Vanwege de hierboven beschreven toename van het lastenniveau van het Sociaal Domein in de Programmabegroting 2022-2025 is het niet meer de verwachting om vanaf 2022 gebruik te hoeven maken van deze bestemmingsreserve. Op basis van verwachtingen over het jaar

2021 is het waarschijnlijk dat de reserve in 2021 substantieel of geheel aangesproken zal gaan worden. In de 3^e kwartaalrapportage 2021 wordt u nader geïnformeerd over de financiële ontwikkelingen voor het jaar 2021.

Noodzaak tot vaststelling van een structureel sluitende begroting

Een belangrijke pijler in de gemeentelijke financiën en het toezicht hierop is een sluitende begroting voor alle begrotingsjaren. Dekking uit reserves wordt vanuit wettelijke toezicht door de provincie (het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) niet gezien als een structurele dekking. En vanzelfsprekend heeft het vanuit financieel oogpunt de voorkeur om enkel bij incidentele zaken gebruik te maken van reserves. De Rijkscompensaties voor het Sociaal Domein zijn formeel incidenteel van aard, waarbij vanuit financieel toezicht mogen deze Rijkscompensaties als structureel worden beschouwd.

Financiële uitkomst Programmabegroting 2022-2025

De budgettaire uitkomsten over de jaren 2022-2025 zijn in onderstaand overzicht opgenomen.

		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Resultaat voor bestemming					
Programma	Baten	-66.465	-65.503	-65.984	-66.941
	Lasten	65.810	64.460	65.153	65.959
Resultaat voor bestemming - Totaal		-655	-1.042	-830	-982
Resultaat na bestemming					
Reserves	Dotaties	2.483	2.371	2.297	2.278
	Ontrekkingen	-1.837	-1.365	-1.507	-1.442
Resultaat na bestemming - Totaal		646	1.006	790	836
Resultaat		-9	-36	-41	-146

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Zoals uit de regel "resultaat" in de bovenstaande tabel blijkt, sluiten alle begrotingsjaren met een bescheiden voordeel. Het begrotingsjaar 2022 sluit met een voordeel van € 9.000 oplopend naar een voordeel van € 146.000 in 2025. Uit de onderstaande tabel blijkt verder dat het structureel begrotingssaldo ook voor alle jaren voordelig is. Dit structureel evenwicht is belangrijk bij de beoordeling van de provincie van onze gemeentelijke begroting. In deze begroting zijn geen taakstellingen c.q. nog te realiseren bezuinigingen opgenomen.

(bedragen x € 1.000,-)				
Structureel evenwicht	2022	2023	2024	2025
Saldo van baten en lasten	-655	-1.042	-830	-982
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	646	1.006	790	836
Begrotingssaldo	-9	-36	-40	-146
Waarvan incidentele baten en lasten	151	106	107	108
Structureel rekeningsaldo	-160	-142	-147	-254

-/- is voordeel

De saldi volgens de Voorjaarsnota 2021 en volgens de Programmabegroting 2022-2025 wijken per saldo gering af. Ter illustratie volgt hieronder de vergelijking met de uitkomst van de Voorjaarsnota 2021:

(bedragen x € 1.000,-)				
	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldo VJN21	-3	90	-192	n.b.
Mutaties na VJN21	-6	-126	152	
Begrotingssaldo PB2022-2025	-9	-36	-40	-146

Echter de financiële bijstellingen van het Sociaal Domein in deze Programmabegroting 2022-2025 zijn aanzienlijk, zoals eerder aangegeven.

Gemeentelijke voorzieningenniveau blijft op het huidige peil

De begrotingsuitkomst sluit voor alle jaren met een bescheiden voordeel. Er zijn geen onomkeerbare besluiten genomen die ons gemeentelijke voorzieningenniveau hebben aangetast, met inachtneming van de uitgangspunten die u in de Voorjaarsnota 2021 heeft herbevestigd. Wel is het zo dat er binnen deze Programmabegroting 2022-2025 enkele onderdelen zijn verwerkt die financieel een forse impact hebben. Het op orde houden van de gemeentelijke financiën, passend bij het gewenste gemeentelijke voorzieningenniveau vraagt onze continue inzet voor de komende jaren.

Dekkingsplan

De financiële druk op gemeenten is al diverse jaren hoog, ook op Zeewolde. U heeft bij het vaststellen van de Programmabegroting 2021-2024 ingestemd met het dekkingsplan wat het perspectief aangaf voor de huidige begrotingsjaren in deze Programmabegroting 2022-2025. Om een structureel sluitende begroting te realiseren is het huidige dekkingsplan in lijn met dekkingsplan wat bij de Programmabegroting 2021-2024 is vastgesteld. Met de klankbordgroep Sluitend maken van de begroting zijn dekkingsmogelijkheden gedeeld en besproken. De onderstaande tabel geeft op hoofdlijnen aan welke maatregelen en de effecten daarvan in het voorstel van het college aan de raad zijn opgenomen. Deze ontwikkelingen leiden tot een uitzetting van de begrotingsomvang.

Maatregelen en effecten	2022	2023	2024	2025	
1 Extra middelen Sociaal Domein (arbitragezaak)	-1.527.000	-1.003.000	-928.000	-835.000	Voordeel
2 Vrijval gereserveerde middelen Sociaal Domein	-750.000	-750.000	-750.000	-750.000	Voordeel
3 Verhoging baten omgevingsvergunningen	-510.000	-400.000	-400.000	-400.000	Voordeel
4 Verhoogde urentoerekening aan de Grondexploitatie	-104.000	-103.000	-104.000	-105.000	Voordeel
5 12% Tariefstijging OZB	-874.000	-874.000	-874.000	-874.000	Voordeel
6 Toekomstige verwachte volumegroei en waardeontwikkeling OZB opbrengsten	-450.000	-670.000	-670.000	-670.000	Voordeel
7 Toeristenbelasting naar het landelijk gemiddelde	-257.000	-257.000	-257.000	-257.000	Voordeel
Totaal	-4.472.000	-4.057.000	-3.983.000	-3.891.000	Voordeel

(-/- is voordeel)

Toelichting op het dekkingsplan

1. *Extra Middelen Sociaal Domein (arbitragezaak)*

De uitkomst van de arbitragezaak van de VNG richting het Rijk is dat het Kabinet in 2022 € 1,314 miljard extra beschikbaar stelt aan gemeenten voor de tekorten in de jeugdzorg. Dat komt bovenop de eerder toegezegde € 300 miljoen voor dat jaar. Gemeenten committeren zich daarbij aan de invulling van een set aan maatregelen die in 2022 een besparing van € 214 miljoen moeten opleveren.

2. *Vrijval gereserveerde middelen Sociaal Domein*

Bij de Programmabegroting 2021-2024 is deze kostenpost in de begroting opgenomen voor een deel van het verwachte tekort binnen het Sociaal Domein (€ 750.000). Doordat de ramingen in het Sociaal Domein in deze Programmabegroting 2022-2025 tegen het verwachte niveau zijn opgenomen, kan dit bedrag in de begroting vrijvallen. Anders zou er sprake zijn van een dubbeltelling van deze kosten.

3. *Verhoging baten omgevingsvergunningen*

Binnen Zeewolde is er sprake van forse woningbouw en hiermee van een constante aanvraag van omgevingsvergunningen. Deze opbrengsten zijn in deze Programmabegroting 2022-2025 tegen een realistisch, verwacht volumenniveau in de begroting opgenomen, waarbij positieve afwijkingen ten opzichte van het woningbouwprogramma (meer omgevingsvergunningen) in de raming zijn opgenomen.

4. *Verhoogde urenrekening aan de Grondexploitatie*

In het kader van een juiste toerekening van kosten aan de juiste onderwerpen is de toerekening van directe uren aan de Grondexploitatie op het verwachte niveau gebracht.

5. *Tariefstijging OZB*

Deze tariefstijging volgt uit het dekkingsplan bij de Programmabegroting 2021-2024. De stijging van de OZB-opbrengsten wordt gelijkmatig verdeeld over de 3 groepen belastingplichtigen (eigenaren van woningen, eigenaren van niet-woningen en gebruikers van niet-woningen). Het tarief voor 2022 stijgt met 12% voor elke groep.

6. *Toekomstige verwachte volumegroei en waardeontwikkeling OZB opbrengsten*

Bij deze opbrengsten wordt rekening gehouden met een toekomstige waardeontwikkeling van OZB objecten en uitbreidingen binnen de gemeenten.

7. *Toeristenbelasting naar het landelijk gemiddelde*

Zeewolde kent een gedifferentieerd tarief: een hoger tarief voor hotels, vakantiebungalows c.a. (prijsspeil 2021 = € 2,60) en een lager tarief voor campingplaatsen c.a. (prijsspeil 2021 = € 1,18). De toeristenbelasting wordt vanaf het jaar 2022 vastgesteld op het landelijk gemiddelde van jaar T-1 (of anders het laatst bekende gemiddelde van € 2,98) voor wat betreft het *hogere tarief*, niet voor de campingplaatsen c.a. Bij de vaststelling van de belastingverordeningen voor 2022 in december 2021 worden de definitieve tarieven bepaald. Het college gaat nader in gesprek met de recreatieondernemers.

Effecten waarmee in deze begroting geen rekening is gehouden

- *Herijking van het gemeentefonds*

Deze herijking is tweeledig: namelijk een verdeling van de budgetten voor de klassieke taken en voor de taken in het Sociaal Domein. In 2020 kwam er een eerste beeld van de effecten van de herijking, dat voor Zeewolde nadelig uitviel. Op rijksniveau is besloten om nader onderzoek te verrichten, in afstemming met de VNG, met uitstel van een jaar van het invoeringsmoment naar 1 januari 2022 als gevolg.

Het nader onderzoek heeft het effect voor Zeewolde verder verslechtert. Het nadelige effect voor Zeewolde is op basis van de recente informatie opgelopen naar jaarlijks bedrag van € 1,2 miljoen. Het doel van de fondsbeheerders is om een herverdeling van het gemeentefonds met ingang van het begrotingsjaar 2023 in te laten gaan. De status van de herijking is echter nog verre van definitief vanwege advisering van de Raad voor het Openbaar Bestuur alsmede consultatie van de VNG. Bovendien moet het nieuwe kabinet hierover nog een besluit nemen. Echter de herijking van het gemeentefonds kan voor Zeewolde tot een grote budgettaire impact leiden. Wij volgen de berichtgeving over dit onderwerp actief en wij zullen u informeren bij relevante ontwikkelingen.

- *Covid-19/Coronavirus*

De effecten op de (middel)lange termijn voor de gemeente blijven voornamelijk moeilijk in te schatten. De Nederlandse economie trekt inmiddels weer aan en de economische effecten voor de totale Nederlandse economie zijn positief. Duidelijk is dat bepaalde sectoren (zoals de reisbranche, horeca en evenementen, kunst en cultuur) harder worden getroffen dan andere sectoren.

Zeewolde heeft bij de Voorjaarsnota 2020 een bestemmingsreserve van € 4 miljoen getroffen om de negatieve effecten van het Coronavirus voor de eigen bedrijfsvoering te kunnen dempen. Binnen de Programmabegroting 2022-2025 wordt deze reserve niet ingezet, maar blijven de middelen beschikbaar voor het doel waarvoor deze is ingesteld.

- *Structurele Rijkscompensatie Sociaal Domein en groei van het gemeentefonds*

Bij deze landelijke discussie staat niet de vraag centraal of de verdeling over de gemeenten de juiste is, maar of de totale vergoeding aan gemeenten passend is. De Rijkscompensaties voor het Sociaal Domein hebben een incidenteel karakter. Wel kunnen gemeenten de Rijkscompensaties voornamelijk in hun begroting meenemen als een structurele inkomst, wat Zeewolde ook zo heeft verwerkt in de Programmabegroting 2022-2025. Het nieuwe kabinet besluit of de Rijkscompensaties een structureel karakter gaan krijgen en wat de hoogte hiervan zal worden. Voor Zeewolde kan geconcludeerd worden dat de tekorten in het Sociaal Domein een grote impact hebben op de gemeentelijke financiën. De ingrepen die Zeewolde heeft moeten doorvoeren, treffen onze inwoners, bedrijfseigenaren en bezoekers. Wij delen de landelijke mening dat forse, structurele Rijkscompensaties voor het Sociaal Domein noodzakelijk zijn, rekening houdend met de enorme (financiële) impact die het overbrengen van dit zorgdomein op gemeenten heeft gehad.

Andere noemenswaardige ontwikkelingen die nog niet in deze begroting zijn verwerkt, zijn:

- *Klimaatadaptatie*. De gemeente zal vanuit haar rol te maken krijgen met de gevolgen van klimaatverandering. Welke gevolgen dit precies zullen zijn en welke kosten hieraan verbonden zijn, dat gaat zich de komende jaren verder uitkristalliseren.
- *Beschermd wonen*. Per 1 januari 2022 wordt gestart met de doordecentralisatie van beschermd wonen. Dat betekent dat niet alleen de 43 centrumgemeenten, maar alle 355 gemeenten zich volledig gaan inzetten voor inwoners die in aanmerking komen voor beschermd wonen en daartoe alle regionale samenwerkingsafspraken hebben gemaakt. Vanaf 1 januari 2023 komt er een nieuwe financiële verdeling over gemeenten en een zogeheten woonplaatsbeginsel. Daarmee wordt geregeld dat gemeenten voortaan verantwoordelijk zijn voor beschermd wonen voor de eigen inwoners en daartoe ook in staat zijn, omdat ze daarvoor ook de middelen ontvangen. (Bron: Rijksoverheid.nl).
- *Invoering van de Omgevingswet*. Deze ontwikkeling speelt al meerdere jaren, waarbij de ingangsdatum meerdere malen is uitgesteld. De vermoedelijke ingangsdatum is 1 juli 2022. De gemeenten heeft zich op de Omgevingswet voorbereid, echter de werkelijke effecten voor de uitvoering zullen gaan blijken wanneer de uitvoering daadwerkelijk start.

Bestuurlijke planning

Op 14 oktober 2021 wordt de Programmabegroting 2022-2025 behandeld in de commissie Bestuur, Ruimte en Samenleving en op 4 november 2021 in de gemeenteraad. Uiterlijk 15 november 2021 wordt de begroting aangeboden aan de provincie en het CBS.

Gemeente Zeewolde,
Het college van burgemeester en wethouders

1.2 Samenstelling bestuursorganen

Samenstelling college van burgemeester en wethouders (sinds 28 juni 2018)

Burgemeester	G.J. Gorter	
Wethouders	W.C. Prins (t/m 28 juni 2021)	Leefbaar Zeewolde
	W.P. van der Es	VVD
	E.J. de Jonge	CDA
	E.W. Suithoff	ChristenUnie
Gemeentesecretaris	K.C. Hamstra	

Samenstelling gemeenteraad

Voorzitter	G.J. Gorter
Griffier	L. van Heezik

Leden van de raad

Leefbaar Zeewolde	B.G.J.S. Sonneveld (<i>fractievoorzitter</i>) E. van Es H.L. Hermans E.S. Ekker T.S. Schaaf
VVD	J.M.A. Huckriede (<i>fractievoorzitter</i>) J.M. de Groot H.C. Visser
ChristenUnie	E.S.W. Bron (<i>fractievoorzitter</i>) E.L. van de Beld H.G.F. Hübbers
D66	W.J. Westerhuis (<i>fractievoorzitter</i>) W.L. Sierksma
CDA	B.C. van der Weide (<i>fractievoorzitter</i>) C.M.B. van Dongen
PvdA/GroenLinks	Y.M. van Bruggen (<i>fractievoorzitter</i>) J.A. Klop
Zeewolde Liberaal	R.J. Smeets (<i>fractievoorzitter</i>)
BurgerBelang	R.E. Visser (<i>fractievoorzitter</i>)

1.3 Kerngegevens

A. Sociale structuur	2018 Werkelijk*	2019 Werkelijk*	2020 Werkelijk*	2021 Begroot*	2022 Begroot
<i>Aantal inwoners 1)</i>	22.310	22.656	22.880	22.993	23.158
- 0 - 4 jaar	1.180	1.168	1.186	1.072	1.135
- 5 - 19 jaar	4.451	4.405	4.352	4.321	4.403
- 20 - 64 jaar	13.823	14.077	14.109	14.364	14.278
- 65 jaar en ouder	2.856	3.006	3.233	3.236	3.342
<i>Aantal uitkeringsgerechtigden totaal 2)</i>	293	287	281	289	277
- Wwb (incl. WIJ)	259	258	254	260	254
- IOAW/IOAZ	29	29	23	29	23
- BBZ 3)	5	0	4	N.B.	N.B.

B. Fysieke structuur					
<i>Oppervlakte gemeente in hectaren 3)</i>	26.886	26.886	26.886	26.886	26.886
- oppervlakte land	24.714	24.710	24.709	24.710	24.709
- oppervlakte binnenwater	2.171	2.176	2.177	2.176	2.177
<i>Aantal woningen met woonfunctie 4)</i>	8.553	8.678	8.837	8.820	8.967

C. Financiële structuur					
<i>Opbrengst belastingen</i>					
- totaal OZB eigenaren (x € 1.000,-)	3.808	4.586	4.985	5.278	6.739
- per inwoner	171	202	218	230	291
- totaal precario, toeristen en forensen (x € 1.000,-)	3.593	3.700	3.068	4.209	3.515
- per inwoner	161	163	134	183	152
<i>Algemene uitkering Gemeentefonds</i>					
- totaal (x € 1.000, -) ex nabetalings	20.382	29.238	31.574	30.510	32.115
- per inwoner	914	1.291	1.380	1.327	1.387

*De bedragen hierboven genoemd zijn op basis van de vastgestelde jaarrekeningen (2018 t/m 2020) en begroting 2021.

1) Aantallen bij begroting o.b.v. voorjaarsnota 2021, bij jaarrekening 31 december

2) Begroting: Bron: Betaalmaand 2021-07 Algemene uitkering, officieel gegeven, situatie 31 december, Bron: Meerinzicht, domein Sociaal en Zelfstandigen Loket Flevoland

3) Bron: Betaalmaand 2021-07 Algemene uitkering, officieel gegeven

4) Excl. recreatiewoningen en bijzondere woongebouwen, basis BAG verblijfsobject met woonfunctie, voorjaarsnota 2021

1.4 Taakveldenmatrix

Programma 0 - Zeewolde Bestuurt

Taakveld	Omschrijving
0.1	Bestuur
0.2	Burgerzaken
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden
0.4	Overhead
0.5	Treasury
0.61	OZB woningen
0.62	OZB niet-woningen
0.64	Belastingen Overig
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds
0.8	Overige baten en lasten
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)
0.10	Mutaties reserves
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten

Programma 1 - Veilig Zeewolde

Taakveld	Omschrijving
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer
1.2	Openbare orde en Veiligheid

Programma 2 - Zeewolde is schoon, heel en bereikbaar

Taakveld	Omschrijving
2.1	Verkeer en vervoer
2.2	Parkeren
2.3	Recreatieve Havens
2.5	Openbaar vervoer

Programma 3 - Zeewolde economisch veerkrachtig

Taakveld	Omschrijving
3.1	Economische ontwikkeling
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen
3.4	Economische promotie

Programma 4 - Naar school in Zeewolde

Taakveld	Omschrijving
4.2	Onderwijshuisvesting
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Programma 5 - Cultureel, sportief en recreatief Zeewolde

Taakveld	Omschrijving
5.1	Sportbeleid en activering
5.2	Sportaccommodaties
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
5.4	Musea
5.5	Cultureel erfgoed
5.6	Media
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Programma 6 - Zeewolde zorgzaam en solidair

Taakveld	Omschrijving
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
6.2	Ondersteuningshuis (wijkteams)
6.3	Inkomensregelingen
6.4	Begeleide participatie
6.5	Arbeidsparticipatie instrumenten gericht op toeleiding naar werk
6.6	Maatwerk-voorzieningen (WMO)
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
6.82	Geëscaleerde zorg 18-

Programma 7 - Duurzaam en gezond Zeewolde

Taakveld	Omschrijving
7.1	Volksgezondheid
7.2	Riolering en waterzuivering
7.3	Afvalverwijdering en -verwerking
7.4	Milieubeheer
7.5	Begraafplaatsen

Programma 8 - Ruimte en wonen in Zeewolde

Taakveld	Omschrijving
8.1	Ruimtelijke Ordening
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)
8.3	Wonen en bouwen

2. Programmaplan

Basis van de opzet van de programma's is de aansluiting die gezocht is bij het raadsprogramma en de hieruit geformuleerde realisatieagenda 2018-2022 "Een schone toekomst" van het college. Hieraan zijn de doelstellingen (ook meerjarig) gekoppeld.

De begroting is opgesteld volgens de kaders van bestaand beleid, op onderdelen aangevuld met besluitvorming door de raad voor zover deze nog niet verwerkt waren in het perspectief. Vanuit dit bestaande beleid zijn voor 2022 benoemde prestaties uitgewerkt.

Voor een nadere toelichting op de afwijkingen tussen begroting 2021 tot en met de 8^e wijziging en de begroting 2022 wordt verwezen naar paragraaf 4.2.

2.1 Programma 0 - Zeewolde Bestuurt

Algemeen

Het programma omvat de gemeentelijke dienstverlening, de kosten van de bestuursorganen (gemeenteraad, commissies en burgemeester en wethouders) en de ondersteuning daarvan.

Het programma omvat de zorg voor een in meerjarenperspectief sluitende begroting.

Hoofddoelstelling

Als bestuur en organisatie van Zeewolde werken wij vraaggericht, slagvaardig, oplossingsgericht en efficiënt. Inwoners worden zo vroeg mogelijk betrokken bij de voorbereiding van belangrijke beslissingen. Wij zijn terughoudend met gemeentelijke regelgeving.

Dienstverlening wordt voor burgers en bedrijven zo dichtbij mogelijk georganiseerd.

Wij voeren een degelijk financieel beleid gericht op een structureel sluitende begroting. Het streven blijft de lasten voor inwoners en bedrijven zo laag mogelijk te houden, passend bij het gewenste voorzieningenniveau. Voor eventuele noodzakelijke ombuigingen gelden de daarvoor door de raad gestelde kaders.

Vastgestelde beleidskaders

Voor de uitvoering van het beleid zijn de volgende bestuurlijke kaders van belang:

Kader	Looptijd	Vastgesteld	Actualisatie
Coalitieakkoord en Collegeprogramma	2018 t/m 2022	2018	2022
Algemene subsidieverordening	Onbepaald	2012	Naar behoefte
Raadsbesluit kaders ombuigingen (juni 2015)	2016 e.v.	2015	Naar behoefte
Nota Reserves en Voorzieningen	2017 t/m 2020	2017	2022
Treasurystatuut gemeente Zeewolde 2015	Onbepaald	2015	Naar behoefte
Financiële verordening gemeente Zeewolde	Onbepaald	2017	Naar behoefte
Nota Waarderen en afschrijven	2017 t/m 2020	2017	2022
Beheerplan Openbare gebouwen	2019 t/m 2022	2019	2022
Nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing	2021 t/m 2024	2021	2024

Wat willen we bereiken (effecten)?

Speerpunten

1. Inwoners, bedrijven, organisaties c.a. worden bij de voorbereiding c.q. voorafgaand aan planvorming hierbij betrokken.
2. We ontwikkelen een moderne(re) vergadercultuur.

3. Democratische legitimatie van besluiten.
4. Voor 1 oktober 2019 in samenspraak met alle betrokkenen een Toekomstvisie 2040 op hoofdlijnen.
5. Wij zullen deugdelijke oplossingen vinden voor het te voorziene tekort in de begroting 2019-2022.
6. De éénmalige opbrengst van leges van het nieuwe windpark wordt gedeeltelijk ingezet voor initiatieven op het gebied van energietransitie.
7. Uitgaven worden blijvend kritisch, en zonder uitzondering van enig beleidsterrein, bezien.
8. Lasten voor inwoners en bedrijven worden, passend bij het gewenste voorzieningenniveau, zo laag mogelijk gehouden.
9. Voor het tekort op het sociaal domein/jeugd wordt een voorziening getroffen in combinatie met een actieplan gericht op hogere rijksbijdragen en lagere gemeentelijke lasten.

Wat gaan we daarvoor doen (prestaties)?

1. De gemeente blijft actief op zoek naar mogelijkheden om inwoners, bedrijven en organisaties voorafgaand aan planvorming te betrekken. Digitale middelen zullen bij deze zoektocht waarschijnlijk permanent onderdeel daarvan zijn.
2. In 2022 vinden nieuwe gemeenteraadsverkiezingen plaats en de nieuwe gemeenteraad kan aangeven of men tevreden is met de huidige vergaderstructuur en cultuur of dat men wijzigingen wil aanbrengen hierin.
3. Er zal goed worden gekeken welk bestuursorgaan waarvoor verantwoordelijk is en waar de bevoegdheden zijn belegd. Daarnaast blijft er aandacht voor het op tijd en juist informeren van andere bestuursorganen.
4. De Toekomstvisie is vastgesteld en naar verwachting eind 2021 de daarop gebaseerde Omgevingsvisie. Aan deze Omgevingsvisie wordt in 2022 verdere uitvoering gegeven.
5. De gemeente blijft sturen op een structureel sluitende begroting.
6. De bestemmingsreserve voor het faciliteren van initiatieven op het gebied van de energietransitie wordt ingezet voor de doelen waarvoor de bestemmingsreserve in het leven is geroepen.
7. Uitgangspunt blijft een structureel sluitende gemeentebegroting. Daarbij wordt ook kritisch gekeken naar de uitgaven om te bezien of daar mogelijk efficiency winst te behalen is.
8. Bij het uitgangspunt van structureel sluitende begroting geldt ook als randvoorwaarde dat de lasten voor de inwoners zo laag mogelijk gehouden worden, passend bij het voorzieningenniveau.
9. Voor het Sociaal Domein geldt dat er evenwicht gezocht moet worden tussen niet beïnvloedbare uitgaven, het verlenen van maatwerk daar waar de persoonlijke situatie van de inwoner dat rechtvaardigt én de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen.
De uitkomsten van het Rekenkameronderzoek, het eindrapport van de Visitatiecommissie Financiën Sociaal Domein en de resultaten van de impactanalyse helpen ons verder om de beweging in te zetten van maatwerk richting de inzet van professionele (vrijwilligers)organisaties. Op die manier kunnen de beschikbare middelen binnen het Sociaal Domein zo optimaal mogelijk ingezet worden.

Verbonden partijen bij dit programma

Naam verbonden partij	Gevestigd	Doel	Soort deelname	Raadsbesluit	Inwerking-tredingsdatum
NV Alliander	Arnhem	Belegging	Aandelenbezit		
NV Vitens Flevoland (voorheen Hydron Flevoland)	Lelystad	Belegging	Aandelenbezit		
NV Bank Ned. Gemeenten	Den Haag	Belegging	Aandelenbezit		
Meerinzicht	Ermelo	Bedrijfsvoeringstaken; waaronder de heffing en invordering van belastingen en taken Sociaal Domein	Lid gemeenschappelijke regeling	12-12-2013	1 januari 2015: fase 1 Bedr. voering 1 januari 2018: fase 2 Bedr. voering en taken Sociaal Domein
Het Flevolands Archief	Lelystad	Archiefbeheer	Lid gemeenschappelijke regeling	30 mei 2002	1 februari 2004

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren bij dit programma

Besluit Begroting en Verantwoording										
Indicator		eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	NL in referentie jaar		Taakveld
Formatie	Fte per 1.000 inwoners		4,67	4,70	4,59	4,68	4,50	Niet beschikbaar	Eigen gemeente	0
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners		4,84	4,29	4,15	4,11	4,16	Niet beschikbaar	Eigen gemeente	0
Apparaatskosten	Kosten per inwoner		374	357	375	350	365	Niet beschikbaar	Eigen gemeente	0
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom		19%	14%	6%	7%	7%	Niet beschikbaar	Eigen gemeente	0
Externe inhuur	Totale kosten inhuur externen		1.344.000	980.000	484.000	545.893	561.944	Niet beschikbaar	Eigen gemeente	0
Overheadkosten	% van totale lasten		14%	14%	14%	13%	12%	Niet beschikbaar	Eigen gemeente	0

Wat mag het kosten?

	Rekening 2020	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
PROG0 Bestuur en ondersteuning										
TV01 Bestuur	1.689	1.319	0	1.319	1.540	0	1.540	1.520	1.520	1.520
TV02 Burgerzaken	353	709	-285	424	798	-291	507	509	426	426
TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	-82	28	-122	-94	37	-177	-140	-140	-140	-140
TV04 Overhead	10.502	11.078	-5	11.073	10.904	-5	10.899	10.718	10.734	10.704
TV05 Treasury	-219	3	-130	-128	6	-166	-160	-160	-160	-160
TV061 OZB woningen	-3.153	190	-3.444	-3.254	240	-4.778	-4.538	-4.586	-4.634	-4.682
TV062 OZB niet-woningen	-2.822	0	-3.398	-3.398	0	-3.407	-3.407	-3.417	-3.428	-3.438
TV064 Belastingen overig	-963	0	-951	-951	0	0	0	0	0	0
TV07 Alg. uitk. en ov. uitk. gemeentefonds	-31.643	0	-31.240	-31.240	0	-32.115	-32.115	-31.985	-32.028	-32.302
TV08 Overige baten en lasten	0	3.776	-319	3.457	2.097	-2.361	-265	-376	-439	-385
TV09 Vennootschapsbelastingen (VpB)	2.299	223	0	223	174	0	174	58	162	0
TV10 Mutaties reserves	15.379	5.691	-7.628	-1.937	2.483	-1.837	646	1.006	790	836
TV11 Resultaat van de rek. baten en lasten	0	269	0	269	5.592	-5.583	9	36	41	146
PROG0 Bestuur en ondersteuning - Totaal	-8.660	23.285	-47.521	-24.236	23.870	-50.719	-26.850	-26.818	-27.157	-27.476

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Zie paragraaf 4.2 voor een nadere toelichting op de afwijkingen tussen begroting 2021 t/m 8^e wijziging en de begroting 2022.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROG Bestuur en ondersteuning												
TV01 Bestuur	1.540	0	1.540	1.520	0	1.520	1.520	0	1.520	1.520	0	1.520
TV02 Burgerzaken	798	-291	507	806	-297	509	813	-387	426	813	-387	426
TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	37	-177	-140	37	-177	-140	37	-177	-140	37	-177	-140
TV04 Overhead	10.904	-5	10.899	10.723	-5	10.718	10.739	-5	10.734	10.709	-5	10.704
TV05 Treasury	6	-166	-160	6	-166	-160	6	-166	-160	6	-166	-160
TV061 OZB woningen	240	-4.778	-4.538	240	-4.826	-4.586	240	-4.874	-4.634	240	-4.922	-4.682
TV062 OZB niet-woningen	0	-3.407	-3.407	0	-3.417	-3.417	0	-3.428	-3.428	0	-3.438	-3.438
TV07 Alg. uitk. en ov. uitk. gemeentefonds	0	-32.115	-32.115	0	-31.985	-31.985	0	-32.028	-32.028	0	-32.302	-32.302
TV08 Overige baten en lasten	2.097	-2.361	-265	2.278	-2.654	-376	2.311	-2.750	-439	2.442	-2.827	-385
TV09 Vennootschapsbelastingen (VpB)	174	0	174	58	0	58	162	0	162	0	0	0
TV010 Mutaties reserves	2.483	-1.837	646	2.371	-1.365	1.006	2.297	-1.507	790	2.278	-1.442	836
TV011 Resultaat van de rek. baten en lasten	5.592	-5.583	9	4.883	-4.847	36	5.090	-5.049	41	4.874	-4.729	146
PROG Bestuur en ondersteuning - Totaal	23.870	-50.719	-26.850	22.921	-49.739	-26.818	23.214	-50.371	-27.157	22.919	-50.395	-27.476

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

2.2 Programma 1 - Veilig Zeewolde

Algemeen

Het programma omvat de zorg voor de openbare orde en veiligheid.

Hoofddoelstelling

Wij zorgen ervoor dat iedereen in Zeewolde zich in de openbare ruimte veilig voelt en veilig is. Uitgangspunt daarbij is dat inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en gemeente daar vanuit de eigen verantwoordelijkheid een bijdrage aan leveren.

Vastgestelde beleidskaders

Voor de uitvoering van het beleid zijn de volgende bestuurlijke kaders van belang:

Kader	Looptijd	Vastgesteld	Actualisatie
Nota Integrale Veiligheid	2018 t/m 2022	2018	2022
Integrale handhavingnota en uitvoeringsprogramma handhaving	2021 t/m 2024	2020	2024
Regionaal Beleids- en Crisisplan	2021 t/m 2024	2020	2024

Wat willen we bereiken (effecten)?

Speerpunten

In deze collegeperiode zal het beleid op vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) worden herzien.

Wat gaan we daarvoor doen (prestaties)?

1. Het waarborgen van vitale, leefbare wijken, wegen en gebieden, waar de inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en recreanten zich veilig voelen.
2. Terugdringen van zaken als overlast, geweld en criminaliteit, door zowel de oorzaken hiervan weg te nemen als ook de negatieve aspecten te bestrijden.
3. Het versterken van de aanpak van risicovolle jongeren zodat deze jongeren niet verder afglijden.
4. Een adequate politie-, brandweer- en ambulancezorg en rampenbestrijding/crisisbeheersing in de gemeente Zeewolde.

Verbonden partijen bij dit programma

Naam verbonden partij	Gevestigd	Doel	Soort deelname	Raadsbesluit	Inwerking-tredingsdatum
Veiligheidsregio Flevoland	Lelystad	Verschillende hulpverlenings-diensten (rampen- en crisisbestrijding)	Lid gemeenschappelijke regeling	29 november 2007	1 januari 2008

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren bij dit programma

Besluit Begroting en Verantwoording								
Indicator	eenheid	2018	2019	2020	NL in referentie jaar	Bron	Beschrijving	Taakveld
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2	3,8	2,6	4,6	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).	1
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	1,6	1,1	n.n.b.	2,5	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.	1
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	4,5	6,3	8,6	6,2	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.	1
Verwijzingen Halt	per 1.000 inw.	21	17	15	11	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.	1
Jongeren met delict voor rechter	%	1	1	n.n.b.	1	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage jongeren (12-23 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	1

www.waarstaatjegemeente.nl dd 110821

Wat mag het kosten?

	Rekening 2020	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
PROG1 Veiligheid										
TV11 Crisisbeheersing en brandweer	1.511	1.711	0	1.711	1.776	0	1.776	1.845	1.914	1.983
TV12 Openbare orde en veiligheid	277	442	-30	412	572	-30	542	542	542	542
PROG1 Veiligheid - Totaal	1.788	2.153	-30	2.123	2.347	-30	2.317	2.386	2.455	2.524

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Zie paragraaf 4.2 voor een nadere toelichting op de afwijkingen tussen begroting 2021 t/m 8^e wijziging en de begroting 2022.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROG1 Veiligheid												
TV11 Crisisbeheersing en brandweer	1.776	0	1.776	1.845	0	1.845	1.914	0	1.914	1.983	0	1.983
TV12 Openbare orde en veiligheid	572	-30	542	572	-30	542	572	-30	542	572	-30	542
PROG1 Veiligheid - Totaal	2.347	-30	2.317	2.416	-30	2.386	2.485	-30	2.455	2.554	-30	2.524

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

2.3 Programma 2 - Zeewolde is schoon, heel en bereikbaar

Algemeen

Het programma omvat de aanleg en het onderhoud van wegen, straten, pleinen, waterwegen en watergangen. Ook valt onder dit programma de zorg voor parkeren en de bereikbaarheid per openbaar vervoer.

Hoofddoelstelling

Samen met de inwoners zorgen wij voor een woon- en leefomgeving die schoon, heel en bereikbaar is. Wij werken aan verbeteringen van de bereikbaarheid van Zeewolde zowel met openbaar vervoer als over de weg.

Vastgestelde beleidskaders

Voor de uitvoering van het beleid zijn de volgende bestuurlijke kaders van belang:

Kader	Looptijd	Vastgesteld	Actualisatie
Beheerplan Wegen	2020 t/m 2024	2020	2024
Beheerplan Kunstwerken	2021 t/m 2025	2020	2025
Beheerplan Groen binnen bebouwde kom	2017 t/m 2020	2017	2022
Beheerplan Groen beplanting, bermen en sloten buitengebied	2020 t/m 2025	2020	2025
Groenbeleidsplan buitengebied Zeewolde	Onbepaald	2018	Naar behoefte
Beheerplan Openbare verlichting	2018 t/m 2021	2017	2022
Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan	2011 t/m 2020	2011	2021
Gladheidsbestrijdingsplan	2016 t/m 2025	2015	Naar behoefte
Beeldkwaliteitsplan Openbare ruimte	Onbepaald	2012	Naar behoefte

Wat willen we bereiken (effecten)?

Speerpunten

1. Wij willen de kwaliteitsverbetering van wegen in het buitengebied versnellen en het planmatig onderhoud verder versterken.
2. Wij blijven ons (samen met de provincie) inzetten voor een verbeterde doorstroming richting Nijkerk/A28.
3. Wij willen ons inzetten voor meer OV en vraag gestuurd vervoer zoals Regiotaxi en Mobiliteit centrale.
4. De beperking van de bereikbaarheid van Zeewolde over het water (als gevolg van kranswier/fonteinkruid) krijgt extra aandacht.
5. Wij zetten in op het stimuleren van personenvervoer per boot (watertaxi naar Harderwijk/Ermelo).

Wat gaan we daarvoor doen (prestaties)?

1. Op basis van het vastgestelde beheerplan zijn wij gestart met de voorbereiding voor de kwaliteitsverbetering van de wegen in het buitengebied.
2. In de overleggen met betrokken partijen, wat een meerjaren traject is, worden de belangen van Zeewolde behartigd. Resultaat is afhankelijk van andere deelnemers.
3. De Zeewolder situatie is nadrukkelijk in beeld gekomen door gesprekken en daaruit willen wij ons belang ook in 2022 verder uitbouwen.
4. Samen met de Gastvrije Randmeren verder versterken van de watersportmogelijkheden, vermindering wierproblematiek en profilering van het randmerengebied als (water)recreatiebestemming.
5. De watertaxi is gerealiseerd en operationeel. Evaluatie van deze pilot volgt in het najaar van 2021.

Verbonden partijen bij dit programma

Er maken geen verbonden partijen onderdeel uit van dit programma.

Beleidsindicatoren bij dit programma

Er zijn geen verplichte beleidsindicatoren van toepassing bij dit programma.

Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting	Begroting	Begroting
	2020	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	2023	2024	2025
PROG2 Verkeer, vervoer en waterstaat										
TV21 Verkeer en vervoer	-5.569	5.489	-256	5.233	4.424	-274	4.151	4.192	4.356	4.523
TV22 Parkeren	55	58	0	58	58	0	58	58	58	58
TV23 Recreatieve havens	51	52	-2	50	54	-2	52	52	52	52
TV25 Openbaar vervoer	24	14	-31	-17	15	-31	-16	-16	-16	-16
PROG2 Verkeer, vervoer en waterstaat - Totaal	-5.439	5.614	-290	5.324	4.551	-307	4.244	4.285	4.449	4.616

(Bedragen x € 1.000,-)
-/- = voordeel

Zie paragraaf 4.2 voor een nadere toelichting op de afwijkingen tussen begroting 2021 t/m 8^e wijziging en de begroting 2022.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROG2 Verkeer, vervoer en waterstaat												
TV21 Verkeer en vervoer	4.424	-274	4.151	4.467	-276	4.192	4.634	-278	4.356	4.801	-278	4.523
TV22 Parkeren	58	0	58	58	0	58	58	0	58	58	0	58
TV23 Recreatieve havens	54	-2	52	54	-2	52	54	-2	52	54	-2	52
TV25 Openbaar vervoer	15	-31	-16	15	-31	-16	15	-31	-16	15	-31	-16
PROG2 Verkeer, vervoer en waterstaat - Totaal	4.551	-307	4.244	4.593	-309	4.285	4.760	-311	4.449	4.927	-311	4.616

(Bedragen x € 1.000,-)
-/- = voordeel

2.4 Programma 3 - Zeewolde economisch veerkrachtig

Algemeen

Het programma omvat alle activiteiten gericht op het stimuleren en versterken van de lokale economie en werkgelegenheid.

Hoofddoelstelling

Wijk bieden ondernemers een goed vestigingsklimaat. Maatwerk is daarbij het uitgangspunt. De lokale werkgelegenheid neemt toe waarmee de in- en uitgaande pendel van arbeid beperkt wordt. Er is een goed samenwerkend geheel aan winkeliers en dat stimuleert de lokale bestedingen. Bij aanbesteding en opdrachtverlening door de gemeente vinden wij duurzaamheid belangrijk.

Vastgestelde beleidskaders

Voor de uitvoering van het beleid zijn de volgende bestuurlijke kaders van belang:

Kader	Looptijd	Vastgesteld	Actualisatie
Gemeentelijke Vestigingsvisie Zeewolde: "Werken aan werk op eigen bodem"	2013 t/m 2017	2013	2017 (verlengd in verband met actualisatie provinciale visie)
Masterplan Centrum Zeewolde 2011	2012 t/m 2026	2012	Naar behoefte
Uitvoeringsplan Promotie en acquisitie	Onbepaald	2007	Onbepaalde tijd
Actiewijzer "Wij samen Zeewolde"	Onbepaald	2017	Periodiek evalueren en bijsturen

Wat willen we bereiken (effecten)?

Speerpunten

1. Wij bieden bestaande bedrijven die dat willen uitbreidingsmogelijkheden.
2. Wij bieden nieuwe bedrijven vestigingsmogelijkheden op een hen en ons passende locatie.
3. Wij scheppen een kader dat werving van specifieke bedrijven mogelijk maakt.
4. Wij scheppen positieve randvoorwaarden voor een betere balans tussen in- en uitgaande pendel woon werkverkeer. Werkgelegenheid van kennisintensieve en innovatieve bedrijven.
5. Samen met werkgevers zoeken wij naar meer permanente oplossingen (integratie) in het dorp.
6. Een attractief en florerend centrum van Zeewolde.
7. Alle winkels mogen van 13.00 tot 20.00 uur open op zon- en feestdagen. Dit evalueren we met alle betrokkenen na 2 jaar.

Wat gaan we daarvoor doen (prestaties)?

- 1.1. Monitoren hoe de vraag zich zowel kwantitatief als kwalitatief ontwikkelt.
- 1.2. Met betrokken partijen inzetten op aansluiting van een passend aanbod voor deze doelgroepen.
- 1.3. Initiatief nemen voor noodzakelijke planontwikkeling, zowel in nieuwbouw als in herontwikkeling van bestaand vastgoed. Voor het plangebied Trekkersveld IV loopt inmiddels een planologische procedure en zijn verdere voorbereidingen voor de planontwikkeling gaande.
- 1.4. Het belang van duurzaamheid hierbij onder de aandacht brengen.
- 3.1. De impact die gevestigde bedrijven op diverse facetten (financieel, uitstraling, "lust en last", maatschappelijk) hebben analyseren.
- 3.2. Op basis van de resultaten en te maken keuzes uitvoeren van gerichte promotie en acquisitie, waaronder ook op het vlak van recreatie en toerisme.
- 3.3. Gebaseerd op het jaarlijks beschikbare budget gekoppeld aan het uitvoeringsplan Promotie en Acquisitie het organiseren en bijwonen van activiteiten (beursbezoek, beursdeelname, netwerkbijeenkomsten, mailing en actieve acquisitie).
- 4.1. Het voorhanden hebben en houden van een breed aanbod aan vestigingsmogelijkheden.
- 4.2. Zorgen voor een aantrekkelijk woon- en voorzieningenmilieu om de komst van deze bedrijven en werknemers aantrekkelijker te maken.
- 5.1. Initiatieven benaderen vanuit de grondhouding "denken in mogelijkheden".
- 5.2. Kleinschalige huisvesting voor doelgroepen in de kern planologisch faciliteren (maatwerk). In de Omgevingsvisie en het traject naar aanleiding van de evaluatie visie kleinschalige bedrijventerreinen wordt hier aandacht aan besteed.
- 5.3. Op lange termijn eindigt de tijdelijke vergunde locatie Bosruiterweg 14-16.
6. Samen met andere belanghebbende partijen (ondernemers en vastgoedeigenaren) uitvoering geven aan actiepunten die staan omschreven in Actiewijzer Centrum, zowel gericht op de korte als de lange termijn.
7. Met betrokkenen de ingevoerde koopzondag evalueren. Deze evaluatie is eind 2020 gestart, in verband met Covid-19 is de uitvoering vertraagd. Verwacht resultaat in het laatste kwartaal van 2021.

Verbonden partijen bij dit programma

Er maken geen verbonden partijen onderdeel uit van dit programma.

Beleidsindicatoren bij dit programma

Besluit Begroting en Verantwoording								
Indicator	Eenheid	2018	2019	2020	NL in referentie jaar	Bron	Beschrijving	Taakveld
Vestigingen	per 1.000 inw 15-64jr	167,4	171,9	174,8	158,4	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	3
Funciemenging	%	58,5	58,7	59,2	53,2	LISA	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	3

www.waarstaatjegemeente.nl dd 110821

Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting	Begroting	Begroting
	2020	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	2023	2024	2025
PROG3 Economie										
TV31 Economische ontwikkeling	49	104	0	104	67	0	67	31	31	31
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur (GREX)	-2.465	0	0	0	775	-775	0	0	0	0
TV33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	110	209	-83	126	97	-83	13	13	13	13
TV34 Economische promotie	-1.770	633	-3.413	-2.780	505	-3.670	-3.165	-3.197	-3.203	-3.203
PROG3 Economie - Totaal	-4.075	946	-3.496	-2.550	1.443	-4.528	-3.084	-3.153	-3.159	-3.159

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Zie paragraaf 4.2 voor een nadere toelichting op de afwijkingen tussen begroting 2021 t/m 8^e wijziging en de begroting 2022.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROG3 Economie												
TV31 Economische ontwikkeling	67	0	67	31	0	31	31	0	31	31	0	31
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur (GREX)	775	-775	0	434	-434	0	1.380	-1.380	0	1.469	-1.469	0
TV33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	97	-83	13	97	-83	13	97	-83	13	97	-83	13
TV34 Economische promotie	505	-3.670	-3.165	498	-3.695	-3.197	491	-3.695	-3.203	491	-3.695	-3.203
PROG3 Economie - Totaal	1.443	-4.528	-3.084	1.059	-4.212	-3.153	1.999	-5.158	-3.159	2.088	-5.247	-3.159

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Onder 3.4 Economische promotie vallen de onderdelen:

- Promotie bedrijventerreinen
- Bevordering toerisme en recreatie
- Opbrengsten forensenbelasting
- Opbrengsten toeristenbelasting

2.5 Programma 4 - Naar school in Zeewolde

Algemeen

Het programma omvat de gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden op het gebied van voorschoolse educatie, primair- en voortgezet onderwijs.

Hoofddoelstelling

- Wij streven naar gelijke kansen voor elk kind zodat elk kind zijn talent kan ontwikkelen en onderwijs van gewenste richting kan volgen.
- Wij zijn aanspreekbaar op de daarvoor noodzakelijke randvoorwaarden en een goed voorzieningenniveau.
- Wij zien er op toe dat kinderen met een startkwalificatie hun schoolloopbaan afronden.
- Wij acteren op leerlingkrimp en streven naar een efficiënte en toekomstbestendige onderwijshuisvesting.

Vastgestelde beleidskaders

Voor de uitvoering van het beleid zijn de volgende bestuurlijke kaders van belang:

Kader	Looptijd	Vastgesteld	Actualisatie
Verordening leerlingenvervoer gemeente Zeewolde 2014	Onbepaald	2014	Naar behoefte
Integraal Onderwijshuisvestingsplan	2018 t/m 2021	2018	2021
Verordening Onderwijshuisvesting	Onbepaald	2008	2021

Wat willen we bereiken (effecten)?

Speerpunten

1. Wij blijven streven naar uitbreiding van De Levant tot een volledige middelbare school en een goede verbinding tussen onderwijs en bedrijfsleven.
2. Meer inwoners komen met een passende startkwalificatie op de arbeidsmarkt.
3. Wij ondersteunen een te maken samenwerkingsplan van schoolbesturen in Zeewolde.

Wat gaan we daarvoor doen (prestaties)?

1. Op 1 januari 2020 is er in Zeewolde gestart met het VVE aanbod en dit zal de komende jaren worden voortgezet, bijgeschaafd en geïntensiveerd. VVE is er voor peuters die een risico lopen op een achterstand in de (taal)ontwikkeling. Samen met Icare JGZ, kinderopvang, scholen en belangrijke partners zijn resultaatafspraken en andere afspraken gemaakt die het komend jaar worden geconcretiseerd.
 - 2.1. Landelijk is het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) afgekondigd. Hoewel er nog de nodige onduidelijkheden zijn, zijn de scholen al wel het nodige aan het voorbereiden. Scholen en gemeente informeren elkaar over de voortgang van het NPO.
 - 2.2. Leerplicht: Vanuit de ontwikkelagenda Passend Onderwijs is één van de speerpunten het maken van sluitende afspraken om thuiszittende kinderen te voorkomen en te bestrijden. Er is een nieuw protocol

Thuiszittersaanpak in ontwikkeling dat naar verwachting in 2022 in gebruik wordt genomen.

3. In 2022 wordt het integraal huisvestingsplan opgesteld. Een IHP wordt in de toekomst wettelijk verplicht. In Zeewolde wordt al langer gewerkt met een IHP, echter zonder financiële paragraaf. De opzet is om via het IHP 2023-2026 afspraken te maken met schoolbesturen over (de volgorde van) voorzieningen in huisvesting, uitbreiding of nieuwbouw. Ook gevolgen van het Klimaatakkoord en duurzaamheidsafspraken worden verwerkt in het IHP. Met dit plan wordt het gebruik van de procedure uit de Verordeningen huisvesting onderwijs Zeewolde zoveel mogelijk voorkomen. De aanvragen die jaarlijks op basis van de verordening kunnen worden ingediend zijn over het algemeen niet voorzien, en kunnen aanzienlijke gevolgen hebben voor de begroting op korte termijn. Met een IHP weet zowel het schoolbestuur als de gemeente wanneer een maatregel wordt genomen en welke financiën daarbij horen.

Verbonden partijen bij dit programma

Naam verbonden partij	Gevestigd	Doel	Soort deelname	Raadsbesluit	Inwerking-tredingsdatum
Regio Noord-Veluwe, onderdeel Regionaal Bureau Leerlingzaken (*)	Harderwijk	Uitvoering leerplichttaak	Lid gemeenschappelijke regeling voor leerplichttaken	24 april 2008	24 april 2008

Beleidsindicatoren bij dit programma

Besluit Begroting en Verantwoording								
Indicator	Eenheid	2018	2019	2020	NL in referentie jaar	Bron	Beschrijving	Taakveld
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	1,5	1,3	n.n.b.	2	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.	4
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	1,8	Ingrado	Het aantal leerplichtigen (5-18) dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.	4
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	35	24	n.n.b.	26	Ingrado	Het aantal leerplichtigen (5-18) dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.	4

www.waarstaatjegemeente.nl dd 110821

Wat mag het kosten?

	Rekening 2020	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	
PROG4 Onderwijs										
TV42 Onderwijshuisvesting	531	618	-79	539	669	-103	566	580	574	568
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	643	997	-175	823	1.392	-358	1.035	1.016	1.016	1.016
PROG4 Onderwijs - Totaal	1.173	1.615	-254	1.361	2.061	-461	1.600	1.597	1.591	1.584

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Zie paragraaf 4.2 voor een nadere toelichting op de afwijkingen tussen begroting 2021 t/m 8^e wijziging en de begroting 2022.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROG4 Onderwijs												
TV42 Onderwijshuisvesting	669	-103	566	707	-127	580	701	-127	574	695	-127	568
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.392	-358	1.035	1.374	-358	1.016	1.374	-358	1.016	1.374	-358	1.016
PROG4 Onderwijs - Totaal	2.061	-461	1.600	2.081	-485	1.597	2.076	-485	1.591	2.069	-485	1.584

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

2.6 Programma 5 - Cultureel, sportief en recreatief Zeewolde

Algemeen

Het programma omvat de beschikbaarheid van voorzieningen op het gebied van cultuur, sport, recreatie en toerisme. Ook valt onder dit programma de instandhouding van de kwaliteit van het openbaar groen en onze natuur.

Hoofddoelstelling

Wij hebben een visie op het gebied Sport, Kunst en Cultuur in Zeewolde. Wij zorgen ervoor dat de voornemens in uitvoeringsnota's cultuur, kunst en sport gerealiseerd kunnen worden. Wij richten ons primair op het ondersteunen van vrijwilligers en het scheppen van randvoorwaarden waarbinnen verenigingen en instellingen hun werk kunnen doen. De recreatieve potenties van Zeewolde zijn een speerpunt van beleid.

Vastgestelde beleidskaders

Voor de uitvoering van het beleid zijn de volgende bestuurlijke kaders van belang:

Kader	Looptijd	Vastgesteld	Actualisatie
Cultuurnota Zeewolde	2021 t/m 2024	2020	2025
Sport- en beweegnota 'Een leven lang bewegen in Zeewolde – Voor iedereen, door iedereen'	Onbepaald	2020	Naar behoefte
Waterplan Zeewolde	2011 t/m 2021	2011	2021
Beleidsplan Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten (BOSS)	Onbepaald	2014	2022
Beheerplan Speeltoestellen	2021 t/m 2025	2021	2025
Beleidsnota en uitvoeringsagenda "Buitengewoon Zeewolde"	2020 t/m 2025	2020	2025

Wat willen we bereiken (effecten)?

Speerpunten

1. Wij willen de recreatieve kracht van Zeewolde versterken en uitdragen (promoten).
2. Wij spannen ons in om ondernemers de organisatie van Puur Zeewolde te laten dragen.
3. Wij zoeken een aantrekkelijke invulling van de horeca op de Tulp.
4. Wij staan positief tegenover de komst van "elk-weer-faciliteiten" voor jong en oud.
5. Behoudens specifieke /wettelijke gemeentelijke verantwoordelijkheden zijn eigenaren/besturen zelf verantwoordelijk op recreatieparken.
6. Sport wordt breed gestimuleerd en blijft voor alle doelgroepen bereikbaar.
7. Sport en beweging voor jeugd blijft specifieke aandacht krijgen.

8. Gedeeltelijke nieuwbouw en renovatie van Het Baken wordt alsnog uitgevoerd. Daarbij een “plus” op het aspect duurzaamheid.

Wat gaan we daarvoor doen (prestaties)?

1. In 2021 e.v. zal met de recreatie- en evenementensector uitvoering gegeven worden aan het uitvoeringsprogramma Toerisme, Recreatie en Evenementen dat onderdeel is van de nieuwe beleidsnota Toerisme, Recreatie en Evenementen.
2. Samen met Puur Zeewolde verder versterken/stimuleren van lokale evenementen, het toeristisch product en de marketing van Zeewolde.
3. In 2021/2022 starten we met het programma van eisen en een marktconsultatie ten behoeve van de doorontwikkeling van het Tulpeiland.
4. Op basis van ondernemersinitiatieven en beschikbare toeristische ontwikkellocaties wordt uitbreiding van het dag- en verblijfsrecreatief aanbod gestimuleerd en ondersteund.
- 6.1. Actualisatie van het speelplaatsenbeleid met de nadruk op bewegen, ontmoeten, sporten en spelen (BOSS).
- 6.2. Samen met de sportsector, regiegroep Sport en Beweegakkoord en aanverwante sectoren uitvoering geven aan het Sport en Beweegakkoord Zeewolde.
- 6.3. In 2021-2022 de herziening van de beleidskaders voor evenementensubsidies en sportsubsidies.
- 7.1. Continuering van de inzet van de Buurtsportcoaches en de Cultuurmakelaar ter ondersteuning van het onderwijs, de verenigingen en specifieke doelgroepen met daarbij nadrukkelijker aandacht voor de inzet van de Buurtsportcoaches op het snijvlak sport-sociaal domein.
- 7.2. In 2022 e.v. wordt, op basis van de sportnota en het lokaal sportakkoord verder gewerkt aan een verhoging van de sport en beweegdeelname, versterking van het sportaanbod voor alle doelgroepen, verenigingsleven en ongeorganiseerd sporten en bewegen in de openbare ruimte.
8. Volledige nieuwbouw van Het Baken wordt uitgevoerd en zal medio 2022 gereed zijn.

Verbonden partijen bij dit programma

Naam verbonden partij	Gevestigd	Doel	Soort deelname	Raadsbesluit	Inwerking-tredingsdatum
Coöperatie Gastvrije Randmeren	Harderwijk	Behartiging bovengemeentelijke belangen natuurbescherming en recreatie binnen Veluwerandmeren-gebied	Aandelenbezit. Was lid gemeenschappelijke regeling	29 september 2011	21 november 2013

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren bij dit programma

Besluit Begroting en Verantwoording									
Indicator	Eenheid	2018	2019	2020	NL in referentie jaar	Bron	Beschrijving	Taakveld	
Niet-sporters	%	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	Gezondheidsenquête (CBS RIVM)	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.	5	

www.waarstaatjegemeente.nl dd 110821

Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting	Begroting	Begroting
	2020	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	2023	2024	2025
PROGS Sport, cultuur en recreatie										
TV51 Sportbeleid en activering	136	179	0	179	260	0	260	260	260	260
TV52 Sportaccommodaties	695	1.162	-511	652	1.406	-411	996	1.314	1.314	1.310
TV53 Cultuurpres. cultuurprod. cultuurpart.	127	169	0	169	162	0	162	162	162	162
TV54 Musea	51	51	0	51	51	0	51	51	51	51
TV55 Cultureel erfgoed	29	30	0	30	30	0	30	30	30	30
TV56 Media	603	595	0	595	600	0	600	600	600	600
TV57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.443	1.781	-4	1.777	1.724	-4	1.720	1.732	1.740	1.726
PROGS Sport, cultuur en recreatie - Totaal	3.084	3.968	-515	3.453	4.234	-415	3.819	4.149	4.157	4.139

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Zie paragraaf 4.2 voor een nadere toelichting op de afwijkingen tussen begroting 2021 t/m 8^e wijziging en de begroting 2022.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROGS Sport, cultuur en recreatie												
TV51 Sportbeleid en activering	260	0	260	260	0	260	260	0	260	260	0	260
TV52 Sportaccommodaties	1.406	-411	996	1.846	-532	1.314	1.847	-532	1.314	1.842	-532	1.310
TV53 Cultuurpres. cultuurprod. cultuurpart.	162	0	162	162	0	162	162	0	162	162	0	162
TV54 Musea	51	0	51	51	0	51	51	0	51	51	0	51
TV55 Cultureel erfgoed	30	0	30	30	0	30	30	0	30	30	0	30
TV56 Media	600	0	600	600	0	600	600	0	600	600	0	600
TV57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.724	-4	1.720	1.736	-4	1.732	1.744	-4	1.740	1.731	-4	1.726
PROGS Sport, cultuur en recreatie - Totaal	4.234	-415	3.819	4.685	-537	4.149	4.694	-537	4.157	4.676	-537	4.139

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

2.7 Programma 6 - Zeewolde zorgzaam en solidair

Algemeen

Het programma omvat de inkomensondersteuning voor inwoners die dit nodig hebben én de noodzakelijke maatschappelijke ondersteuning en/of zorg voor jongeren, volwassenen en ouderen, in samenwerking met de op deze gebieden actieve maatschappelijke organisaties en partners.

Hoofdoelstelling

Wij stellen de inwoners van Zeewolde in staat om, onafhankelijk van inkomen, leeftijd en lichamelijke gesteldheid, op een redelijk niveau deel te nemen aan het maatschappelijke leven.

Vastgestelde beleidskaders

Voor de uitvoering van het beleid zijn de volgende bestuurlijke kaders van belang:

Kader	Looptijd	Vastgesteld	Actualisatie
Jeugdbeleid Zeewolde 2018 en verder "Een sterke basis voor de jeugd"	Onbepaald	2017	Naar behoefte
Nota Lokaal samenspel in het kader van de WMO 2015	Onbepaald	2014	Naar behoefte
Beleidsnotitie Participatiewet "Van zorgen voor, naar zorgen dat ..."	2015 e.v.	2014	Naar behoefte
Uitwerking werkgeversdienstverlening "Niemand op de reservebank"	2015 e.v.	2015	Naar behoefte
Sociaal Domein Zeewolde – vanuit "nabij is beter" - doen wat nodig is!	2018 t/m 2022	2018	2022
Verbeterplan Toegang Jeugd	Onbepaald	2017	Naar behoefte
Samen@Zeewolde: vrijwilligersbeleid Zeewolde	2014-2020	2014	2022
Regionaal Kompas (Wmo)/Zorglandschap Wmo	t/m 2022	2017/2020	2022
Regionaal Beleidsplan Jeugdhulp Flevoland	Onbepaald	2015	Naar Behoefte
Beleidskader bestaanszekerheid en inkomensondersteuning	2018 t/m 2022	2018	2022
Oplegger schulddienstverlening	2020 t/m 2021	2019	2021
Regioplan laaggeletterdheid	2020 t/m 2024	2019	2024
Kadernota nieuwe wet inburgering 'Snel en volwaardig meedoen'	2022 t/m 2026	2021	2026

Wat willen we bereiken (effecten)?

Speerpunten

1. Meer initiatieven in de samenleving die bijdragen aan vitaliteit, veerkracht en mentale gezondheid van inwoners.
2. Meer jeugdigen groeien kansrijk en gezond op en zijn voorbereid op de toekomst. Creëren van een positief opvoedklimaat. Passend aanbod van jeugdhulp middels een lokaal gerichte integrale aanpak.

3. Meer mensen ervaren dat zij gelukkig wonen en leven in de directe leefomgeving .
4. Inwoners zoveel mogelijk in staat te stellen zelfstandig te functioneren in de huidige samenleving.
5. Meer Zeewoldenaren leven of groeien op in een financieel veilige situatie.
6. Meer inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties zetten zich samen in voor wijk, dorp en de lokale arbeidsmarkt.
7. Talenten van inwoners worden meer benut.
8. Een vitale samenleving waarin vrijwilligers(organisaties) zich erkend, ondersteund en gewaardeerd voelen.
9. Meer sociale samenhang in straat, buurt en wijk waardoor veiligheidsbeleving verbetert.

Wat gaan we daarvoor doen (prestaties)?

Onderstaande prestaties hebben betrekking op alle bovengenoemde speerpunten:

- Er is de afgelopen jaren hard gewerkt aan het opbouwen van het sociaal domein in Zeewolde. Veel partners zijn daarbij betrokken. Zowel lokaal, als regionaal, zowel in Flevoland als op de (Noord-)Veluwe. De gemeente werkt met professionele- en vrijwilligers partners samen om doelstellingen te behalen. Na jaren van opbouwen en inrichten is het wel helder dat het grootste deel van de uitgaven gaat naar mensen die recht hebben op hulp en zorg, de zogenaamde open-einde regelingen. In 2022 gaan we met de verschillende partners een proces voor een Transformatie-agenda in waarbij we oa meer resultaatgericht willen werken binnen het maatschappelijk voorveld. Dit moet tot gevolg hebben dat wij heldere afspraken onderling maken, maar ook beter verantwoording aan de raad kunnen afleggen.
- In juni 2021 is het inkoopproces Wmo Begeleiding afgerond. En zijn aanbieders voor de komende jaren gecontracteerd voor de uitvoering van maatwerkvoorzieningen Wmo Begeleiding (hulp bij het huishouden, ambulante begeleiding thuis en begeleiding groep). Naar verwachting worden de eerste resultaten van deze nieuwe aanbestedingsronde in 2022 zichtbaar. We zetten onder meer in op sturing op resultaten voor inwoners, een versterkt voorveld, partnerschap tussen gemeente en aanbieders, focus op kwaliteit en innovatie, sturing op beheersbaarheid van kosten en verlaging van de administratieve lasten. We volgen en monitoren deze resultaten in 2022 met de nodige zorgvuldigheid.
- In 2020 is het proces in gang gezet om per 31 december 2021 gezamenlijk met de Veluwse gemeenten een nieuwe inkoop Jeugdhulp (voor de productgroep ambulans voor Zeewolde) uit te voeren. Inmiddels zijn de kaders, doelstellingen en uitgangspunten vastgesteld. In 2022 wordt er gestart met nieuwe contracten waarin wordt ingezet op meer kwaliteit. De verwachting is dat zorgaanbieders met kortere trajecten en minder verlengingen de ondersteuning kunnen organiseren.

- Impactanalyse: De uitkomsten van de Impactanalyse geven inzicht in de problemen, mechanismen die dit in stand houden, en waar wel/ geen invloed op is. We organiseren werksessies met in- en externe professionals om oplossingen te bedenken voor de problemen/ mechanismen waar we wel invloed op hebben. Interventies worden vastgelegd in een transformatie-agenda en met bestuur en raad geprioriteerd.
- Jeugdhulp: Met de wet Nieuw Woonplaatsbeginsel die vanaf 1 januari 2022 in werking treedt wordt uitgegaan van het woonadres van de jeugdige op het moment dat de zorg wordt beschikt.
- In 2022 wordt er een voorstel voor renovatie van de Meermin gemaakt.
- Het beleidskader Bestaanszekerheid wordt vernieuwd.
- Het Mantelzorgbeleid wordt vernieuwd.
- Wij doen er alles aan om laaggeletterdheid te bestrijden.

Verbonden partijen bij dit programma

Naam verbonden partij	Gevestigd	Doel	Soort deelname	Raadsbesluit	Inwerking-tredingsdatum
Meerinzicht	Ermelo	Bedrijfsvoeringsta ken; waaronder de heffing en invordering van belastingen. Taken Sociaal Domein	Lid gemeenschappelijke regeling	12-12-2013	1 januari 2015: fase 1 Bedrijfsvoering. 1 januari 2018: fase 2 Bedrijfsvoering en taken Sociaal Domein
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	Almere	Regionale samenwerking op het gebied van Jeugd en Wmo	Centrum gemeente-constructie	Oktober 2014	1 januari 2015

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren bij dit programma

Besluit Begroting en Verantwoording								
Indicator	Eenheid	2018	2019	2020	NL	Bron	Beschrijving	Taakveld
					in referentie jaar			
Banen	per 1.000 inw 15-64jr	757,7	786,8	800,5	795,9	LISA	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar.	6
Netto arbeidsparticipatie	%	72,9	73,3	73,9	68,4	CBS - Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.	6
Bijstandsuitkeringen	per 10.000 inw 18jr eo	215,1	208,1	282,2	459,7	CBS - Participatie Wet	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.	6
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inw 15-74jr	154,5	235,9	216,2	202	CBS - Participatie Wet	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar.	6
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 10.000 inw	420	480	500	700	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op een aantal gemeenten in een peilperiode(hier 2018).	6
% kinderen in armoede	%	4	4	n.n.b.	6	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	6
% werkloze jongeren	%	1	1	n.n.b.	2	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).	6
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	12,3	13,8	12,7	11,9	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. 1 hlfj 2017	6
Jongeren met jeugdreclassering	%	n.b.	0,3	0,3	0,4	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregelen opzichte van alle jongeren (12-22 jaar). 1e hlfj 2017	6
Jongeren met jeugdbescherming	%	0,9	1,2	1,4	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. 2e hlfj 2016	6

www.waarstaatjegemeente.nl dd 110821

Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting	Begroting	Begroting
	2020	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	2023	2024	2025
PROG6 Sociaal domein										
TV61 Samenkrachten burgerparticipatie	1.175	1.950	-78	1.873	1.503	-78	1.425	1.425	1.428	1.425
TV62 Wijkteams	2.680	2.674	0	2.674	2.435	0	2.435	2.445	2.445	2.445
TV63 Inkomensregelingen	980	5.927	-5.257	670	5.924	-5.526	398	400	417	417
TV64 Begeleide participatie	387	382	0	382	382	0	382	382	382	382
TV65 Arbeidsparticipatie	502	558	0	558	614	0	614	621	621	621
TV66 Maatwerkvoorziening (WMO)	655	701	-175	526	567	-175	392	392	380	380
TV671 Maatwerkdienstverlening 18+	3.527	2.505	0	2.505	3.749	0	3.749	3.749	3.749	3.749
TV672 Maatwerkdienstverlening 18-	6.183	3.230	0	3.230	6.585	0	6.585	6.583	6.583	6.583
TV682 Ge-escaleerde zorg 18-	625	559	0	559	624	0	624	624	624	624
PROG6 Sociaal domein - Totaal	16.714	18.486	-5.510	12.977	22.382	-5.778	16.604	16.621	16.629	16.626

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Zie paragraaf 4.2 voor een nadere toelichting op de afwijkingen tussen begroting 2021 t/m 8^e wijziging en de begroting 2022.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROG6 Sociaal domein												
TV61 Samenkracht en burgerparticipatie	1.503	-78	1.425	1.503	-78	1.425	1.505	-78	1.428	1.502	-78	1.425
TV62 Wijkteams	2.435	0	2.435	2.445	0	2.445	2.445	0	2.445	2.445	0	2.445
TV63 Inkomensregelingen	5.924	-5.526	398	5.926	-5.526	400	5.943	-5.526	417	5.943	-5.526	417
TV64 Begeleide participatie	382	0	382	382	0	382	382	0	382	382	0	382
TV65 Arbeidsparticipatie	614	0	614	621	0	621	621	0	621	621	0	621
TV66 Maatwerkvoorziening (WMO)	567	-175	392	567	-175	392	555	-175	380	555	-175	380
TV671 Maatwerkdienstverlening 18+	3.749	0	3.749	3.749	0	3.749	3.749	0	3.749	3.749	0	3.749
TV672 Maatwerkdienstverlening 18-	6.585	0	6.585	6.583	0	6.583	6.583	0	6.583	6.583	0	6.583
TV682 Ge-escaleerde zorg 18-	624	0	624	624	0	624	624	0	624	624	0	624
PROG6 Sociaal domein - Totaal	22.382	-5.778	16.604	22.399	-5.778	16.621	22.407	-5.778	16.629	22.404	-5.778	16.626

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

2.8 Programma 7 - Duurzaam en gezond Zeewolde

Algemeen

Het programma omvat het in beweging krijgen van de lokale samenleving op het gebied van duurzaamheid en energie en het bevorderen van de algemene, lichamelijke en geestelijke gezondheid van de inwoners van Zeewolde.

Hoofddoelstelling

Zeewolde behoort tot de duurzaamste gemeenten van Nederland. De daarbij behorende doelen zijn richtinggevend en constante afweegfactor in alle facetten van het gemeentelijke beleid. Belangrijk specifiek doel is het realiseren van 200% energieneutraliteit in 2030.

De gemeente is verantwoordelijk voor de bewaking, bescherming en bevordering van de gezondheid van inwoners.

Vastgestelde beleidskaders

Voor de uitvoering van het beleid zijn de volgende bestuurlijke kaders van belang:

Kader	Looptijd	Vastgesteld	Actualisatie
Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen Zeewolde 2021	Onbepaald	2021	Naar behoefte
Duurzaamheidsprogramma 2017-2025: "Het toevoegen van waarde aan mens, leefomgeving en economie"	2017 t/m 2025	2017	2025
Energievisie 2017-2030	2017 t/m 2030	2017	Naar behoefte
Lokaal Gezondheidsbeleid Zeewolde	2018 t/m 2021	2018	2021
Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan	2015 t/m 2021	2014	2021
Energie Uitvoeringsprogramma	2019 t/m 2022	2018	2022

Wat willen we bereiken (effecten)?

Speerpunten

1. Voldoende laadpalen voor elektrische auto's.
2. Duurzaamheid wordt waar mogelijk als integraal vraagstuk gezien en bij alle ontwikkelingen betrokken.
3. Wij gaan met eigenaren van woningen en bedrijfspanden aan de slag om afscheid te kunnen nemen van fossiele brandstoffen.
4. Als gemeente geven wij daarbij het voorbeeld en wij faciliteren het delen van kennis en mogelijkheden.
5. Wij willen onze vooraanstaande positie als duurzame gemeente behouden.

6. Wij gaan met betrokken partijen actief op zoek naar externe financieringsmogelijkheden voor verduurzaming van het woningbestand.
7. Inwoners zijn betrokken bij de verdere uitrol van “omgekeerd inzamelen” van afval.
8. De bestrijding van zwerfafval doen wij samen met inwoners, bezoekers en bedrijven.
9. Voor meer inwoners is de gezonde keuze de makkelijkste om te maken.
10. Met het oog op een gezonde leefomgeving wil de gemeente de komende vijf jaren gezondheidsaspecten een nadrukkelijke vaste plaats geven bij de integrale afweging van de bestuurlijke besluitvorming over het ruimtelijk domein.

Wat gaan we daarvoor doen (prestaties)?

1. Het in 2021 vast te stellen beleid ten aanzien van elektrisch vervoer en laadpalen zal in 2022 verder invulling krijgen. Nog steeds is het mogelijk om een laadpaal in de openbare ruimte aan te vragen en er zal gekeken worden naar strategische laadpalen. In nieuwbouwwijken zal de ligging van het elektriciteitsnetwerk mede afgestemd worden met mogelijk laadvoorzieningen in de openbare ruimte.
2. Het in 2020 vastgestelde Duurzaamheidskader nieuwbouw Polderwijk geldt als basis voor het ontwikkelen van nieuwbouwgebieden. Deze dient tevens gebruikt te worden voor eventuele inbreidingslocaties buiten de Polderwijk (behalve voor Oosterwold dat een eigen kader kent). Daarnaast zal op basis van een gebiedsplan Trekkersveld IV invulling gegeven worden aan verduurzaming binnen de openbare ruimte en binnen de uitgiftevoorwaarden voor bedrijven.
3. De eind 2021 vastgestelde Transitievisie Warmte zal inzicht geven hoe Zeewolde huishoudens voor 2050 van het aardgas af zullen gaan en omschakelen op een andere warmtebron. Voor wijken/buurtten waar dit voor 2030 al het geval zal zijn zal/zullen (een) wijkuitvoeringsplan(en) worden opgesteld. Eventuele benutting van restwarmte van het Datacenterproject Tulip kan van invloed zijn op de wijze en het tempo waarin de warmtetransitie in Zeewolde plaats zal gaan vinden.
4. In 2019 is door ons college de Intentieverklaring Circulair Inkopen Flevoland ondertekend met als doelstelling dat in 2022 10% van het in te kopen product circulair is. In 2021 is hiertoe een aanzet gegeven voor de inkooptrajecten voor kantoorartikelen en speeltoestellen. Op basis van goede voorbeelden vanuit de MRA zal invulling gegeven worden aan circulair inkopen voor de inkoopkalender van 2022.
5. Met het op te leveren programma duurzaamheid worden inhoudelijke thema's gekoppeld aan een werkwijze van samenwerking met partners. Daarbij blijft de aandacht gericht op samenwerking met partners en het in beweging krijgen van de samenleving op het vlak van duurzaamheid. We gaan door met activiteiten zoals beschreven in de jaarverslagen van de afgelopen jaren. Dit geldt ook voor het EnergieUitvoeringsprogramma, o.a. met het project Het Goede Voorbeeld. De Energievisie wordt in 2022 geëvalueerd en geactualiseerd. Daarnaast vraagt de uitvoering van 28 gemeentelijke taken voortvloeiend uit het Klimaatakkoord ook aandacht qua middelen en menskracht. In het programma duurzaamheid kan hierover meer duiding gegeven worden zodra er duidelijkheid (via de Kabinetsformatie) ontstaat over de financiering hiervan via het Gemeentefonds.

8. In 2021 zijn veel zwerfafvalgrijpstocken (ruim 300) beschikbaar gesteld voor geïnteresseerde bewoners. In 2022 zal er een Zwerfafvalkalender komen met een aantal collectieve zwerfvuuldata, waaronder de Landelijke Opschoondag in maart en andere lokale acties.
9. We stellen een nieuwe nota lokaal gezondheidsbeleid (2022-2026) op.
- 10.1 We benutten de (deels verplichte) regionale samenwerkingsverbanden met gemeenten, zorgverzekeraar en zorgaanbieders voor programma's en integrale en afgestemde zorg en preventie voor (kwetsbare) inwoners, ouderen en jeugd (medisch en sociaal domein). We regelen dat dat landt in de lokale werkpraktijk van (samenwerkende) professionals en organisaties en leren in pilots wat daarin anders en beter kan. Dit dient ook de te bereiken effecten van programma 6.
- 10.2 Voorbeelden van deze samenwerkingen zijn die met Zilveren Kruis Achmea en 6 Flevolandse gemeenten en de Noord-Veluwse gemeenten, Gezond Veluwe, Wel in Flevoland en de Flevolandse Zorgtafel. O.a. huisartsen, fysiotherapeuten, ziekenhuis, ggd en wijkverpleging doen mee in concrete projecten en programma's in deze netwerksamenwerking bijv. rond dementie of een communicatietool (OZO) tussen mantelzorgers, zorgverleners, inwoner].
- 10.3 We blijven inzetten op de bestrijding van de Covid-19 pandemie. Of deze inzet meer, minder of anders wordt hangt af van welk van de drie scenario's zich in 2021 en 2022 ontwikkelt.
- 10.4 We gaan specifieke expertise over gezonde leefomgeving systematisch toepassen en gezondheidsaspecten inbrengen bij de ontwikkeling van ruimtelijk plannen. We gaan gezondheidsbescherming en gezondheidsbevordering een nadrukkelijke en vaste plaats geven bij de integrale afweging van de bestuurlijke besluitvorming over de fysieke leefomgeving/ruimtelijk domein. We gaan het voorzorgsprincipe uit de Omgevingswet goed vertalen en borgen in de inrichting van werkprocessen (invoering Omgevingswet) en het maken van omgevingsplannen.

Verbonden partijen bij dit programma

Naam verbonden partij	Gevestigd	Doel	Soort deelname	Raadsbesluit	Inwerking-tredingsdatum
NV Huisvuilcentrale Alkmaar	Alkmaar	Vuilverwerking	Aandelenbezit (risicodragende deelneming)		
GGD Flevoland	Lelystad	Gezondheidszorg	Lid gemeenschappelijke regeling	29 november 2007	1 januari 2008
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi en Vechtstreek	Lelystad	Uitvoering milieutaken	Lid gemeenschappelijke regeling	26 april 2012	26 april 2012

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren bij dit programma

Besluit Begroting en Verantwoording								
Indicator	Eenheid	2018	2019	2020	NL in referentie jaar	Bron	Beschrijving	Taakveld
Hernieuwbare elektriciteit	%	377,1	355,7	n.n.b.	20,1	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.	7

www.waarstaatjegemeente.nl dd 110821

Wat mag het kosten?

	Rekening 2020	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	
PROG7 Duurzaamheid en milieu										
TV71 Volksgezondheid	1.034	1.176	0	1.176	1.219	0	1.219	1.228	1.237	1.237
TV72 Riolering	-130	1.100	-1.235	-135	1.122	-1.272	-149	-152	-155	-106
TV73 Afval	-446	2.161	-2.586	-425	2.222	-2.687	-466	-471	-377	-316
TV74 Milieubeheer	1.028	1.039	-49	990	1.650	-353	1.297	879	891	891
TV75 Begraafplaatsen en crematoria	-21	111	-106	5	107	-107	0	-1	-13	-13
PROG7 Duurzaamheid en milieu - Totaal	1.465	5.586	-3.976	1.610	6.320	-4.419	1.901	1.483	1.584	1.693

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Zie paragraaf 4.2 voor een nadere toelichting op de afwijkingen tussen begroting 2021 t/m 8^e wijziging en de begroting 2022.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROG7 Duurzaamheid en milieu												
TV71 Volksgezondheid	1.219	0	1.219	1.228	0	1.228	1.237	0	1.237	1.237	0	1.237
TV72 Riolering	1.122	-1.272	-149	1.135	-1.287	-152	1.148	-1.302	-155	1.402	-1.508	-106
TV73 Afval	2.222	-2.687	-466	2.308	-2.779	-471	2.395	-2.772	-377	2.393	-2.708	-316
TV74 Milieubeheer	1.650	-353	1.297	932	-53	879	944	-53	891	944	-53	891
TV75 Begraafplaatsen en crematoria	107	-107	0	107	-108	-1	96	-109	-13	96	-109	-13
PROG7 Duurzaamheid en milieu - Totaal	6.320	-4.419	1.901	5.709	-4.227	1.483	5.820	-4.236	1.584	6.072	-4.378	1.693

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

2.9 Programma 8 - Ruimte en wonen in Zeewolde

Algemeen

Het programma omvat de zorg voor kwalitatief hoogwaardige ruimtelijke ontwikkeling van zowel de bebouwde omgeving als ook het buitengebied en het woonbeleid.

Hoofddoelstelling

Er is in 2013, in samenspraak met alle betrokkenen, een Structuurvisie opgesteld voor het gehele grondgebied. Ook een intergemeentelijke structuurvisie Oosterwold is in 2013 tot stand gekomen. Verdere ontwikkelingen worden nauwkeurig gevolgd.

De plannen met betrekking tot de Polderwijk worden op basis van maatwerk verder ingevuld.

Vastgestelde beleidskaders

Voor de uitvoering van het beleid zijn de volgende bestuurlijke kaders van belang:

Kader	Looptijd	Vastgesteld	Actualisatie
Woonvisie	2020 t/m 2025	2020	2025
Vastgestelde bestemmingsplannen	10 jaar	Divers	1 keer per 10 jaar
Structuurvisie	t/m 2022	2013	2022

Wat willen we bereiken (effecten)?

Speerpunten

1. Voor 1 januari 2021 een Omgevingsvisie.
2. Nieuwe woonconcepten krijgen een kans.
3. Wij zorgen voor woningen voor doelgroepen als ouderen en starters.
4. De welstandscommissie in de huidige vorm kan stoppen.
5. Samen met werkgevers zoeken wij naar meer permanente oplossingen (integratie) in het dorp.
6. Voor Horsterwold willen wij binnen het beleid "Vitale verblijfsrecreatie" een permanente oplossing. Permanente bewoning is geen optie.
7. Er komt extra aandacht voor handhaving van het verbod op bewoning van boten in jachthavens.
8. Wij spannen ons in voor toekomstbestendig internet in het buitengebied.

Wat gaan we daarvoor doen (prestaties)?

1. De Omgevingsvisie is in 2021 aangeboden aan de Raad.
2. In herontwikkelingsopgaven (Ravelijn), inbreidingslocaties en Polderwijk wordt hier verder invulling aan gegeven (Tiny Houses, Knarrenhof) en hierop aanvullende projecten blijven onderdeel van de gebiedsontwikkeling.
3. In de Polderwijk en in het centrum worden op dit moment woningen gebouwd en opgeleverd met een passend aanbod voor de diverse

doelgroepen. Basis hiervoor zijn het bestemmingsplan Polderwijk en de uitgangspunten van de recent vastgestelde woonvisie.

8. Dit is in samenwerking met provincie en andere gemeenten in Flevoland op basis van een eerder georganiseerde vraagbundeling en marktbenadering in 2021 gerealiseerd.

Verbonden partijen bij dit programma

Naam verbonden partij	Gevestigd	Doel	Soort deelname	Raadsbesluit	In werking tredingsdatum
Gebieds-ontwikkeling Oosterwold	Almere	Uitvoering geven aan gebieds-ontwikkeling Oosterwold	Centrumgemeente-constructie	September 2013	1 januari 2014

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren bij dit programma

Besluit Begroting en Verantwoording								
Indicator	Eenheid	2019	2020	2021	NL in referentie jaar	Bron	Beschrijving	Taakveld
					jaar			
Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	682	713	785	733	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	8
Woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	753	782	854	810	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	8
WOZ-waarde woningen	dzd euro	254	265	n.n.b.	270	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.	8
Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	13,6	17,3	n.n.b.	8,9	ABF - Systeem Woningvoorraad	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.	8
Demografische druk	%	61,4	61	62,2	70,1	CBS - Bevolkingsstatistiek	De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.	8

[www.waarstaatjegemeente.nl dd 110821](http://www.waarstaatjegemeente.nl/dd/110821)

Wat mag het kosten?

	Rekening 2020	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	
PROG8 Ruimte en wonen										
TV81 Ruimtelijke ordening	233	461	-110	351	433	-25	408	330	330	330
TV82 Grondexploitatie (niet-bedrijventer.)	-5.097	12	0	12	5.686	-5.686	0	0	0	0
TV83 Wonen en bouwen	-4.823	582	-1.007	-425	558	-1.517	-959	-879	-879	-879
PROG8 Ruimte en wonen - Totaal	-9.686	1.055	-1.117	-62	6.677	-7.228	-551	-549	-549	-549

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Zie paragraaf 4.2 voor een nadere toelichting op de afwijkingen tussen begroting 2021 t/m 8^e wijziging en de begroting 2022.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROG8 Ruimte en wonen												
TV81 Ruimtelijke ordening	433	-25	408	355	-25	330	355	-25	330	355	-25	330
TV82 Grondexploitatie (niet-bedrijventer.)	5.686	-5.686	0	4.966	-4.966	0	4.203	-4.203	0	4.519	-4.519	0
TV83 Wonen en bouwen	558	-1.517	-959	528	-1.407	-879	528	-1.407	-879	528	-1.407	-879
PROG8 Ruimte en wonen - Totaal	6.677	-7.228	-551	5.849	-6.398	-549	5.086	-5.635	-549	5.403	-5.951	-549

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

3. Paragrafen

Algemeen

Met de paragrafen (welke verplicht deel uitmaken van de Programmabegroting) wordt inzicht gegeven in het beleid voor diverse beheersmatige processen. Deze paragrafen zijn van belang voor de realisatie van de raadsprogramma's en ze geven aanvullende informatie voor de beoordeling van de financiële positie van de gemeente op de korte en (middel)lange termijn.

Inhoudelijk is bij het schrijven van de paragrafen aansluiting gezocht bij lopende en te verwachten ontwikkelingen voor dat jaar. Indien mogelijk wordt in de paragrafen verwezen naar relevante beleidsnota's c.q. beheerplannen.

De volgende paragrafen zijn verplicht onderdeel van de Programmabegroting:

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid
- Uitgaande subsidies

In elke paragraaf geven wij een korte beschrijving van de doelstelling van de betreffende paragraaf, gevolgd door een beschrijving van het gemeentelijke beleid.

3.1 Lokale heffingen

Algemeen

Naast de algemene uitkering uit het Gemeentefonds en de specifieke uitkeringen van het Rijk zijn de lokale heffingen een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke inkomsten. Deze inkomsten kennen zowel een ongebonden karakter (algemeen dekkingsmiddel) als een gebonden karakter (specifieke heffingen).

Deze paragraaf behandelt de belangrijkste uitgangspunten ten aanzien van de verschillende gemeentelijke heffingen (tarievenbeleid), geeft daarnaast een overzicht op hoofdlijnen evenals een aanduiding van de lokale belastingdruk en tenslotte een korte beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid. De ontwikkelingen van Covid-19 worden uiteengezet in de risicoparagraaf.

Gemeentelijke heffingen

De paragraaf Lokale heffingen heeft zowel betrekking op heffingen waarvan de besteding gebonden als ongebonden is.

- Gebonden heffingen liggen in de sfeer van de retributies ter dekking van specifieke kosten, zoals de rioolheffing en afvalstoffenheffing met daaraan gekoppeld het vraagstuk van de kostendekkendheid van de tarieven.
- Ongebonden heffingen met het karakter van algemeen dekkingsmiddel zijn bijvoorbeeld de onroerende zaakbelastingen, forensen- en toeristenbelasting en precariobelasting.

Hierbuiten valt de zogeheten Bedrijven Investeringszones (BIZ), omdat de gemeente bij deze regeling alleen een rol heeft voor de heffing en de ontvangen gelden rechtstreeks doorgesluisd worden naar een speciaal voor de BIZ opgerichte vereniging of stichting. Voor Zeewolde is dit de Stichting Ondernemersfonds Centrum Zeewolde.

Gehanteerde beleidsuitgangspunten

De uitgangspunten van het Collegeprogramma en, waar dit van toepassing is, op rijksregels (zowel wetgeving als uitvoeringsregels) zijn:

- Waar mogelijk streven naar kostendekkende tarieven en heffingen;
- Het streven blijft de lasten voor inwoners en bedrijven zo laag mogelijk te houden, passend bij het gewenste voorzieningenniveau;
- Trendmatige verhogingen (de reële trendmatige groei van het bruto binnenlands product (BBP) plus de prijsontwikkeling) van de door de gemeente te heffen belastingen worden doorgevoerd.

Overzicht op hoofdlijnen

In de gemeente Zeewolde zijn de volgende belastingen en heffingen te onderscheiden.

- Onroerende zaakbelastingen
- Afvalstoffenheffing
- Rioolrechten
- Lijkbezorgingsrechten
- Leges, o.a. burgerzaken, bouwleges en diverse andere leges
- Toeristenbelasting
- Forensenbelasting
- Precariorechten (op ondergrondse leidingen)
- Marktgeden
- Havengelden

Inkomsten lokale heffingen

Tarieven (ongebonden) (bedragen x € 1.000,-)					
Belastingsoort	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022 primitief	Begroting 2023 primitief	Begroting 2024 primitief	Begroting 2025 primitief
Forensenbelasting	375	375	375	375	375
Onroerende zaakbelastingen	6.801	8.145	8.203	8.262	8.320
Precariorechten	951	0	0	0	0
Toeristenbelasting	2.883	3.140	3.165	3.165	3.165
Subtotaal	11.010	11.660	11.743	11.802	11.860
Tarieven (gebonden) (bedragen x € 1.000,-)					
Belastingsoort	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022 primitief	Begroting 2023 primitief	Begroting 2024 primitief	Begroting 2025 primitief
Afvalstoffenheffing	2.589	2.612	2.644	2.676	2.708
Bouwvergunningen	1.000	1.510	1.400	1.400	1.400
Burgerzaken	285	291	297	387	387
Havengelden	2	2	2	2	2
Lijkbezorgingsrechten	106	107	108	109	109
Marktgelden	15	15	15	15	15
Overige heffingen (leges APV enz.)	172	87	87	87	87
Rioolrechten	1.208	1.272	1.287	1.302	1.318
Subtotaal	5.377	5.896	5.840	5.978	6.026
Totaal	16.387	17.556	17.583	17.780	17.886

De onroerende zaakbelastingen zijn als algemeen dekkingsmiddel verreweg de belangrijkste belastingsoort.

Onroerende zaakbelasting

De OZB-tarieven worden zoals genoemd onder de gehanteerde beleidsuitgangspunten (tarievenbeleid) verhoogd met de trendmatige groei van de prijs nationale bestedingen (pNb). Daarmee blijven deze binnen de door het rijk vastgestelde macronorm.

De tarieven worden naar een percentage van de vastgestelde WOZ waarde berekend.

Tarieven OZB

Soort belasting	Tarief 2019	Tarief 2020	Tarief 2021
Eigendom woningen	0,1251 %	0,1304 %	0,1474%
Eigendom niet woningen	0,1805 %	0,1865 %	0,2108%
Gebruik niet woningen	0,1436 %	0,1483 %	0,1676%

De gemeente Zeewolde is aangesloten op de Landelijke Voorziening Waarde Onroerende zaken (LV WOZ) De WOZ waarden van alle woningen zijn daar nu op te vragen, vooralsnog blijven de waarden van de bedrijfsgebouwen vertrouwelijk. Het Kadaster is de beheerder van de LV WOZ.

Afvalstoffenheffing

De kosten voor de inzameling en verwerking van afval worden tot op heden volledig gedekt uit de afvalstoffenheffing.

Afvalstoffenheffing	2022
Kosten taakveld Afval	2.131.900
Netto kosten taakvelden	2.131.900
Toe te rekenen kosten:	
BTW	447.699
Doorbelastingen	123.333
Totaal toe te rekenen kosten	571.032
Totale kosten	2.702.932
Opbrengst	2.612.000
Dekkingspercentage	97%

Bij de afvalstoffenheffing is een kostendekkendheid van 100% het uitgangspunt. De Egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing wordt gebruikt om afwijkingen boven of onder een percentage van 100% op te vangen.

Rioolheffing

De gemeente is op basis van de Wet Milieubeheer verplicht om een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) te hebben. Hierin wordt beschreven hoe het afvalwater doelmatig wordt ingezameld en getransporteerd en voor welke prijs dit kan. De tarieven voor de riolrechten mogen niet meer dan kostendekkend zijn. In het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP) 2015/2021 wordt aan de hand van meerjarige onderhoudsprogramma's en vigerende wetgeving, de toekomstige kosten en inkomsten ontwikkeling voor het beheer en onderhoud van de afvalwater stelsel in beeld gebracht. Hieronder vallen in hoofdlijnen de systemen voor de afvoer van het sanitaire water, regenwater en grondwater in de gemeentelijke en openbare terreinen. Grondwaterbeheer is ook onderdeel van het VGRP op basis van de Waterwet.

Rioolheffing	2022
Kosten taakveld Riool	1.093.000
Netto kosten taakvelden	1.093.000
Toe te rekenen kosten:	
BTW	136.500
Doorbelastingen	23.265
Totaal toe te rekenen kosten	159.765
Totale kosten	1.252.765
Opbrengst	1.271.600
Dekkingspercentage	102%

Bij de rioolheffing is een kostendekkendheid van 100% het uitgangspunt. De Egalisatievoorziening rioolheffing wordt gebruikt om afwijkingen boven of onder een percentage van 100% op te vangen.

Lijkbezorgingsrechten

De lijkbezorgingsrechten zijn niet kostendekkend. Gezien de bevolkingssamenstelling is het ook niet voor de hand liggend om de tarieven in een kort tijdsbestek te verhogen tot een kostendekkend tarief.

Leges

Leges kunnen volgens de Gemeentewet worden geheven ter zake van een door de gemeente geleverde dienst. Meest aansprekende voorbeelden zijn de leges voor het verstrekken van een rijbewijs, paspoort of bouwvergunning (de huidige WABO).

Enkele legestarieven, van vooral burgerzaken, worden door het Rijk vastgesteld en kunnen door de gemeente niet worden beïnvloed. Tarieven met betrekking tot de Grootchalige Basiskaart Nederland (GBKN) worden daarentegen, op basis van landelijke gegevens en afspraken in regionaal verband, door de raad vastgesteld bij de Legesverordening. De leges mogen, in zijn geheel, niet meer dan 100% kostendekkend zijn.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Heffing vindt conform de verordening plaats per overnachting per persoon; voor vaste standplaatsen wordt een forfaitair tarief gehanteerd voor bijvoorbeeld een jaar- of seizoenplaats (rekening houdend met het type seizoenplaats). De recreatieondernemers berekenen deze kosten door aan hun gasten en betalen de belasting aan de gemeente.

Forensenbelasting

Deze belasting wordt geheven bij natuurlijke personen die geen hoofdverblijf in de gemeente hebben en op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zich of zijn gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houdt.

Precariobelasting

Onder de naam precariobelasting wordt een belasting geheven ter zake van het hebben van voorwerpen onder voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond (artikel 228 Gemeentewet). Precariobelasting is een algemeen dekkingsmiddel.

De tweede kamer heeft op 21 februari 2017 besloten om de termijn dat precario geheven kan worden te verkorten van 10 jaar naar 5 jaar. Zie hier voor ook de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Gemeenten die op 10 februari 2016 in hun belastingverordening een tarief hadden voor nutsnetwerken, mogen uiterlijk tot 1 januari 2022 nog precariobelasting op nutsnetwerken heffen. Onder de overgangsregeling kan een gemeente maximaal het tarief in rekening brengen dat op 10 februari 2016 gold.

Marktgelden

Onder de naam marktgeld wordt een recht geheven voor het innemen van een standplaats op de wekelijkse markt in de gemeente.

Havengelden

De geheven havengelden zijn lager dan de bijbehorende lasten. Uw Raad heeft ingestemd met de vaststelling van het voor dit onderwerp niet kostendekkende tarief. Overigens zijn de kosten en opbrengsten hieromtrent marginaal.

Vergelijkend overzicht woonlasten 2021

	Eigenaar- bewoner			Huurder		
Gemeente	Woonlasten eenpersoons- huishoudens in €	Woonlasten Meerpersoons- huishoudens in €	Rang lijst nummer meerpersoons- huishoudens ten opzichte van alle gemeenten in Nederland	Woonlasten eenpersoons- huishoudens in €	Netto woonlasten Meerpersoons -huishoudens in €	Rang lijst Nummer meerpersoons- huishoudens ten opzichte van alle gemeenten in Nederland
Harderwijk	618	675	25	300	357	122
Ermelo	859	940	320	344	425	201
Bunschoten	694	705	39	398	410	189
Zeevolde	785	854	220	369	438	226
Nunspeet	634	680	29	158	204	5
Oldebroek	741	786	117	382	427	208
Elburg	572	659	13	279	366	135
Dronten	793	793	135	436	436	223
Almere	854	854	221	378	378	153
Nijkerk	606	640	8	175	210	7
Lelystad	691	833	189	347	488	258
Eemnes	770	1013	345	321	565	339
Huizen	676	759	91	249	332	108
Noordoostpol der	713	755	84	408	450	232
Urk	899	899	283	495	495	266

In de ranglijstvolgorde heeft nummer 1 de laagste woonlasten. In de woonlasten zijn begrepen de OZB, rioolrecht en afvalstoffenheffing en woningen met een gemiddelde waard (bron: Coelo-atlas).

Het is niet automatisch zo dat gemeenten met hoge bruto woonlasten ook meer overhouden aan de opgelegde belastingen. Gemeenten met een relatief waardevol onroerend goed bestand ontvangen een lagere uitkering vanuit het gemeentefonds dan gemeenten met een relatief minder waardevol onroerend goed bestand. Zij worden geacht meer uit hun eigen belastinginkomsten te kunnen financieren. Daarom wordt de gemiddelde OZB opbrengst gecorrigeerd voor het feit dat er verevening van belastingcapaciteit plaatsvindt. De zo berekende netto-woonlasten geven weer wat de gemeente per saldo overhoudt aan de belastingheffing. De woonlastenonderzoek wordt jaarlijks rond juni bekend gemaakt in het zo genoemde COELO rapport. Dit is een onderzoek van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden(COELO) van de Faculteit Economie en Bedrijfskunde van de Rijksuniversiteit Groningen.

Kwijtscheldingsbeleid

De voorwaarden waarbinnen de gemeente kwijtschelding kan verlenen aan natuurlijke personen zijn door het Rijk in onder meer de Invorderingswet en bijbehorende Uitvoeringsregeling strak omschreven. Kwijtschelding kan alleen worden verleend indien het een aanslag betreft voor de onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolrechten. De overige heffingen zijn uitgesloten van kwijtschelding.

Bij de beoordeling van verzoeken om kwijtschelding wordt de 100%-norm gehanteerd. Dit betekent dat, om in aanmerking te komen voor kwijtschelding, het inkomen niet hoger mag liggen dan 100% van het bijstandsniveau. Vervolgens vindt er een vermogenstoets plaats.

Aanvragen worden getoetst bij het Inlichtingenbureau. Deze toets is niet alleen een vermogenstoets, maar ook een inkomenstoets.

Er is een kolom aan de tabel toegevoegd, het betreft de aanvragen die buiten behandeling gesteld zijn.

Vanaf 2017 wordt er gewerkt met een “verkort formulier” en wordt er maandelijks door het Inlichtingenbureau bekeken of iemand voor automatische kwijtschelding in aanmerking komt. Het Inlichtingenbureau werkt met inkomens- en vermogensgegevens die ouder zijn dan een half jaar en om zorgvuldig te bekijken of iemand toch voor kwijtschelding in aanmerking komt wordt de aanvrager in de gelegenheid gesteld om een “uitgebreid formulier” in te vullen en met alle gevraagde bijlagen terugsturen. Er wordt dan handmatig bekeken of de aanvrager voor kwijtschelding in aanmerking komt.

Overzicht kwijtscheldingen

Verzoeken om kwijtschelding	2018	2019	2020	2021 per 1 augustus
Aantal verzoeken	405	443	402	364
Volledig toegekend	320	316	309	286
Gedeeltelijk toegekend	10	12	7	4
Afgewezen	49	62	42	39
Nog in behandeling	0	0	0	12
Buiten behandeling gesteld	26	53	44	23
Aanvragen door ondernemers	5	8	3	3

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen geeft aan hoe goed de begroting bestand is tegen financiële tegenvallers. Daartoe is inzicht nodig in de omvang van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Om inzicht te krijgen in de robuustheid van de financiële documenten van de gemeente bepaalt artikel 11 van het BBV dat in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing een relatie wordt gelegd tussen de weerstandscapaciteit en de risico's.

Algemeen

De raad van Zeewolde heeft in maart 2021 de nieuwe nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing 2021- 2024 vastgesteld. Naast de toepassing van deze kaders worden de risico's jaarlijks tweemaal geactualiseerd in afstemming met het management, bestuur en raad.

Ratio's kengetallen

Met het vaststellen van de wijzigingen in het "Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en gemeenten" (BBV) op 5 maart 2016 is het opnemen van een aantal kengetallen verplicht.

De berekenwijze van de kengetallen is vastgelegd in een ministeriële regeling. Mede op basis van deze kengetallen dient de paragraaf een analyse te geven van de financiële positie van de gemeente.

Kengetallen	Signaleringswaarden GTK 2020 Gemeenten			Jaarstukken		Begroting				
	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%	-32%	-44%	-32%	-47%	-64%	-76%	-86%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen	< 90%	90 - 130%	> 130%	-41%	-50%	-40%	-54%	-71%	-83%	-93%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%	69%	74%	68%	77%	77%	77%	77%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%	-1%	-2%	-1%	0%	0%	0%	0%
Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%	91%	55%	68%	35%	24%	16%	9%
Belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%	102%	101%	105%	PM	PM	PM	PM

- De netto-schuldquote vergelijkt de leningen van de gemeente (met aftrek van de geldelijke bezittingen) met de totale baten. Hiermee geeft deze indicator inzicht in de mate waarin de jaarrekening/begroting "vastligt" door rente en aflossing. De tabel hierboven presenteert hiernaast ook de schuldquote gecorrigeerd voor de leningen die de gemeente heeft uitstaan (deze middelen vloeien immers op termijn terug).

	Categorie
Netto schuldquote	Minst risicovol
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Minst risicovol

- De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de gemeentelijke bezittingen (balanstotaal) is gefinancierd uit eigen middelen (eigen vermogen).

	Categorie
Solvabiliteit	Minst risicovol

- De indicator "structurele exploitatieruimte" geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte (structurele baten minus structurele lasten) zich verhoudt tot de totale (gerealiseerde) baten. Dit laat zien in hoeverre gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen.

	Categorie
Structurele exploitatieruimte	Neutraal

- Het financiële kengetal “grondexploitatie” geeft aan hoe groot de investeringen in grondposities (boekwaarde) zijn ten opzichte van de jaarlijkse baten. De paragraaf grondbeleid en het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) bieden hierin meer inzicht.

	Categorie
Grondexploitatie	Divers, door de verschillende uitkomsten in de verschillende jaren

- De indicator “belastingcapaciteit” of “woonlasten meerpersoonshuishouden” drukt uit hoe de woonlasten (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) zich verhouden tot het gewogen landelijk gemiddelde. Hoge woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde drukken uit in hoeverre de gemeente al de eigen inkomsten aanspreekt en dus ook beperkt is in het verkrijgen van extra inkomsten.

	Categorie
Belastingcapaciteit	Neutraal

De indicatoren en normen zijn een grofmazig instrument om een uitspraak te kunnen doen over de financiële positie van een gemeente. Als een indicator matig scoort of meerdere jaren op rij verslechtert, kan dit aanleiding zijn om bij te sturen.

Risico's in relatie tot weerstand

Voor de gemeente Zeewolde zien de risico's in relatie tot weerstand er als volgt uit:

Weerstandscapaciteit		
	Incidenteel	Structureel
Risico's	0	1.245.000
Totaal risico's	0	1.245.000
Buffer	37.471.000	1.688.000
Verschil	37.471.000	443.000

Onderstaand worden de onderdelen uit deze tabel verder uitgewerkt.

Weerstandsvermogen

Onder weerstandsvermogen wordt het vermogen van de gemeente verstaan om risico's op te kunnen vangen.

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid een sluitende begroting vast te stellen en bij de jaarrekening verantwoording af te leggen over de realisatie van de begroting. Een sluitende begroting zonder weerstandsvermogen betekent dat iedere tegenvaller een probleem gaat opleveren. In dat geval staat de begroting, en daarmee het beleid van de gemeente, onder druk.

Het doel van het weerstandsvermogen is om zeker te zijn dat de gemeente haar taken, ondanks tegenvallers, kan blijven uitvoeren.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen aan de ene kant de weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover we beschikken of kunnen beschikken om niet begrote lasten te kunnen dekken) en aan de andere kant alle

risico's waarvoor nog geen voorzieningen zijn gevormd die van betekenis kunnen zijn.

Weerstandscapaciteit

Voor weerstandscapaciteit bestaat geen eensluidende definitie maar is als volgt te omschrijven. De weerstandscapaciteit is opgebouwd uit de middelen en de mogelijkheden waarover een gemeente beschikt om niet begrote tegenvallers te dekken die zich voordoen.

Er is onderscheid te maken in structurele en incidentele weerstandscapaciteit.

Structureel

	Structureel (in €)	
1	Onvoorzien Structureel	200.000
2	Onbenutte belastingcapaciteit	1.488.000
	Totaal	1.688.000

1. Onvoorzien structureel

Uitgangspunt van het financiële beleid is dat elk jaar in de begroting een vast bedrag van € 68.000 wordt geraamd voor onvoorzien structurele uitgaven. Rekening houdend met een overlopend budget uit 2021 van € 132.000 bedraagt voor de jaarschijf 2022 het totale budget € 200.000.

2. De onbenutte ruimte in de belastingcapaciteit

Wat betreft heffingen (belastingen en retributies) is de gemeente gebonden aan wettelijke regels en gestelde normen. De tarieven van retributies mogen maximaal kostendekkend zijn of de afgenomen diensten worden geleverd tegen de wettelijk genormeerde tarieven.

In artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet wordt geregeld dat aan een gemeente een aanvullende uitkering kan worden verleend, indien de algemene middelen aanmerkelijk en een structureel tekort geven om in de noodzakelijke behoeften te voorzien, terwijl de eigen inkomsten van de gemeente zich op een redelijk peil vinden. Om te voldoen aan het redelijk peil is op basis van deze berekeningsmethode voor de OZB, afvalstoffenheffing en rioolrecht de vrije ruimte bepaald.

Voor 2021 is deze vrije ruimte berekend op € 1,49 miljoen.

Incidentele buffer (beschikbare weerstandscapaciteit)

	Incidenteel (in €)	
3	Algemene reserve (dit is de stand per 1/1/2022)	24.154.000
4	Bestemmingsreserves; Bedrijfsrisico reserve Grondbedrijf	8.611.000
5	Bestemmingsreserves	0
6	Stille reserves: (on)roerende zaken	4.600.000
6	Stille reserves: aandelenbezit	0
7	Onvoorzien Incidenteel	106.000
	Totaal	37.471.000

3. Algemene reserve, het vrij aanwendbare deel;

Bij de laatste actualisatie van de nota Reserves en Voorzieningen is het bodembedrag opnieuw vastgesteld op € 10 miljoen.

4. Bestemmingsreserve Bedrijfsrisico grondbedrijf

Voor de actualisatie van een nota MPG worden 2 verschillende risicoanalyses op de complexen uitgevoerd. Uit de risicoanalyses van de nota MPG 2018 ontstond een plafondbedrag van € 7.400.000 en een bodembedrag van € 6.600.000. Tussen de bestemmingsreserve Bedrijfsrisico Grondbedrijf en de Algemene reserve vindt een wisselwerking plaats indien eerstgenoemde lager dan het bodembedrag of hoger dan het plafondbedrag blijkt te zijn. Veiligheidshalve is besloten het plafondbedrag als richtinggevend aan te houden. Bij overschrijding van het plafond wordt het overtollige, exclusief lopende claims, overgeheveld naar de algemene reserve. Dit laatste zal plaatsvinden op basis van de werkelijke mutaties bij het opstellen van de jaarrekening.

5. Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn gevormd voor een bepaald doel. De raad heeft de bevoegdheid de bestemming te wijzigen en deze in te zetten voor het opvangen van tegenvallers. Daarmee kunnen ze geen onderdeel uitmaken van de weerstandscapaciteit en zijn daarom niet opgenomen in de tabel. Binnen de bestemmingsreserves is een reserve opgenomen voor winsten in de Grondexploitatie (stand 31 december 2020 € 17.377.000). Tussentijds genomen winsten worden binnen de gemeente Zeewolde in eerste instantie toegevoegd aan de bekleemde bestemmingsreserve "BBV-winst grondexploitaties". Wanneer deze winsten volledig voldoen aan het voorzichtigheidsbeginsel, vindt overheveling plaats aan de reguliere bestemmingsreserve "Bedrijfsrisico grondbedrijf". In de bovenstaande buffer is deze reserve niet meegeteld, terwijl het wel de verwachting is dat deze winsten op termijn naar de bestemmingsreserve "Bedrijfsrisico grondbedrijf" c.q. de Algemene reserve zullen vloeien en dan wel meetellen in de buffer.

6. Stille reserves: (on)roerende zaken & aandelenbezit

Stille reserves ontstaan doordat de verwachte economische waarde in het maatschappelijke verkeer afwijkt van de historische verkrijgingprijs en/of de huidige administratieve boekwaarde.

De hogere waarde dan de administratieve boekwaarde kan pas gebruikt worden als het object niet meer benodigd is voor de taakuitvoering en wordt afgestoten.

Op basis van de WOZ waarden en taxatie is er voor de onroerende en roerende goederen in gemeentelijk bezit een berekening gemaakt (peildatum 1 januari 2018) om de omvang van de stille reserve te bepalen. Het betreffen hier alleen de stille reserves van de algemene dienst.

Het waarde verschil tussen deze waardebeoordeling en de administratieve boekwaarden bedraagt afgerond € 23,0 miljoen.

Niet dit volledige bedrag aan stille reserves is aan te merken als weerstandscapaciteit, omdat niet alle objecten direct beschikbaar zijn om te verkopen. In de nota "Weerstandsvormogen en Risicobeheersing 2021-2024" wordt uitgegaan van 20% van de stille reserves aan (on)roerende zaken. Onderstaand is de stand uit de Jaarstukken 2018 weergegeven:

Onderwerp	In miljoenen
Onderwijsgebouwen	11,0
Peuterspeelzalen/kinderopvang	0,6
Sport/recreatie (sportzalen en -hallen)	3,0

Overig (gemeentehuis, politiebureau)	6,6
Roerend goed (Fiets – voetveer)	0,2
Sociaal cultureel werk	1,6
Totaal	23,0
Gehanteerd 20% van totaal	4,6

Gezien de waardeontwikkeling in de laatste jaren een stijgende trend laat zien en dat de laatste jaren verder is afgeschreven op de boekwaarde van de gebouwen is het risico ten opzichte van 2018 op een lagere stille reserve beperkt. Om te beschikken over betrouwbare courante informatie ten aanzien van het gebruik en inzet van de objecten, de laatst vastgestelde WOZ-waarde en de boekwaarde op de balans van dat moment, is dit gedeelte in 2018 geactualiseerd.

Een bijzondere categorie van stille reserves wordt gevormd door de deelnemingen in het aandelenbezit van ondernemingen als Vitens, Alliander en de Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC) e.d. Het bepalen van de omvang van de stille reserves op dit onderdeel is lastig omdat het bezit beperkt verhandelbaar is. Hierop wordt ingegaan bij de paragraaf “Verbonden Partijen”.

7. Onvoorzien Incidenteel

Uitgangspunt van het financiële beleid is dat elk jaar in de begroting per inwoner een bedrag van € 4,54 voor onvoorzien incidenteel wordt opgenomen. Voor 2022 is het geraamde bedrag € 106.000.

Risicomanagement

Het begrip risico is in het BBV omschreven als een kans op gevaar of schade met financieel gevolg van substantiële omvang. Risico's kunnen economisch, politiek, juridisch of bestuurlijk van aard zijn. Het is een bekend gegeven dat de gemeente met een steeds breder scala aan risico's te maken heeft en krijgt waarover verantwoording dient te worden afgelegd. De uitdaging is om een juiste balans te vinden tussen risico's nemen en de beheersing hiervan.

Vastgestelde kaders

Omschrijving	Door	Op
Nota Reserves en Voorzieningen 2017 - 2020	Raad	29 juni 2017
Nota Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) 2018	Raad	23 februari 2017
Nota "Weerstandsvermogen en risicobeheersing 2021 – 2024"	Raad	4 maart 2021

Binnen de organisatie is afgesproken dat nieuwe risico's direct worden gemeld door het op te nemen in interne en bestuurlijke management rapportages. Geldend uitgangspunt is om voor Zeewolde uit te gaan van een weerstandsratio van 2. Bij een weerstandsratio van 2, welke door het Nederlands Adviesbureau Risicobeheersing (NAR) als uitstekend wordt gekenmerkt.

Weerstandsvermogen gemeenschappelijke regelingen waarin gemeente Zeewolde deelneemt.

De gemeente neemt deel in diverse gemeenschappelijke regelingen en/of samenwerkingsverbanden. In de opgestelde voorwaarden en contracten is aangegeven of de betreffende partij een eigen weerstandsvermogen mag aanhouden en/of de eventuele exploitatietekorten direct voor rekening van de gemeente als opdrachtgever komen.

De inhoudelijke informatie van gemeenschappelijke regelingen en/of samenwerkingsverbanden treft u aan in de paragraaf Verbonden Partijen.

In de hierna opgenomen tabel is aangegeven welke GR-en / samenwerkingsverbanden wel of niet over een eigen weerstandsvermogen beschikt. Of dit weerstandsvermogen toereikend is voor de eventuele tekort(en) hangt af van de omvang.

Gemeenschappelijke regeling / samenwerkingsverband	Weerstandsvermogen
GGD Flevoland	Ja
Flevolands Archief	Ja
Coöperatie Gastvrije Randmeren	Ja
Veiligheidsregio Flevoland	Ja
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi & Vechtstreek (OFGV)	Matig
Meerinzicht (MIZ)	Nee
Gebiedsontwikkeling Oosterwold	Nee 1)
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland (aankoopcentrale)	Nee 1)

1) Deze gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden hebben geen eigen begrotings- en jaarrekeningsdocument.

Risico's

Onderwerp	Stand van zaken op 31 december 2020
Herverdeling Algemene uitkering	Kans: 90% Omvang: € 1.200.000 jaarlijks Aanname: maximaal € 55 euro per inwoner
Het Rijk heeft besloten tot een herverdeling van het Gemeentefonds. De impact is onzeker.	In 2019 en 2020 heeft een herijking van het Gemeentefonds plaatsgevonden. Zowel het onderdeel Sociaal Domein als het klassieke deel (de overige onderdelen) zijn tegen het licht gehouden. Op rijksniveau is besloten om nader onderzoek te verrichten. Het nader onderzoek heeft het effect voor Zeewolde verder verslechtert. Het nadelige effect voor Zeewolde is op basis van de recente informatie opgelopen naar jaarlijks bedrag van € 1,2 miljoen. Het doel van de fondsbeheerders is om een herverdeling van het gemeentefonds met ingang van het begrotingsjaar 2023 in te laten gaan. De status van de herijking is echter nog verre van definitief vanwege advisering van de Raad voor het Openbaar Bestuur alsmede de VNG. Bovendien moet het nieuwe kabinet hierover nog een besluit nemen.
Risico's grondbedrijf	Kans: 25% Omvang: 1.410.000 Dit risico is toereikend ondervangen door de bestemmingsreserve Bedrijfsrisico Grondbedrijf, derhalve tellen wij dit bedrag niet mee bij de benodigde weerstandscapaciteit.
Ondanks het kwantificeren van de risico's in de Nota MPG blijft de activiteit van het exploiteren en uitgeven van (bouwrijpe) gronden een activiteit met een hoge risicofactor. Getracht wordt risico's zo vroeg mogelijk te herkennen en op te vangen. Er vindt periodiek overleg plaats waarin de voortgang van de exploitatieberekeningen nauwlettend wordt gevolgd. Het grondbeleid van de gemeente wordt toegelicht in de paragraaf Grondbeleid.	In maart 2019 heeft de raad de nota MPG 2018 vastgesteld. In deze nota zijn de risico's gekwantificeerd op basis van de vigerende grondexploitatieberekeningen eind 2018. De hieruit voortgekomen risicoserveringen van € 7.400.000,- en € 6.600.000,- dienen als plafond- en bodembedrag van de bestemmingsreserve 'Bedrijfsrisico Grondbedrijf'. De Coronacrisis kan tot een verslechtering op de langere termijn leiden, maar dit is nog onzeker. In de jaarrekening 2020 is de reële waarde (verwacht resultaat) van de grondexploitatie Polderwijk herberekend. Hierin is het uitgangspunt aangehouden dat de huidige economische situatie de komende jaren wordt voortgezet. Ten opzichte van de vastgestelde grondexploitatie 2020 is de reële waarde hierdoor met € 5.635.000,- gestegen. Het risico is aanwezig dat de tussentijdse winst die hierover genomen is uiteindelijk lager uitvalt. Rekening houdend met een kans van 25% is de omvang van dit risico € 1.410.000.
Anterieure overeenkomst	Vooruitlopend op een anterieure overeenkomst is met de initiatiefnemer van project Tulip een intentieovereenkomst gesloten waarin afspraken zijn gemaakt over de doorberekening van kosten die de gemeente heeft gemaakt/gaat maken ten behoeve van dit project. Het risico is aanwezig dat niet alle kosten kunnen worden doorberekend indien het project uiteindelijk geen doorgang vindt.
Bijdragen aan verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen)	Kans: 50% Omvang: € 300.000
Dit risico is tweeledig. Enerzijds is aan gemeenschappelijke regelingen onlosmakelijk het risico verbonden dat bij kostenstijgingen bij de gemeenschappelijke regelingen de bijdrage van de gemeente Zeewolde stijgt voor haar aandeel. Anderzijds leert de ervaring dat door het verstrijken van de tijd regelmatig een herbeoordeling van een eerder afgesproken kostenverdeelstelsel plaatsvindt.	Dit risico is van algemene aard zonder een specifieke gemeenschappelijke regeling in het oog te hebben. Echter doordat Zeewolde deelneemt in een groot aantal gemeenschappelijke regelingen is het raadzaam om hier concreet een bedrag voor mee te nemen in de risico-inventarisatie.
BTW exploitatie sportaccommodaties	Kans: 30% Omvang: € 50.000
Met ingang van 2019 is de btw op de investeringen en exploitatiekosten van de sportaccommodaties niet langer terug te vorderen en is geen btw over de inkomsten verschuldigd. Dit is voor de gemeente financieel nadelig. De	Om dit nadeel te compenseren is met ingang van 2019 door het Rijk een specifieke uitkering in het leven geroepen. De uitkering is echter voor alle gemeenten gezamenlijk gemaximeerd. Bij een tekort worden de gemeenten

begroting is hierop aangepast.	procentueel gekort. Mogelijk is het bedrag van de aanvragen hoger dan het gemaximeerde bedrag. Over het mogelijke nadeel voor de gemeenten vindt nog landelijk overleg plaats. Vooralsnog is in de begroting uitgegaan van een vergoeding van 100% voor het BTW nadeel.
Introductie van de nieuwe omgevingswet	Kans: PM Omvang: PM
Er is een plan van aanpak opgesteld voor de implementatie van de omgevingswet. De insteek is een geleidelijke invoering. Er is in kaart gebracht welke personele en financiële inzet dit vergt. Bij de start van dit omvangrijke traject is een inschatting gemaakt die op basis van ervaring (periodiek) zal worden bijgesteld.	Deze ontwikkeling speelt al meerdere jaren, waarbij de ingangsdatum meerdere malen is uitgesteld. De vermoedelijke ingangsdatum is 1 juli 2022. De gemeenten heeft zich op de Omgevingswet voorbereid, echter de werkelijke effecten voor de uitvoering zullen gaan blijken wanneer de uitvoering daadwerkelijk start.
Rechtmatigheid bij aanbesteden en inkoop	Kans: 20% Omvang: nihil Dit betreft een niet-financieel risico
Aanbesteden van werken, diensten en inkoop wordt in regie uitgevoerd. Het uit te voeren proces is bekend bij de budgethouders en wordt/kan in overleg met de inkoopcoördinator worden opgezet/uitgevoerd. Als gevolg van lage inschrijvingen vergroot de kans om bij aanbesteding en inkoop tegen gerechtelijke procedures aan te lopen, ondanks het toepassen van de zorgvuldige voorwaarden en regels.	
Informatieveiligheid en privacy gevoelige gegevens, automatisering en digitalisering	Kans: 20% Omvang: nihil Dit betreft een niet-financieel risico
Zie hiervoor de paragraaf Bedrijfsvoering waar hier verder op wordt ingegaan.	
Horsterwold (Bosruiterweg) bezwaar tegen niet permanent wonen	Dit betreft een niet-financieel risico
De eigenaren beroepen zich op bepalingen in de koopovereenkomst en stellen dat de gemeente met het handhavingsbeleid inbreuk maakt op hun vermogensrecht als gevolg waarvan schade zou worden ondervonden.	In 2018 is de gemeente begonnen met het opleggen van dwangsommen bij huizen waar permanente bewoning of verhuur is geconstateerd.
Wet Markt & Overheid (juridische claim)	Kans: PM Omvang: PM
Een belanghebbende (ondernemer) heeft beroep aangetekend tegen het gemeentelijk besluit om de exploitatie van de Aanloophaven als activiteit in het algemeen belang aan te wijzen. Het College van Beroep heeft inmiddels de uitspraak van de rechtbank in het nadeel van de gemeente over het algemeen belang besluit bevestigd en de gemeente opgedragen een nieuwe beslissing op bezwaar te nemen. De nieuwe beslissing op bezwaar is nog niet genomen. Tevens heeft diezelfde belanghebbende een civiele procedure gestart, waarbij hij een schadevergoeding vordert. De belanghebbende stelt in die procedure dat de gemeente voor de diensten die zij aanbiedt met de Aanloophaven en drie binnendijkse haventjes (in strijd met de Wet M&O) niet de integrale kostprijs in rekening brengt, en uit dien hoofde onrechtmatig jegens haar handelt.	De eventuele onrechtmatigheid van de besluiten over de Aanloophaven hangt af van de uitkomst van de bezwaarschriftenprocedure over het algemeen belang besluit. Is de uitkomst van die bezwaarschriftenprocedure (het nieuw te nemen besluit) negatief voor de gemeente, dan staat vast dat de gemeente een te lage kostprijs heeft berekend voor de diensten die de gemeente aanbiedt in de Aanloophaven. De gemeente zal de schade die daaruit voortvloeit dan ook moeten gaan vergoeden. De belanghebbende en de gemeente zijn nu - ook op verzoek van de raad van de gemeente Zeewolde - in onderhandeling om te proberen deze geschillen in der minne op te lossen. De onderhandelingen verkeren nog in een verkennende fase. Daarom valt nog niet uit te sluiten dat de onderhandelingen niet tot resultaat leiden en/of dat de gemeente gehouden zal zijn aan de belanghebbende (ook) een schadevergoeding in geld te betalen. Gezien de complexiteit van de zaak is op dit moment echter geen reële inschatting te maken van het risico en de financiële gevolgen die daar mogelijk uit voort kunnen komen voor de gemeente en wordt daarvoor geen voorziening getroffen.
Stikstofbesluit (Programma Aanpak Stikstof)	Kans: PM Omvang: PM
Medio 2019 heeft de Raad van State een uitspraak gedaan dat de Nederlandse wetgeving op het gebied van natuurbescherming niet voldoet aan de Europese richtlijnen.	Onduidelijkheid is wat de exacte gevolgen hiervan (kunnen) zijn. Vooralsnog enkel benoemd als risico, zonder kwantificering in kans en omvang.

Gevolgen Covid-19/Coronavirus	Kans: 90% Omvang: Nihil, vanwege de gevormde bestemmingsreserve van oorspronkelijk € 4 miljoen
Het Coronavirus brengt veel onzekerheden en risico's met zich mee.	Hoe de coronacrisis op de langere termijn zich ontwikkeld en wat voor effect dit heeft op de gemeentelijke financiën is op dit moment erg onzeker. Er zijn onder meer onzekerheden en potentiële risico's op de volgende terreinen: <ul style="list-style-type: none"> ➤ De zorgverlening aan onze inwoners ➤ Maatregelen in het kader van de gezondheid ➤ De uitkeringen aan onze inwoners ➤ De subsidies voor gesubsidieerde instellingen ➤ De ontwikkelingen in de grondexploitaties ➤ De bedrijfsvoering van onze organisatie ➤ Lopende en nieuw te starten projecten ➤ De financiering van onze activiteiten ➤ De heffing en inning van lokale heffingen

Ten opzichte van de Jaarstukken 2020 zijn de volgende risico's afgevoerd.

Tekorten Sociaal Domein	Kans: 90% Omvang: € 750.000
Om nog meer grip op de uitvoering van het beleid te krijgen is het nodig om in een nog stabielere situatie te komen. Het uitgangspunt is budgettair neutrale uitvoering met de te ontvangen Rijksbijdrage voor dit onderdeel met daarbij de kanttekening dat er bij acute zorgbehoefte sprake is van een open-einde regeling met de daarbij behorende verplichtingen.	In 2018 is een nieuwe Bestemmingsreserve Transformatie Sociaal domein gevormd van € 5.500.000. Deze reserve dient ter dekking van tekorten gedurende de jaren 2018 tot en met 2022. Het saldo van de bestemmingsreserve is per 31 december 2020 voor zorgkosten nihil en voor investeringen in het voorveld € 254.000. Bij de Programmabegroting 2021-2024 is besloten om in 2021 € 3.000.000 toe te voegen aan de reserve Transformatie Sociaal Domein ter dekking van tekorten over 2021-2024. Momenteel wordt binnen de gemeente gewerkt aan een impactanalyse waar een nieuwe nota sociaal domein 2022-2025 uit voortkomt.

In de Programmabegroting 2022-2025 zijn de lasten rondom het Sociaal Domein geraamd tegen het verwachte niveau. Dit risico is hiermee vervallen. Zie verder de Aanbiedingsbrief in deze begroting.

Vennootschapsbelastingplicht (VPB)	Door het accepteren van het aanbod van de Belastingdienst is de uitkomst bekend. Het risico is hiermee vervallen.
Met ingang van 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht ingevoerd voor lagere overheden. Voor de gemeente Zeewolde is op dit moment alleen de exploitatie van grond vennootschapsbelastingplichtig. De hiervoor ontwikkelde berekeningssystematiek, gerelateerd aan verhouding vreemd vermogen/eigen vermogen, is voor de gemeente Zeewolde niet hanteerbaar. De gemeente Zeewolde heeft geen externe leningen aangetrokken waardoor in het raadsbesluit van december 2016 is besloten een afwijkend standpunt in te nemen.	In 2016 heeft de gemeente Zeewolde het standpunt ingenomen dat het rendementpercentage op haar grondexploitaties gelijk is aan het rentepercentage voor 10-jarige staatsobligaties (begin 2016: 0,7%). In 2020 heeft de Belastingdienst aangegeven zich absoluut niet in dit standpunt te kunnen vinden. Het minimale rendementpercentage waar de Belastingdienst mee werkt voor de overige gemeenten is 3,36%. Dit aanbod heeft de gemeente Zeewolde uiteindelijk geaccepteerd omdat een eventuele rechtsgang een te hoog risico heeft op een nog hoger rendementpercentage. Over de jaren 2016 t/m 2020 is hierdoor een nieuwe vpb-last berekend die fors hoger ligt dan de reeds gedane aangiftes. Hiervoor is een verplichting opgenomen per 31 december 2020 in de jaarrekening.

De gemeente Zeewolde heeft een akkoord bereikt met de Belastingdienst, waarmee dit risico is vervallen. U bent hierover afzonderlijk geïnformeerd.

Opdracht groen onderhoud (juridische claim)	Kans: PM Omvang: PM
Belanghebbende (aannemer) heeft in het verleden een aanbestedingsprocedure voor terreinonderhoud in de gemeente gewonnen. De opdracht is inmiddels beëindigd, maar de belanghebbende vordert van de gemeente nog een bedrag van ongeveer € 140.000 (excl. wettelijke rente en incassokosten) omdat deze meent nog een aantal bedragen in rekening te mogen brengen op basis van het bestek. De gemeente en aannemer verschillen hierbij van interpretatie over de opdracht en prestatielevering op dit bewuste vlak (groen onderhoud).	De zaak ligt nu voor bij de Raad van Arbitrage voor de bouw en het is geenszins zeker dat het geclaimde bedrag ook daadwerkelijk wordt toegewezen. De gemeente schat haar kansen in de lopende procedure namelijk hoog in en voert hiervoor meerdere argumenten aan. Derhalve schatten wij het risico op het ontstaan van een verplichting op dit moment laag in en wordt daarvoor geen voorziening getroffen.

De gemeente Zeewolde is in het gelijk gesteld, waarmee dit risico is vervallen.

Benodigde weerstandscapaciteit

Het bedrag dat aan weerstandscapaciteit benodigd is, volgt uit de bovenstaande tabellen. Ruwweg gaat het hier om de berekening "kans * omvang". Voor de risico's waarvoor deze berekening te maken is, komt het benodigde bedrag uit op € 1.245.000.

Benodigde versus beschikbare weerstandscapaciteit

Algemeen wordt een ratio van 1 getypeerd als voldoende. Dan zijn er immers precies zoveel risico's als buffers. Zeewolde heeft het ratio op 2 bepaald (typering "uitstekend"). De buffers van Zeewolde zijn omvangrijk. Het ratio weerstandsvermogen komt uit op 30,1 (€ 37.471.000/€ 1.245.000). Dit is ruim boven de geldende grens binnen Zeewolde. Hiermee zijn er voldoende (incidentele) middelen om risico's op te kunnen vangen.

Ter vergelijking volgt hieronder het historisch ratio weerstandsvermogen:

Jaarstukken 2020 27,1 (was 16,1)
Programmabegroting 2022-2025 30,1

Bij de Jaarstukken is uit praktische overwegingen een bedrag van € 1.000.000 meegenomen voor PM posten en niet-gesignaleerde risico's. Om de vergelijking met de Programmabegroting 2022-2025 zuiver te houden is dat genoemde bedrag gecorrigeerd op de omvang van de risico's. Zeewolde zit in een ontwikkelingsfase rondom het risicomangement en heeft nog geen lange historie met het (geldelijk) kwantificeren van risico. Het ratio weerstandsvermogen kan de komende jaren fluctueren door het nog scherper in beeld brengen van de risico's.

Doorontwikkeling risicomangement

Door bij voorgaande risico's, kansen op het risico en een ingeschatte omvang van het risico te plaatsen, ontstaat er een beeld van het bedrag dat als weerstandscapaciteit benodigd is en wat er beschikbaar is. Per definitie is zo'n inschatting arbitrair. Echter door dit wel te doen, wordt een vervolgstap gezet in de doorontwikkeling van risicomangement en belangrijk: dan wordt er voldaan aan het BBV. Inschattingen worden gedurende de tijd duidelijker door nieuwe informatie. Nieuwe risico's zullen zich voordoen. Door actief de risico's te monitoren en bij te stellen, wordt het beeld op de risico's en het mogelijke beslag op middelen steeds scherper.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De kwaliteit van kapitaalgoederen, en dus het onderhoud daaraan, zijn feitelijk het visitekaartje van een gemeente. Het zijn uitgaven die voor zowel de huidige gebruikers en inwoners als de toekomstige generaties van belang zijn.

Deze paragraaf geeft voor de huidige beheerplannen een toelichting op de kwaliteit van kapitaalgoederen in relatie tot de begrotingsruimte die de beheerplannen vergen. Er bestaat een koppeling met de voorzieningen of reserves die voor een aantal beheerplannen van toepassing zijn.

In zijn algemeenheid kan gezegd worden dat voor de vastgestelde beheerplannen de beschikbare middelen voldoende zijn voor de gehele looptijd van deze plannen en er geen sprake is van achterstallig onderhoud.

BBV wijziging

Als gevolg van de BBV wijziging in 2017 en de herziening van de notitie Materiële Vaste Activa in 2020 is het volgens de wetgeving niet meer toegestaan om investeringen met maatschappelijk nut in een keer ten laste te brengen van de onderhoudsvoorziening. Deze moeten worden geactiveerd, waarbij de afschrijvingen ten laste van de speciaal daarvoor ingestelde reserve komen.

Looptijd en herziening: verkort

In onderstaand overzicht wordt per beheerplan de planperiode en het jaar van herziening weergegeven:

Categorie	Beheerplan	Plan-periode	Planning volgens begroting	Realisatie planning herziening
Wegen	Beheersplan wegen	2020 t/m 2024	2024	2024
Kunstwerken	Beheersplan kunstwerken	2021 t/m 2025	2025	2025
Groen	Beheersplan bestaat uit 2 delen, te weten: -Openbaar groen binnen de kom -Beplanting bermen en sloten buitengebied	2017 t/m 2020 2020 t/m 2024	2020 2024	2022 2024
Openbare verlichting	Beheersplan Zeewolde verlicht	2018 t/m 2021	2021	2022
Speeltoestellen	Beheersplan Spelen	2021 t/m 2025	2025	2025
Gebouwen	Beheersplan gemeentelijke en onderwijsgebouwen	2019 t/m 2022	2022	2022
Riool	Verbreed gemeentelijk Rioleringsplan	2015 t/m 2021	2021	2021

Wegen

Categorie	Beheerplan	Planperiode	Voorziening / reserve	Herziening in
Wegen	Beheersplan wegen	2020 t/m 2024	Beide	2024
Voorziening	Dotatie	Onttrekking		
2022	1.400.000	1.509.000		
Reserve	Dotatie	Onttrekking		
2022	1.126.000	16.000		

In juli 2020 is het beheerplan wegen 2020-2024 vastgesteld. Dit betreft zowel de wegen binnen als buiten de kom. Voor de verschillende wegen is een kwaliteitsniveau vastgesteld en er wordt qua normering aangesloten bij de landelijk daarvoor geldende normen.

De financiering van het nieuwe beheerplan is aangepast en in lijn met het huidige Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Hierbij wordt de voorziening gebruikt voor het groot onderhoud en wordt er in de reserve gespaard voor het vervangen van wegen.

Kunstwerken

Categorie	Beheerplan	Planperiode	Voorziening / reserve	Herziening in
Kunstwerken	Beheerplan kunstwerken	2021 t/m 2025	Beide	2025
Voorziening	Dotatie	Onttrekking		
2022	185.000	171.140		
Reserve	Dotatie	Onttrekking		
2022	435.000	0		

Het Beheerplan Kunstwerken 2021 t/m 2025 is in 2020 vastgesteld. De financiering van het nieuwe beheerplan is aangepast en in lijn met het huidige Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Hierbij wordt de voorziening gebruikt voor het groot onderhoud en wordt er in de reserve gespaard voor de vervanging van kunstwerken.

Groen

Categorie	Beheerplan	Planperiode	Voorziening / reserve	Herziening in
Groen	Beheerplan Openbaar groen binnen de kom	2017 t/m 2020	Geen	2022
	Beheerplan Bepanting bermen en sloten buitengebied	2020 t/m 2024	Geen	2024

Openbaar groen binnen de kom

Het beheerplan openbaar groen binnen de kom moet worden geactualiseerd. Dit plan geeft aan welke groenvoorzieningen aanwezig zijn en wat het kost om deze veilig en bruikbaar te houden. Gelet op de hoeveelheid werk in relatie met het andere uit te voeren werk binnen het taakveld is het wenselijk het actualiseren van dit plan uit te stellen tot 2022. Dit heeft als voordeel dat het plan actueel gemaakt kan worden omdat de onderhoudsbestekken groen in het voorjaar van 2022 opnieuw worden aanbesteed. Er wordt dan in het beheerplan gewerkt met markconforme prijzen.

Beplanting buitengebied

Het beheerplan groen buiten de kom is in 2020 geactualiseerd. Dit plan geeft aan welke groenvoorzieningen aanwezig zijn en wat het kost om deze veilig en bruikbaar te houden. Dit plan zal in 2024 weer worden herzien.

Openbare verlichting

Categorie	Beheersplan	Planperiode	Voorziening / reserve	Herziening in
Openbare verlichting	Beheersplan Zeewolde verlicht	2018 t/m 2021	Voorziening	2022
Voorziening	Dotatie	Onttrekking		
2022	177.000	177.000		

Het beheerplan Zeewolde verlicht is in 2018 vastgesteld en is de basis voor het planmatig onderhoud. Uitgangspunten voor dagelijks onderhoud, vervanging op termijn (van lichtmasten, armaturen en lampen) en aanwezige hoeveelheden zijn in dit plan beschreven.

Speeltoestellen

Categorie	Beheersplan	Planperiode	Voorziening / reserve	Herziening in
Speeltoestellen	Beheerplan Spelen	2021 t/m 2025	Geen	2025
Vervanging wordt voorzien in het Meerjaren investerings programma (MIP)				

Voor de speeltoestellen is in 2021 een beheersplan vastgesteld. Dit plan geeft aan welke voorzieningen aanwezig zijn en wat het kosten om deze in stand, veilig en bruikbaar te houden. De nota Speelruimtebeleid die in 2014 is vastgesteld omvat het algemene beleid waarop het beheerplan bij actualisatie wordt afgestemd. Dit plan wordt in 2022 geactualiseerd. Dit plan richt zich niet alleen op spelen maar op ongeorganiseerd bewegen, ontmoeten, sporten en spelen in de buitenruimte (BOSS).

Gebouwen

Categorie	Beheersplan	Planperiode	Voorziening / reserve	Herziening in
Gebouwen	Beheerplan Gemeentelijke en onderwijs-gebouwen	2019 t/m 2022	Beide	2022
Voorziening	Dotatie	Onttrekking		
2022	120.000	155.600		
Reserve	Dotatie	Onttrekking		
2022	189.500	158.300		

Leidraad voor het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is het in 2019 vastgestelde plan voor de onderhoudskosten openbare gebouwen voor de jaren 2019 tot en met 2022. Dit plan is de basis voor het jaarlijks in december vast te stellen werkplan voor het daaropvolgende jaar. In het werkplan worden per gebouw de in het betreffende jaar uit te voeren onderhoudswerkzaamheden beschreven. Hierbij wordt de voorziening gebruikt voor de dekking van het groot onderhoud en wordt er in de reserve gespaard voor vervangingsinvesteringen. Hiermee is er een onderscheid gemaakt tussen onderhoud- en vervangingsinvesteringen en is daarmee conform BBV.

Riolering

Categorie	Beheersplan	Planperiode	Voorziening / reserve	Herziening in
Riool	Verbreed gemeentelijk Rioleringsplan	2015 t/m 2021	Voorziening (2 stuks)	2021
Voorziening	Dotatie	Onttrekking		
2022	443.000	65.300		
Egalisatie voorziening	Dotatie	Onttrekking		
2022	15.600	0		

Het onderhoud is uitgevoerd conform het bij raadsbesluit van 30 oktober 2014 vastgestelde Gemeentelijk rioleringsplan 2015 – 2021. Het uitgangspunt van het GRP is, in lijn met het vigerende Waterplan, "Kwaliteit voor een goede prijs". De uitvoer van de taken is conform het voorgaande GRP opgedragen aan het waterschap. Zij realiseren deze prijs en kwaliteit door de taken op te splitsen en in hun (beheers)organisatie te beleggen.

Om schommelingen in het tarief door fluctuerende operationele lasten te voorkomen is in lijn met de BBV een egalisatievoorziening "Rioolheffing" ingericht. Het resultaat wordt jaarlijks aan deze voorziening toegevoegd of onttrokken.

Ten behoeve van de bekostiging van de renovatie en vervanging van de riolering (stelsels voor de afvoer van vuil-, hemel- en drainagewater) is een voorziening "Rioolheffing" ingesteld. De voorziening wordt jaarlijks, conform het GRP, met een vast bedrag aangevuld.

Inmiddels worden voorbereidingen getroffen voor het nieuwe GRP. Daarin wordt het beleid van het vigerende GRP voortgezet. Bij het hemelwaterbeleid komt meer aandacht voor de extreme buien die het gevolg zijn van de klimaatverandering. Voor klimaatadaptatie wordt budget gereserveerd. De rioolheffing zal naar

verwachting nog extra moeten stijgen bovenop de inflatiecorrectie om te sparen voor de aankomende vernieuwingsgolf.

Integraal wijkbeheer (i.c. groot onderhoud en renovatie)

Een ander belangrijk aspect is het integraal wijkbeheer. Basis voor integraal wijkbeheer vormt de vastgestelde notitie uit 2007. Bij de vaststelling van de Nota reserves en voorzieningen in februari 2008 is hiervoor een bestemmingsreserve van € 5 miljoen gevormd.

In de periode 2017 - 2019 is het integraal onderhoud in Zeewolde-noord (fase 1) uitgevoerd. Het onderhoud in Zeewolde Waterbuurt (Zeewolde-noord fase 2) is momenteel in voorbereiding en zal in 2022 starten. Groot onderhoud voor Trekkersveld I en II is op dit moment in uitvoering en wordt naar verwachting in 2021 afgerond.

Vanaf 2023 wordt de dotatie aan de bestemmingsreserve Integraal wijkbeheer gehalveerd. Dit zal voor het integraal onderhoud in Zeewolde Botenbuurt, waarvoor naar verwachting de voorbereidingen in 2023 starten, geen invloed hebben.

In de periode daarna zal de intensiteit van het Integraal wijkbeheer, vanwege de verminderde financiële voeding van de bestemmingsreserve, opnieuw tegen het licht worden gehouden.

Dekkingsreserves

De gemeente Zeewolde maakt gebruik van een dekkingsreserve voor een aantal investeringen met economisch nut. De omvang van deze reserve is voldoende om de gehele kapitaallast van de objecten op te vangen gedurende de gehele looptijd van het activum (de investering).

Opgemerkt is nog dat deze wijze van dekking van kapitaallasten met zich mee brengt dat aan de ene kant investeringen mogelijk worden gemaakt, aan de andere kant komen op de lange termijn geen middelen beschikbaar om het actief op enig moment te kunnen vervangen.

3.4 Financiering

Algemeen

De financieringsparagraaf geeft inzicht in de financieringspositie en de beheersing van de risico's die aanwezig kunnen zijn bij het aantrekken en/of uitzetten van financieringsmiddelen.

Het Treasurystatuut van de gemeente Zeewolde is vastgesteld in 2015. De doelstellingen en begrippen van de financieringsfunctie zijn geformuleerd als:

- tegen acceptabele condities een duurzame toegang krijgen tot de financiële markt en deze behouden;
- ongewenste financiële risico's tegengaan, zoals rente- en liquiditeitsrisico's;
- het rendement op de beschikbare liquide middelen optimaliseren;
- rentekosten van leningen minimaliseren.

Voor het kasbeheer en de inrichting van de organisatorische randvoorwaarden (administratieve organisatie) zijn ook spelregels opgenomen.

Risicobeheer

De uitvoering van de financieringsfunctie kan enkel de publieke taak dienen en het beheer van de middelen moet een voorzichtig karakter hebben. Dit zijn uitgangspunten die zijn opgenomen in de Wet financiering decentrale overheden (Fido). Het gemeentelijk beleid wordt dan ook gekenmerkt door een risicomijdende houding.

De gemeente bezit in enkele ondernemingen aandelen, waaronder Alliander, Vitens en de BNG, vanuit de publieke taak (zie ook de paragraaf Verbonden partijen). Deze aandelen zijn in 1^e aanleg slechts beperkt verhandelbaar en mede afhankelijk van nationale ontwikkelingen.

Twee belangrijke elementen binnen het risicobeheer zijn de kasgeldlimiet en de rente risiconorm.

Kasgeldlimiet

Het Rijk heeft regels gesteld aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (Fido). Hoeveel geld gemeenten en provincies mogen lenen is afhankelijk van de lastenomvang van de begroting.

De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld er geleend mag worden voor een periode van 1 jaar.

Jaarlijks wordt de kasgeldlimiet berekend over de totale begrotingsomvang per 1 januari van het betreffende begrotingsjaar. Voor 2022 bedraagt de kasgeldlimiet afgerond € 5,6 miljoen, dit is gelijk aan 8,5% van € 65.810.000,- (het totaal van de begrote lasten vóór bestemming).

Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden is de gemeente verplicht om de vlottende financiering (korter dan 1 jaar) om te zetten in vaste financiering. In het kader van de Wet Fido ziet de provincie hier ook periodiek op toe.

Tabel Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000,-)

	2022	2023	2024	2025
Omvang begroting (primo)	65.810	64.460	65.153	65.959
Toegestane kasgeldlimiet in procenten	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Toegestane kasgeldlimiet in bedrag	5.594	5.479	5.538	5.607

Voor het jaar 2022 en verder verwachten wij niet dat er korte financiering benodigd is en dat wij hiermee binnen de kasgeldlimiet zullen blijven.

Rente risiconorm

Inzicht in de vaste schuld op lange termijn wordt verkregen door berekening van de rente risiconorm. Deze is maximaal 20% van de totale begrotingsomvang. Concreet houdt dit in dat de gemeente ervoor moet zorgen dat in enig jaar niet meer dan 20% van de begrotingsomvang moet worden geherfinancierd. De norm is ingesteld om door een spreiding in looptijden van leningen een stabiele rentelast te bewerkstelligen.

In 2021 is een langlopende lening aangetrokken van € 10 miljoen ter financiering van de Grondexploitatie. De lening is aangetrokken voor 5 jaar en kent een jaarlijkse aflossing van € 2 miljoen. Het rentepercentage bedraagt -0,4%.

Tabel Renterisiconorm (bedragen x € 1.000,-)

Variabelen Renterisico(norm)	2022	2023	2024	2025
(1) Rente herzieningen	0	0	0	0
(2) Aflossingen	2.000	2.000	2.000	2.000
(3) Renterisico (1+2)	2.000	2.000	2.000	2.000
(4) Renterisiconorm	13.162	12.892	13.031	13.192
(5a) Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	11.162	10.892	11.031	11.192
(5b) Overschrijding renterisiconorm (3>4)				
Berekening Renterisiconorm				
(4a) Begrotingstotaal	65.810	64.460	65.153	65.959
(4b) Percentage regeling gemeente	20%	20%	20%	20%
(4) Renterisiconorm (4a*4b/100)	13.162	12.892	13.031	13.192

Naar verwachting hoeft de gemeente Zeewolde in de jaren 2022-2025 geen nieuwe langlopende leningen aan te trekken. Hierbij moet wel vermeld worden dat de financiering van investeringen en de Grondexploitatie gepaard kan gaan met grote geldstromen. De beschikbare liquiditeiten zullen doorlopend gemonitord worden.

Leningenportefeuille

Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000,-)				
Geldverstrekker	bedrag 1-jan	bedrag 31-dec	rente-percentage	eind-datum
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	10.000	8.000	-0,40%	31-3-2026

In de notitie rente 2017 geeft de commissie BBV advies m.b.t. het opnemen van het renteschema om het inzicht te vergroten in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Dit renteschema is in onderstaand schema weergegeven.

Renteschema 2022		
A. De externe rentelasten over de korte en lange financiering		€ 0
B. De externe rentebaten (idem)	-/-	€ 40.000
Saldo rentelasten en rentebaten		€ -40.000
C1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	€ -40.000
C2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	€ 0
C3. De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	€ 0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		€ 0
D1. Rente over eigen vermogen	+/+	€ 0
D2. Rente over voorzieningen	+/+	€ 0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€ 0
E. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	€ 0
F. Renteresultaat op het taakveld Treasury		€ 0

Financieringspositie

De financieringspositie wordt bepaald aan de hand van de boekwaarde van de investeringen en de omvang van de reserves en voorzieningen bij aanvang van het begrotingsjaar. De toekomstige ontwikkeling van de financieringspositie is moeilijk te voorspellen. Dit hangt namelijk sterk af van de in de tijd wisselende omvang en realisatie van voorgenomen investeringen op grond van het Meerjareninvesteringsprogramma (MIP), en de groei of afname van de reservepositie.

Tabel Financieringspositie (bedragen x € 1.000,-)

Ultimo boekjaar	2022	2023	2024	2025
Financieringsbehoefte				
Boekwaarde vaste activa	34.906	33.849	32.819	31.823
Financieringsmiddelen				
Reserves	93.050	94.092	94.923	95.904
Voorzieningen	17.628	17.983	18.325	18.949
Financieringsoverschot (+) tekort (-)	75.772	78.226	80.429	83.030

Krediet- / debiteurenrisico

Met betrekking tot debiteuren die niet aan hun betalingsverplichtingen voldoen, is een actief invorderingsbeleid gevoerd. Op deze wijze worden de (financiële) risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid van een waardedaling van onze vorderingspositie op debiteuren voorkomen. Oninbare vorderingen worden ten laste gebracht van de voorziening dubieuze debiteuren.

Saldo- en liquiditeiten beheer

Op basis van informatie uit de organisatie wordt de liquiditeiten prognose van de inkomende en uitgaande geldstromen op elkaar afgestemd. Per half jaar wordt inzicht verkregen in de liquiditeitsbehoefte. Bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is het betalingsverkeer geconcentreerd op basis van een overeenkomst geïntegreerde dienstverlening. Overtollige middelen vloeien naar de Schatkist.

Schatkistbankieren

Vanaf 2013 is vanuit het begrotingsakkoord 2013 bepaald, dat langdurig overtollige middelen alleen nog via het zogeheten Schatkistbankieren bij het Rijk is toegestaan. Voor Zeewolde is het plafondbedrag voor de gemeentelijke bankrekeningen berekend op € 1.316.200, dit is gelijk aan 2% van € 65.810.000,- (het totaal van de begrote lasten vóór bestemming). Er vindt dagelijks een automatische afroaming plaats door de BNG aan de Schatkist. De gemeente kan wel vrijelijk weer over de middelen beschikken. Voor de gemeente Zeewolde is € 6.000.000 het per dag maximaal te muteren bedrag van de schatkist naar de gemeenterekening (de zogeheten intradaglimiet).

Administratieve organisatie

De uitgangspunten voor de administratieve organisatie zijn vastgelegd in het financieringsstatuut. Hierin is bovendien aangegeven wie waarvoor verantwoordelijk en bevoegd is op de diverse deelgebieden van de wet Fido.

3.5 Bedrijfsvoering

Algemeen

De interne bedrijfsvoering betreft het geheel en de wijze van inzet van de beschikbare middelen (personeel, automatisering, huisvesting en materieel) waarmee de door de gemeenteraad vastgestelde programma's gerealiseerd moeten worden. Het is een primaire verantwoordelijkheid van het college die in belangrijke mate aan de directie is gemandateerd.

Door de coronacrisis hebben we ervaren dat veel onderwerpen in een ander perspectief zijn geplaatst. Daardoor zijn voorgenomen plannen soms niet of op een andere wijze uitgevoerd. Ook zijn andere zaken noodzakelijkerwijs wel opgepakt en afgewikkeld. Op basis van de huidige kennis en inzichten houden we hier in het jaar 2022 ook rekening mee. 2022 is ook het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen. Hierdoor kunnen verschuivingen in ambitie ontstaan die effect kunnen hebben op de geplande en begrote werkzaamheden.

Organisatie

De organisatie is ingericht op basis van een eenhoofdige leiding, de gemeentesecretaris/algemeen directeur, met daarbij een zevental basisteams waarin de reguliere taken worden uitgevoerd. Het uitgangspunt binnen deze teams is dat het reguliere werk goed wordt uitgevoerd, waarbij dienstbaarheid, oplossingsgerichtheid en nabijheid leidend zijn met als basisprincipe externe gerichtheid. De gemeente werkt voor haar inwoners en bedrijven en daar zijn de basisteams direct voor verantwoordelijk.

Daarnaast worden grotere opgaven opgepakt in “opgave teams”, waarvan de bezetting hoofdzakelijk uit de basisteams komt aangevuld met specifieke kennis of ontbrekende capaciteit. Deze opgaven zijn team overschrijdend, vandaar dat deze teams separaat worden aangestuurd. Voor deze teams zijn opgaveregisseurs aangesteld die zijn gepositioneerd in het basisteam bestuur en directieondersteuning.

De algehele ondersteuning/bedrijfsvoering is ondergebracht bij Meerinzicht domein bedrijfsvoering, en participeert van daaruit actief in de reguliere processen van de gemeente Zeewolde, maar ook in de verschillende opgave teams.

De sturing van de organisatie vindt plaats overeenkomstig het “Sturingsmodel gemeente Zeewolde” op basis van de volgende 4 strategische keuzes:

1. Werken conform de vastgestelde visie en missie;
2. Doorgaan met het werken in regie en samenwerking;
3. Roadmap 2020 (het voormalige E-Zeewolde+ i-NUP) en klantgerichtheid;
4. Investeren in personeel.

Organisatieontwikkeling

De organisatie is in personele omvang de afgelopen jaren “gekrompen” en “gegroeid” door het aangaan van samenwerkingen. Dat heeft effecten voor de organisatie naast de invloed die uitgaat van ontwikkelingen in de maatschappij en het publieke domein. Ontwikkelingen zijn er veel en volgen elkaar steeds sneller op. Dit stelt eisen aan bestuur en de organisatie. Om die reden is er de afgelopen jaren een organisatieontwikkelingstraject vormgegeven. Een ontwikkeling die de organisatie (meer) wendbaar maakt voor de opgaven die ons te wachten staan, aansluitend op de verdere uitwerking van “modern bestuur” en de “toekomstvisie

Zeewolde 2040". Op basis van deze uitgangspunten is een visie en missie geformuleerd voor de organisatie, en deze luidt : **'WIJ DOEN!'**.
Doen staat voor : *Dienstbaar, Oplossingsgericht, Extern georiënteerd en Nabij*.
De kernwaarden die wij in Zeewolde hanteren: vakmanschap, nieuwsgierig, flexibel, durf en respectvol.

De organisatieontwikkeling staat nooit stil en zal in 2022 en de jaren erna verder door ontwikkelen. De samenleving verandert continu en dat vraagt een organisatie die daarin mee ontwikkelt.

Tot slot zullen ook de eerste uitkomsten zichtbaar worden van het werken met de methodiek van A3 jaarplannen. Voorbereidingen hiervoor zijn in 2021 gestart. Deze methodiek heeft het in zich om de samenhang te zien tussen doel van activiteiten, inzet van mensen, middelen en de effecten hiervan.

Samenwerking en regie

Doelstelling van de samenwerking is het borgen van kwaliteit en continuïteit van dienstverlening tegen aanvaardbare kosten, waarbij op langere termijn sprake is van inderdieneffecten (minder meerkosten).

Om hieraan invulling aan te geven is Meerinzicht in 2015 opgericht waarin de gemeenten Zeewolde, Harderwijk en Ermelo participeren. Binnen Meerinzicht zijn op het vlak van bedrijfsvoering de onderdelen Inkoop, Facilitaire Zaken, Belastingen, HRM, ICT, Communicatie, Financiën, Juridische Zaken en Gegevensmanagement ondergebracht. Op het vlak van het Sociaal Domein is de uitvoering van de WMO, participatie en Jeugdzorg bij Meerinzicht ondergebracht.

Door dit in een gemeenschappelijke regeling onder te brengen wordt bestuurlijke drukte voorkomen en maakt het de aansturing eenduidig.

Voor de sturing op verbonden partijen - in toenemende mate van belang- en de daarbij horende logische taakverdeling en rolzuiverheid, is het team BDO (bestuur en directieondersteuning) tot stand gekomen. Binnen dit team is o.a. het opdrachtgeverschap t.a.v. de verbonden partijen ondergebracht. Vanuit het team wordt dit opdrachtgeverschap in 2022 verder uitgebouwd en wordt verder ontwikkeld aan het vermogen om te toetsen of de beoogde maatschappelijke effecten bereikt zijn en van daaruit vooruit te kijken naar mogelijke toekomstige scenario's en optimalisaties.

Bedrijfsvoering

Digitalisering van documentenstromen (het zogenaamde zaakgericht werken) is mede noodzakelijk voor verdere digitalisering en optimalisering van de dienstverlening. Inmiddels werkt het grootste gedeelte van de organisatie zaakgericht en er is een Midoffice ingevoerd. In 2020 is de meerjarige doorontwikkeling gestart en is de digitale dienstverlening verder vormgegeven binnen een gezamenlijk programma Dienstverlening van Ermelo, Harderwijk, Zeewolde en Meerinzicht. Hiervoor is een gezamenlijke programmamanager

aangesteld en is het thema binnen de gemeente Zeewolde bij een opgaveregisseur belegd die meedraait in het programma.

Interbestuurlijk toezicht (IBT)

Interbestuurlijk toezicht (IBT) is een wettelijke taak van de provincie, waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door de gemeenten. Dit toezicht is in 2018 landelijk geëvalueerd. Daarbij heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken de conclusie getrokken dat er niets gewijzigd wordt aan de bestaande praktijk van het Interbestuurlijk Toezicht.

Op basis hiervan is er in 2019 een nieuw convenant is getekend tussen de gemeenten en de provincie. De provincie Flevoland en de zes gemeenten hebben afspraken gemaakt over de manier waarop provincie en gemeenten omgaan met het toezicht. Deze Bestuursovereenkomst Interbestuurlijk Toezicht 2019 vervangt de eerdere bestuursovereenkomst IBT uit 2015 en is vigerend.

In de bestuursovereenkomst zijn afspraken gemaakt over:

- De uitgangspunten die voor het toezicht gelden. Het interbestuurlijk toezicht vindt plaats op basis van transparantie, begrip en vertrouwen;
- De informatie die de gemeenten aanleveren aan de provincie;
- De criteria waaraan de provincie toetst;
- De intensiteit van het toezicht (hangt af van de prestaties). Het toezicht kader voor archeologie en monumenten wordt naar verwachting later ingevuld.

Op basis van de bestuursovereenkomst ontvangt de provincie jaarlijks de gegevens van gemeenten over hun uitvoering van taken op de genoemde domeinen. Op grond daarvan stelt de provincie een conceptoordeel op, verifieert dit per domein in een ambtelijk overleg met de betrokken gemeente en delen het eindoordeel in een toezichtbrief aan het bestuur mee. Naar aanleiding daarvan bepaalt de provincie het toezichtregime voor die gemeenten op het betreffende terrein op maat. De mogelijke beoordeling door de provincie is per domein:

- * Groen: adequaat, dat wil zeggen voldoende tot goed;
- * Oranje: redelijk adequaat, dat wil zeggen voor verbetering vatbaar (met serieuze aandachtspunten);
- * Rood: niet adequaat, dat wil zeggen onvoldoende.

De bestuursovereenkomst IBT heeft betrekking op de naleving van wet- en regelgeving op de volgende domeinen, waarbij de provincie het toezichthoudend gezag is:

- *Ruimtelijke ordening en huisvesting*
- *Milieu*
- *Archief*
- *Monumenten en archeologie*
- *Financiën*
- *De vestiging van statushouders*

Roadmap 2020 (E-Zeewolde)

De meeste onderdelen van het realisatieplan E-Zeewolde/iNUP zijn intussen uitgevoerd. Verder is na een lange intensieve periode van voorbereiding het zaaksysteem in gebruik genomen, in een gezamenlijk traject met de gemeenten Harderwijk en Ermelo, en met Meerinzicht als (ICT/I&A-) partner.

Daarmee is het mogelijk om inwoners digitaal zelf inzicht te geven in hun lopende zaken bij de gemeente via de Persoonlijke Internet Pagina, is er aansluiting mogelijk op de landelijke Berichten box van MijnOverheid, en kan er in de toekomst tweerichtingsverkeer plaatsvinden via de website.

De website van de gemeente Zeewolde wordt voortdurend geoptimaliseerd en het gebruik van de digitale mogelijkheden om zaken te regelen is sterk toegenomen. De tevredenheid daarover wordt gemeten.

Landelijk gezien is het NUP beëindigd als officieel programma. In vervolg hierop worden de overige diensten verbeterd. De eerste stappen zijn gezet richting één Generieke Digitale Infrastructuur (GDI). De financiering daarvan is nu op landelijk niveau geregeld voor een langere tijd.

VNG/KING is onderweg met het programma Digitaal 2020 en in onderling overleg met onze samenwerkingspartners volgen we zoveel mogelijk de roadmap van Digitaal 2020. Opvallend is dat de doelen en plannen landelijk gezien regelmatig worden bijgesteld qua planning en inhoud, waardoor het belangrijk is om de ontwikkelingen goed te volgen en keuzes te maken die passen bij de schaal van Zeewolde en de behoefte van inwoners en bedrijven.

Dienstverlening

Het college heeft het dienstverleningsconcept vastgesteld. Daarmee is een (praktisch) kader ontstaan voor externe gerichtheid van de organisatie. Door de steeds nauwere samenwerking tussen Harderwijk, Ermelo, Zeewolde en Meerinzicht is ook de samenwerking gegroeid op het gebied van dienstverlening aan de inwoners. Meerinzicht neemt daarin ook een pregnante plek in omdat daar de dienstverlening aan de inwoners van Zeewolde plaatsvindt op het terrein van het Sociaal Domein. De doorontwikkeling van digitale dienstverlening wordt vormgegeven binnen een gezamenlijk programma Dienstverlening van Ermelo, Harderwijk, Zeewolde en Meerinzicht.

De ervaringen met de zogenaamde Overijsselse methode voor de behandeling van bezwaarschriften zijn nog steeds positief. Bijna alle bezwaarschriften werden binnen de termijn afgehandeld. De werkwijze met de Overijsselse methode zal daarom worden voortgezet.

Personeel en organisatie

- Formatie/bezetting blijft hoge prioriteit houden. Het team HRM van Meerinzicht werkt hier nauw samen met de afdeling Financiën. Vanwege de mogelijk noodzakelijke ombuigingen wordt terughoudend in vacatures voorzien. Alleen indien wettelijke verplichtingen of directe dienstverlening aan inwoners/bedrijven/bestuur in het gedrang komen, worden vacatures vervuld. Criteria blijven kwaliteit, continuïteit en kostenbeheersing. Bovendien wordt de gemeente Zeewolde geconfronteerd met een arbeidsmarkt die steeds meer een werknemers markt is geworden. Het

wordt steeds moeilijker om gekwalificeerd personeel aan te trekken op de huidige arbeidsmarkt.

- De samenwerking binnen de gemeente Zeewolde is op een andere manier vorm gegeven op basis van de organisatieontwikkeling.
- (Toekomstige) krapte op de arbeidsmarkt of grotere werkloosheid, vergrijzing, ontgroening en dergelijke zijn argumenten om aandacht te besteden aan mobiliteit. Dit gebeurt samen met buurgemeenten in de regio Noord West Veluwe en in Flevoland. Collegiale doorlening, detacheringen, interne uitwisseling van vacatures, het aantrekken van trainees en re-integratietrajecten zijn onderwerpen waarop successen zijn geboekt.
- Het Generatiepact is ingevoerd in Zeewolde. Deze regeling biedt medewerkers van 60 jaar en ouder de gelegenheid om 7,2 tot 10,8 uur per week minder te gaan werken tegen het (gedeeltelijk) inleveren van salaris. De vrijkomende uren zijn ingezet om starters aan een baan te helpen.
- Ook andere manieren van vergaderen zijn geïntroduceerd in Zeewolde. Door de coronacrisis is het fysiek met elkaar werken beperkt geweest en is er meer digitaal vergaderd en zijn fysieke manieren van vergaderen in 2021 vrijwel niet ingezet. In 2022 wordt er aan een huisvestingsplan voor meerdere jaren gewerkt waarin ook de mogelijkheden van hybride-werken zullen worden onderzocht.
- Medio 2020 is een Medewerkerstevredenheidonderzoek (MTO) gehouden onder alle medewerkers van de gemeente Zeewolde (gezamenlijk en eenduidig met de gemeente Ermelo Harderwijk en Meerinzicht). Daaruit kwam een vergelijkbaar beeld naar voren tot eerder gehouden onderzoeken. Overall is het beeld dat de medewerkers graag bij de gemeente Zeewolde werken en zich er thuis voelen. De aanbevelingen uit dit MTO zijn meegenomen bij de organisatieontwikkeling en daarin verankerd.

Ziekteverzuim

De organisatie streeft naar een ziektepercentage van 4,0%. In de jaren voor corona lag het ziektepercentage net boven de 4,0%. Het ziektepercentage is per juli 2021 5,2 %. In 2020 was het ziekteverzuim 3,92 %. Uit vergelijkingen met landelijke cijfers (in 2020 lag het verzuim landelijk op 5,4 % voor gemeentelijke organisaties met 20.000 – 50.000 inwoners) en gesprekken met medewerkers en met de bedrijfsarts blijkt dat de meeste verzuimsituaties verklaarbaar zijn. Verzuim is een terugkerend onderwerp in het Managementoverleg.

Rechtmatigheidsverantwoording

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording (door het college) is binnen Meerinzicht gezamenlijk opgepakt. Op dit moment is de wet nog niet door het Parlement maar naar alle waarschijnlijkheid zal de invoering met ingang van het verslagjaar 2022 plaatsvinden. Binnen Meerinzicht zal een soort nulmeting gemaakt worden om te kijken waar we staan.

Informatieveiligheid

Informatieveiligheid is een kwaliteitsaspect van de bedrijfsvoering en wordt door de sterk toenemende digitalisering van de samenleving en het bedrijfsleven steeds belangrijker. Informatieveiligheid heeft betrekking op mensen, processen, techniek en fysieke veiligheid en dient in alle vier de aandachtsgebieden evenredig vertegenwoordigd te zijn. De afhankelijkheid van digitale systemen, applicaties en informatie is dan ook sterk toegenomen de afgelopen jaren. Dit biedt aan de ene kant kansen, maar tegelijkertijd ook (nieuwe) bedreigingen. Hackers zitten immers

niet stil en zijn continu opzoek naar nieuwe manieren waarop zij misbruik kunnen maken van mensen en digitale systemen. De gemeente zal daarom ook de komende jaren blijven investeren in informatieveiligheid, bewustwording en geavanceerde oplossingen om cyberaanvallen tegen te gaan.

De afgelopen jaren zijn er flinke stappen gezet om de volwassenheid ten aanzien van informatieveiligheid te verhogen, maar het blijft noodzakelijk om continu te verbeteren. Deze lijn zal daarom de komende jaren doorgetrokken worden.

3.6 Verbonden partijen

Algemeen

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt altijd voort uit het publieke belang. Het is een manier om een bepaalde publieke taak uit te oefenen. Er is een veelheid van verbonden partijen, die verschillende rechtsvormen kunnen hebben, zoals:

- gemeenschappelijke regelingen;
- vennootschappen; coöperaties
- stichtingen; verenigingen.

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft (artikel 1, aanhef en onder b. van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)¹).

Voor het inzicht van de raad is het van belang dat de relatie tussen verbonden partijen en het publieke belang, zoals geconcretiseerd in programma's, in hoofdlijnen wordt aangegeven.

Het lastige van verbonden partijen is dat de gemeente zowel bestuurder is als klant. Bovendien nemen vaak meerdere partijen deel aan de verbonden partij. De gemeente is dan niet de enige bestuurder en niet de enige klant, en moet dus haar bestuurlijke doelen en klantwensen afstemmen met die van andere deelnemers. Dit alles kan de aansturing complex maken. De voordelen van verbonden partijen zijn gelegen in het vergroten van de effectiviteit en efficiency en het verhogen van de kwaliteit (deskundigheid) en waarborgen van de continuïteit van de dienstverlening.

Visie gemeente op verbonden partijen

De gemeente Zeewolde probeert haar doelstellingen op een zo optimaal mogelijke wijze te realiseren. In een groot aantal gevallen is dit op eigen kracht mogelijk. Er zijn echter ook zaken waar het uit praktisch en bestuurlijk oogpunt beter is om dit gezamenlijk met derden te doen. Dit kunnen overheden, met name gemeenten en provincies zijn, maar soms ook niet-overheden. De gemeente Zeewolde heeft zich sinds 2004 ontwikkeld als een regiegemeente, waarbij steeds meer taken worden uitbesteed dan wel samenwerkingsverbanden worden aangegaan. Bij de regiewerkwijze gaat het om besturen op hoofdlijnen, waarbij op afstand aangestuurd wordt.

Bij het samenwerken met andere overheden (gemeenten) hebben wij het vaak over gemeenschappelijke regelingen. Voor deelname aan gemeenschappelijke regelingen gelden de regels van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Deelname in het aandelenkapitaal van een aantal vennootschappen vloeit in hoofdzaak voort uit de (van oudsher) maatschappelijke belangen die worden

¹ Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) geeft als definitie: 'een verbonden partij [is] een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

Een financieel belang [is] een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang [is] zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.'

(werden) nagestreefd. Ook kan de samenwerking gestalte krijgen door het aangaan van overeenkomsten. In dat geval is de gemeente in de regel geen bestuurder.

De meeste gemeenschappelijke regelingen hebben betrekking op de uitvoering van collegebevoegdheden. Dat betekent dat de colleges die regelingen treffen. De Wet gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat de raad eerst toestemming moet verlenen, voordat het college de regeling definitief kan treffen.

Ontwikkelingen

Gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen

Op 1 januari 2015 is de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. De gewijzigde wet introduceert onder meer een nieuwe samenwerkingsvorm voor decentrale overheden: de bedrijfsvoeringsorganisatie. Dit is een samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid. Anders dan bij een openbaar lichaam kent deze vorm een enkelvoudig bestuur. Deze vorm is alleen mogelijk bij samenwerking op het gebied van uitvoeringstaken.

Andere wijzigingen in de wet betreffen onder meer het versterken van de positie van het algemeen bestuur en het versterken van de invloed van deelnemende gemeenten op de begroting en de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling. Dit komt onder meer terug in de ruimere termijnen voor de raden om hun zienswijze te geven op de ontwerpbegroting.

Als gevolg van deze gewijzigde Wet moeten de verschillende gemeenschappelijke regelingen worden aangepast. Per regeling zal bekeken worden of de nieuwe vorm van bedrijfsvoeringsorganisatie tot de mogelijkheden behoort. Voor sommige gemeenschappelijke regelingen is een bedrijfsvoeringsorganisatie niet mogelijk, omdat daar op grond van de wettelijke regeling een openbaar lichaam is voorgeschreven. Dit geldt onder meer voor de GGD en de Veiligheidsregio.

Inventarisatie verbonden partijen

Een overzicht van het aantal verbonden partijen is niet alleen van belang met betrekking tot de (gezamenlijke) uitvoering van beleidstaken maar ook om inzicht te hebben in het budgettaire beslag en de financiële risico's die de gemeente met een verbonden partij kan lopen.

Hieronder is een overzicht weergegeven van de aan Zeewolde verbonden partijen.

N.V. Alliander		Vestigingsplaats: Arnhem	
Rechtsvorm	N.V.		
Betrokken partijen	Aandeelhouders		
Zeggenschap	Stemming in aandeelhoudersvergaderingen		
Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 0,15%		
	Zeewolde heeft 205.377 aandelen van nominaal € 5, totaal 136.794.964 aandelen		
Doelstelling en openbaar belang	<p>Alliander verzorgt de distributie van gas en elektriciteit. In verband met liberalisering en privatisering volgens de Europese richtlijnen van de energiesector is splitsing in een productiebedrijf en een netwerkbedrijf noodzakelijk geweest. De aandelen van de gemeente Zeewolde zijn overgedragen aan het Zweedse bedrijf Vattenfall. Met de verkoop van de laatste aandelen in 2015 is N.V. Nuon geen verbonden partij meer.</p> <p>De gemeente heeft hiervoor een aandelenpakket van 0,15% in het aandelenkapitaal van het netwerkbedrijf Alliander gekregen, gelijk aan het aandeel in NUON.</p> <p>De gemeente kan door het zeer geringe aandelenpakket feitelijk zelf geen invloed uitoefenen op het functioneren van Alliander. Samenwerking is daarom gezocht (beleidsmatig en organisatorisch) via het NUON, Vitens, Alliander-platform (NUVAL).</p>		
Relatie met gemeentelijk programma	Programma 0		
Inwerkingtredingdatum	N.v.t.		
Financiële ratio's (x € 1 miljoen)		Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
	Resultaat	253	224
	Eigen vermogen	4.224	4.328
	Vreemd vermogen	4.567	5.094
Jaarlijks dividend gemeente (x € 1.000)			
	Begroting 2022		111
	Begroting 2023		111
	Begroting 2024		111
	Begroting 2025		111
Risico's	De dividenduitkering kan tegenvallen		
Kansen en ontwikkelingen	De energietransitie gaat gepaard met aanzienlijke uitdagingen voor Alliander. Dit leidt tot een grotere investeringsopgave en een teruggang in de dividenduitkeringen ten opzichte van eerdere jaren. In de Programmabegroting 2022-2025 is het dividend echter wel structureel verhoogd met € 36.000 ten opzichte van de vorige begroting op basis van de huidige inschattingen.		

Vitens N.V.	Vestigingsplaats: Zwolle		
Rechtsvorm	N.V.		
Betrokken partijen	Aandeelhouders		
Zeggenschap	Stemming in aandeelhoudersvergaderingen		
Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 1,70%		
Doelstelling en openbaar belang	Zeewolde heeft 98.457 aandelen van nominaal € 1, totaal 5.777.247 aandelen		
	<p>Overall in ons land werden drinkwaterbedrijven opgezet. Uiteindelijk telde Nederland er zo'n 220. In de jaren daarna fuseerden steeds meer drinkwaterbedrijven, waarvan Vitens er één is (voorheen de Hydron). Vitens bestaat in haar huidige vorm sinds 2006 en richt zich op het maken van drinkwater.</p> <p>Doelen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Invloed op dienstverlening en tarieven - Rendement op aandelen en daarmee een duurzame belegging <p>De drinkwaterbedrijven mogen van de wetgever niet geprivatiseerd worden en dienen in overheidshanden te blijven. De aandeelhouders hebben, binnen de daarvoor geldende wettelijke bepalingen, relatief veel zeggenschap in de jaarlijkse vaststelling van de tarieven, de investeringen en de dividenduitkeringen. De aandeelhouders hebben tevens zeggenschap over het beloningsbeleid</p>		
Relatie met gemeentelijk programma	Programma 0		
Inwerkingtredingdatum	N.v.t.		
Financiële ratio's (x € 1 miljoen)		Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
	Resultaat	11	24
	Eigen vermogen	533	557
	Vreemd vermogen	1.293	1.340
Jaarlijks dividend gemeente (x € 1.000)			
	Begroting 2022		Nihil
	Begroting 2023		Nihil
	Begroting 2024		Nihil
	Begroting 2025		Nihil
Risico's	De dividenduitkering kan tegenvallen.		
Kansen en ontwikkelingen	Een belangrijk aandachtspunt voor Vitens zijn de gevolgen voor de bedrijfsvoering als er vaker en langduriger sprake is van droogte. Dit leidt in de komende jaren tot een grotere investeringsopgave en een aframing van de dividenduitkeringen naar nihil voor de komende begrotingsjaren.		

BNG Bank N.V.	Vestigingsplaats: Den Haag	
Rechtsvorm	N.V.	
Betrokken partijen	Aandeelhouders	
Zeggenschap	Stemming in aandeelhoudersvergaderingen	
Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 0,00014%	
Doelstelling en openbaar belang	Zeewolde heeft 78 aandelen van nominaal € 2,50, totaal 55.690.720 aandelen	
	De BNG Bank is in 1914 opgericht door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (onder de naam "Gemeentelijke Kredietbank"). De bank is een structuurvenootschap. Klanten van BNG Bank zijn overwegend overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut. BNG Bank biedt financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, advies, betalingsverkeer, elektronisch bankieren en vermogensbeheer. Ook participeert de bank in publiek-private samenwerking. Verreweg het grootste deel van de kredietverlening van de bank is kredietrisicovrij, omdat deze aan of onder garantie van overheden plaatsvindt.	
	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecificeerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.	
Relatie met gemeentelijk programma	Programma 0	
Inwerkingtredingsdatum	N.v.t.	
Financiële ratio's (x € 1 miljoen)	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
	Resultaat	221
	Eigen vermogen	5.097
	Vreemd vermogen	155.262
Jaarlijkse dividend gemeente (x € 1.000)	Begroting 2022	n.v.t.
	Begroting 2023	n.v.t.
	Begroting 2024	n.v.t.
	Begroting 2025	n.v.t.
	De gemeente Zeewolde ontvangt een verwaarloosbaar dividend (weergegeven als "n.v.t.")	
Risico's	Uitkering van het dividend over 2020 zal niet plaatsvinden vóór 30 september 2021 als gevolg van de impact van de Corona-situatie en is onderworpen aan mogelijke toekomstige aanbevelingen van de ECB.	
Kansen en ontwikkelingen		

N.V. Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)		Vestigingsplaats: Alkmaar	
Rechtsvorm	N.V.		
Betrokken partijen	Aandeelhouders		
Zeggenschap	Stemming in aandeelhoudersvergaderingen		
Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 0,69%		
Doelstelling en openbaar belang	Zeewolde heeft 20 aandelen van nominaal € 1, totaal 2.914 aandelen		
Relatie met gemeentelijk programma	HVC is een nutsbedrijf gericht op hergebruik van grondstoffen en verduurzaming van de energiehuishouding		
Inwerkingtredingsdatum	Programma 7		
	N.v.t.		
Financiële ratio's (x € 1 miljoen)		Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
	Resultaat	10,1	15,2
	Eigen vermogen	127	142
	Vreemd vermogen	870	850
Jaarlijkse dividend gemeente (x € 1.000)			
	Begroting 2022	n.v.t.	
	Begroting 2023	n.v.t.	
	Begroting 2024	n.v.t.	
	Begroting 2025	n.v.t.	
Risico's	<p>De vervangingsinvesteringen continueren de komende jaren op hetzelfde niveau terwijl de investeringen als gevolg van de ambities voor de energietransitie (ontwikkelingen zon-energie en "van gas los") de komende jaren eerder toenemen dan afnemen. Hiermee komt de financiële lange termijn doelstelling, die erop neerkomt dat HVC zich ten doel heeft gesteld in 2024 een solvabiliteit te hebben van meer dan 25 procent, die ruimte geeft voor een financieringsstructuur waarbij garantiestelling door aandeelhouders een optie is en geen verplichting, in het gedrang.</p> <p>De verbrandingsbelasting, de prijsprikkel van het rijk, zal naar verwachting vaker ingezet worden om vergroening en CO2-reductie te bevorderen. Betere prestatie op afvalscheiding zorgt hooguit voor minder meerkosten.</p> <p>De huidige DVO met HVC loopt af in 2021. Het tarief van de dienstverlening zal vanaf 2022, bij een continuering met HVC, naar verwachting stijgen.</p>		
Kansen en ontwikkelingen	<p>De missie van HVC is actueler dan ooit: het maximale doen om te zorgen dat zoveel mogelijk afval wordt hergebruikt en een stevige impuls geven om te zorgen dat we van fossiele energie af gaan en naar duurzame energie overstappen.</p> <p>Financiële uitgangspunten zijn onverminderd het terugbrengen van het risico van afvalverbranding door daar robuust op af te schrijven en het blijven inzetten op het weerbaarder maken van HVC door de opbouw van eigen vermogen. Doel is om rendabele investeringen mogelijk te maken in hergebruik, maar vooral in duurzame energie en warmte en dat alle afzonderlijke activiteiten: inzameling, recycling en verwerking van afval en duurzame energie en warmte, zelfstandig bijdragen aan het financiële resultaat van HVC.</p>		

Coöperatie Gastvrije Randmeren		Vestigingsplaats: Harderwijk	
Rechtsvorm	Coöperatie		
Betrokken partijen	Gemeenten		
Zeggenschap	Elk lid heeft het recht tot het uitbrengen van het aantal stemmen in de Algemene Ledenvergadering gelijk aan het aantal volledige eenheden dat zij heeft gestort op de ledenrekening als jaarlijkse bijdrage, met een maximum van drie (3)		
Bestuurlijk belang	Zestien gemeenten zijn lid van de gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren. De gemeente Zeewolde heeft zitting in de Algemene Ledenvergadering, het hoogste orgaan van de coöperatie. Wethouder de Jonge is door de Algemene Vergadering benoemd tot voorzitter van het bestuur van de Coöperatie.		
Doelstelling en openbaar belang	Gastvrije Randmeren heeft als doel de kwaliteit van het natuur- en recreatiegebied Randmeren te verhogen en de robuustheid van het gebied te versterken. De kerntaken beheer en onderhoud richten zich op bereikbaarheid en optimalisering van recreatieve locaties en voorzieningen op en aan het water. Dit onder meer door het onderhouden van aanlegplaatsen en het maaien van waterplanten. Het werkgebied van de coöperatie Gastvrije Randmeren strekt zich uit van Hollandse Brug tot Ketelbrug, een langgerekte merenreeks van ruim tachtig kilometer.		
Relatie met gemeentelijk programma	Programma 5		
Inwerkingtreddingsdatum	21 november 2013		
Financiële ratio's (x1.000)		Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
	Resultaat	-44	nmb
	Eigen vermogen	13.845	nmb
	Vreemd vermogen	334	nmb
Jaarlijkse bijdrage gemeente (x.1000)	Begroting 2022	30	
	Begroting 2023	30	
	Begroting 2024	30	
	Begroting 2025	30	
Risico's			
Kansen en ontwikkelingen			

GGD Flevoland		Vestigingsplaats: Lelystad	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)		
Betrokken partijen	De gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk, Zeewolde (alle gemeenten in de provincie Flevoland)		
Zeggenschap	Bij reguliere besluiten: 1 van de 6 stemmen = 16,67%		
Bestuurlijk belang	Bij begroting: 1 van de 6 stemmen = 16,67%		
Doelstelling en openbaar belang	Vertegenwoordiging in het bestuur		
	<ul style="list-style-type: none"> • Beleidsadvisering en uitvoering Wet Publieke Gezondheid • Beleidsadvisering en uitvoering Jeugdgezondheidszorg (preventie) en Algemene Gezondheidszorg (preventie): gericht op het verkleinen en voorkomen van gezondheidsachterstanden • Beleidsadvisering en (coördinatie) uitvoering bij rampen en crises • Infectieziekten bestrijding w.o. inzet bij uitbraken en pandemieën zoals COVID-2019 		
Relatie met gemeentelijk programma	Programma 7		
Inwerkingtredingsdatum	1 januari 2008, herziene versie: augustus 2016		
Financiële ratio's (x € 1.000)		Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
	Resultaat	995	360
	Eigen vermogen	6.973	7.333
	Vreemd vermogen	11.365	18.347
Jaarlijkse bijdrage gemeente (x € 1.000)			
	Begroting 2022	524	
	Begroting 2023	531	
	Begroting 2024	537	
	Begroting 2025	544	
Risico's	<p>De jaarbijdrage aan de GGD (voor de openbare gezondheidszorg) wordt bepaald op basis van een vast bedrag per inwoner</p> <p>Hogere bijdrage aan een gemeenschappelijke regeling. Een bijdrage aan een gemeenschappelijke regeling is een zogenoemde verplichte uitgave. Deelnemende gemeenten zijn verplicht hun aandeel in de vastgestelde begroting van de gemeenschappelijke regeling in hun eigen begroting op te nemen.</p> <p>Sinds de begroting voor 2019 neemt de GGD standaard een uitgebreide risicoparaagraaf op. Deze transparantie maakt het ook voor de gemeente(n) mogelijk om risico's beter in beeld te houden. Een langjarig risico is dat de begroting van de GGD grotendeels uit markttaken bestaat, die niet door de gemeenten gefinancierd worden. Bij onverhoopte afname van deze markttaken staat de instandhouding van de GGD Flevoland onder druk en is inkrimping noodzakelijk. De reële kans dat dit risico zich voordoet is echter laag. Het eigen vermogen van de GGD Flevoland is voldoende om tegenvallers op te vangen. Voor de gemeente brengt de verplichte deelname aan de GGD Flevoland geen substantiële risico's met zich mee.</p> <p>In 2020 is het transparant maken van de risico's moeilijker geworden door het uitbreken van de COVID-19 pandemie. De GGD Flevoland voert een grote hoeveelheid extra taken en werkzaamheden uit bij de bestrijding ervan, onder een crisisbewind, zonder dat van tevoren is afgesproken wie daarvoor de (meer)kosten draagt.</p> <p>De GGD-begroting 2022 is exclusief de (incidentele) activiteiten Covid-19 die het Rijk op basis van landelijke aanwijzing voorschiet aan GGD-en. Het risico voor de gemeente is als laag ingeschat met de aanname dat VWS na afloop van het boekjaar de voorschotfinanciering ongewijzigd als subsidie vaststelt.</p> <p>Het risico van onvoldoende rijksmiddelen voor de bekostiging van de uitbreiding van het Rijksvaccinatieprogramma is eveneens als laag ingeschat.</p>		
Kansen en ontwikkelingen	<p>De samenwerking tussen de Veiligheidsregio's raakt alleen het onderdeel GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio) van de GGD voor wat betreft ICT. Het samengaan van GGD-en is niet aan de orde. De risico's hiervan voor de GGD zijn derhalve zeer gering. Voor de bedrijfsvoeringstaak i.r.t. twee ambulancediensten is een Samenwerkingsovereenkomst gesloten.</p>		

Veiligheidsregio Flevoland		Vestigingsplaats: Lelystad	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (Openbaar lichaam)		
Betrokken partijen	De gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk, Zeewolde		
Zeggenschap	Bij reguliere besluiten: 1 van de 6 stemmen = 16,67%		
	De leden van het Algemeen bestuur hebben in de vergadering ieder één stem (totaal 6). Het Dagelijks bestuur wordt gevormd door 3 leden en deze hebben geen stemrecht.		
	Bij begroting: 1 van de 20 stemmen = 5 %		
	Voor het nemen van een besluit voor begroting en rekening wordt de volgende stemverdeling (totaal 20) toegepast:		
	Almere; 9 stemmen, Dronten: 2 stemmen, Lelystad: 5 stemmen, Noordoostpolder; 2 stemmen, Urk: 1 stem en Zeewolde; 1 stem		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het bestuur		
Doelstelling en openbaar belang	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeenschappelijke meldkamer • Rampenbestrijding, crisisbeheersing en bevolkingszorg • Brandweerbijstand en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen 		
Relatie met gemeentelijk programma	Programma 1		
Inwerkingtredingsdatum	1 januari 2008		
Financiële ratio's (x € 1.000)		Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
	Resultaat	39	1.579
	Eigen vermogen	9.773	10.842
	Vreemd vermogen	10.836	11.674
Jaarlijkse bijdrage gemeente (x € 1.000)			
	Begroting 2022	1.678	
	Begroting 2023	1.747	
	Begroting 2024	1.816	
	Begroting 2025	1.885	
Risico's	Hogere bijdrage aan een gemeenschappelijke regeling. Een bijdrage aan een gemeenschappelijke regeling is een zogenoemde verplichte uitgave. Deelnemende gemeenten zijn verplicht hun aandeel in de vastgestelde begroting van de gemeenschappelijke regeling in hun eigen begroting op te nemen.		
Kansen en ontwikkelingen	Naar aanleiding van het rapport 'Doorontwikkeling Veiligheidsregio Flevoland' heeft medio 2020 besluitvorming plaatsgevonden over een wijziging van de kostenverdeelsleutel, gebaseerd op de uitkering vanuit het gemeentefonds. Dit betekent voor de gemeente Zeewolde, in stappen van 5 jaar een verhoging van de bijdrage. Na het niet honoreren van de zienswijze is de aanpassing van de verdeelsleutel als geschil voorgelegd aan de geschillencommissie. Naar alle verwachtingen zal de ingroeiperiode worden verlengd van 5 naar 7 jaar. Hierover moet het AB nog een besluit nemen.		

Het Flevolands Archief		Vestigingsplaats: Lelystad	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)		
Betrokken partijen	De gemeenten Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde, het Waterschap Zuiderzeeland, de Provincie Flevoland en het Rijk		
Zeggenschap	Bij reguliere besluiten: 1 van de 7 stemmen = 14,29%		
	Bij begroting: 1 van de 7 stemmen = 14,29%		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het bestuur		
Doelstelling en openbaar belang	<ul style="list-style-type: none"> • Beheer goedgekeurde archiefbewaarplaats • Overgedragen archieven in goede, geordende en toegankelijke staat houden • (Mee)ontwikkelen en onderhouden van een E-Depot 		
Relatie met gemeentelijk programma	Programma 0		
Inwerkingtredingsdatum	1 februari 2004, archief activiteiten afgesplitst van de voormalige GR Erfgoedcentrum per 23 maart 2017		
Financiële ratio's (x € 1.000)		Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
	Resultaat	485	-11
	Eigen vermogen	873	800
	Vreemd vermogen	112	129
Jaarlijkse bijdrage gemeente (x € 1.000)			
	Begroting 2022	52	
	Begroting 2023	52	
	Begroting 2024	52	
	Begroting 2025	52	
Risico's	Hogere bijdrage aan een gemeenschappelijke regeling. Een bijdrage aan een gemeenschappelijke regeling is een zogenoemde verplichte uitgave. Deelnemende gemeenten zijn verplicht hun aandeel in de vastgestelde begroting van de gemeenschappelijke regeling in hun eigen begroting op te nemen.		
Kansen en ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> • In december 2018 is Het Flevolands Archief (HFA) als laatste Regionaal Historisch Centrum aangesloten op het E-depot van het Nationaal Archief. Daarmee beschikt HFA en tevens de gemeente Zeewolde over een eigen E-depot. • In de begroting 2021 zijn de kosten voor aansluiting op het E-depot nog niet opgenomen. Hiervoor zal te zijner tijd separate advisering plaats vinden. 		

Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek (OFGV)		Vestigingsplaats: Lelystad	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)		
Betrokken partijen	15 deelnemende gemeenten		
Zeggenschap	Bij reguliere besluiten: 1 van de 15 stemmen = 6,67%		
	Bij begroting: 1 van de 15 stemmen = 6,67%		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het bestuur		
Doelstelling en openbaar belang	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van vergunningverlening • Toezicht op milieutaken • Handhaving van milieutaken 		
Relatie met gemeentelijk programma	Programma 7		
Inwerkingredingsdatum	26 april 2012		
Financiële ratio's (x € 1.000)		Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
	Resultaat	640	556
	Eigen vermogen	1.520	1.331
	Vreemd vermogen	5.264	5.121
Jaarlijkse bijdrage gemeente (x € 1.000)			
	Begroting 2022	679	
	Begroting 2023	676	
	Begroting 2024	689	
	Begroting 2025	703	
Risico's	Hogere bijdrage aan een Gemeenschappelijke Regeling. Een bijdrage aan een Gemeenschappelijke Regeling is een zogenoemde verplichte uitgave. Deelnemende gemeenten zijn verplicht hun aandeel in de vastgestelde begroting van de gemeenschappelijke regeling in hun eigen begroting op te nemen.		
Kansen en ontwikkelingen	Het op 4 maart 2021 verschenen eindrapport "OM DE LEEFOMGEVING, Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur" van de commissie Van Aartsen, in opdracht van de staatsecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, kan gevolgen voor de OFGV hebben. Welke dat zullen zijn is thans nog ongewis.		

Meerinzicht		Vestigingsplaats: Ermelo	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (bedrijfsvoeringsorganisatie)		
Betrokken partijen	De gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde		
Zeggenschap	Bij reguliere besluiten: 1 van de 3 stemmen = 33,33%		
	Bij begroting: 1 van de 3 stemmen = 33,33%		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het bestuur		
Doelstelling en openbaar belang	<p>Meerinzicht is een samenwerkingsverband op het gebied van uitvoeringstaken op het gebied van de bedrijfsvoering en het Sociaal Domein voor de gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde.</p> <p>Het betreft de volgende uitvoeringstaken t.a.v. de bedrijfsvoering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informatisering en automatisering • Personeel en organisatie (HRM) • Facilitaire zaken/documentaire informatievoorziening/ gebouwbeheer/inkoop • Belastingen, daaronder begrepen de heffing en invordering • Financiën • Juridische zaken • Communicatie • Geo-informatie <p>Het betreft de volgende uitvoeringstaken t.a.v. het Sociaal Domein:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Participatiewet • WMO • Jeugdwet • Inkomensondersteuning • Leerlingzaken • Sociale recherche 		
Relatie met gemeentelijk programma	Programma 0		
Inwerkingtredingsdatum	<ul style="list-style-type: none"> • 1 januari 2015 voor fase 1 Bedrijfsvoering • 1 januari 2018 voor fase 2 Bedrijfsvoering en domein Sociaal 		
Financiële ratio's (x € 1.000)		Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
	Resultaat	-206	440
	Eigen vermogen	Geen	Geen
	Vreemd vermogen	21.076	32.660
Jaarlijkse bijdrage gemeente (x € 1.000)			
	Begroting 2022	9.446	
	Begroting 2023	9.366	
	Begroting 2024	9.387	
	Begroting 2025	9.382	
Risico's	<p>De wettelijke regelingen op het gebied van het sociaal domein, die Meerinzicht ten behoeve van Zeewolde uitvoert, zijn zogenoemde open einde regelingen.</p> <p>Hogere bijdrage aan een gemeenschappelijke regeling. Een bijdrage aan een gemeenschappelijke regeling is een zogenoemde verplichte uitgave. Deelnemende gemeenten zijn verplicht hun aandeel in de vastgestelde begroting van de gemeenschappelijke regeling in hun eigen begroting op te nemen.</p>		
Kansen en ontwikkelingen			

Gebiedsontwikkeling Oosterwold		Vestigingsplaats: Almere	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (Centrumgemeenteconstructie: Almere)		
Betrokken partijen	Het Rijksvastgoed Bedrijf (RVB), de provincie Flevoland, het Waterschap Zuiderzeeland en de gemeenten Almere en Zeewolde		
Zeggenschap	1/3 Rijksvastgoed Bedrijf, 1/3 gemeente Almere, 1/3 gemeente Zeewolde		
Bestuurlijk belang	Deelname door de portefeuillehouder aan het intergemeentelijk overleg. Dit is het periodieke overleg tussen de portefeuillehouders ruimtelijke ordening van de gemeenten Almere en Zeewolde.		
Doelstelling en openbaar belang	Uitvoering geven aan de gebiedsontwikkeling Oosterwold		
Relatie met gemeentelijk programma	Programma 8		
Inwerkingtreedingsdatum	1 januari 2014		
Financiële ratio's		Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
	Resultaat	n.v.t.	n.v.t.
	Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.
	Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Jaarlijkse bijdrage gemeente	Begroting 2022	n.v.t.	
	Begroting 2023	n.v.t.	
	Begroting 2024	n.v.t.	
	Begroting 2025	n.v.t.	
	Gebiedsontwikkeling Oosterwold stelt geen jaarlijkse begroting en jaarstukken vast		
Risico's	In de Uitvoeringsregeling Oosterwold is afgesproken dat de deelnemende partijen de kosten voor de Gemeenschappelijke Regeling Oosterwold voorfinancieren. De voorfinanciering wordt terugbetaald uit het kostenverhaal Oosterwold en vindt gefaseerd plaats op basis van de inkomsten van het kostenverhaal. Er bestaat een risico dat de voorfinanciering niet gedekt wordt door kostenverhaal.		
Kansen en ontwikkelingen	Tot en met 2020 is zo'n 58% van de voorfinanciering terugbetaald. Verwachting is dat het restantbedrag van de voorfinanciering uiterlijk 31 december 2024 is terugbetaald.		

Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland		Vestigingsplaats: Almere	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (Centrumgemeenteconstructie: Almere)		
Betrokken partijen	De gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk, Zeewolde		
Zeggenschap	Bij reguliere besluiten: 1 van de 6 stemmen = 16,67%		
	Bij begroting: 1 van de 6 stemmen = 16,67%		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het bestuur		
Doelstelling en openbaar belang	Regionale samenwerking op het gebied van Jeugd en WMO. De samenwerking richt zich op de inkoop of subsidiëring van: <ul style="list-style-type: none"> • residentiële (24-uurs) zorg en crisisopvang • pleegzorg • gesloten jeugdzorg (jeugdzorg plus) • jeugdreclasseringsmaatregelen • jeugdbeschermingsmaatregelen • zeer gespecialiseerde dagbehandeling • jeugd GGZ: specialistische GGZ 		
Relatie met gemeentelijk programma	Programma 6		
Inwerkingtredingsdatum	1 januari 2015		
Financiële ratio's		Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
	Resultaat	n.v.t.	n.v.t.
	Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.
	Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Jaarlijkse bijdrage gemeente			
	Begroting 2022		n.v.t.
	Begroting 2023		n.v.t.
	Begroting 2024		n.v.t.
	Begroting 2025		n.v.t.
Risico's	De jaarlijkse bijdrage maakt onderdeel uit van de reguliere gemeentelijke begroting. Jaarlijks wordt er financieel afgerekend met de deelnemers.		
	De centrumregeling Sociaal Domein Flevoland geeft voornamelijk uitvoering aan de Jeugdwet (zie hierboven). Het betreft hier ook een open einde regeling (zorg kan in principe niet geweigerd worden om financiële redenen).		
Kansen en ontwikkelingen	Een ontwikkeling voor de komende jaren is de mogelijke decentralisatie van de taak beschermd wonen van de centrumgemeente naar de individuele gemeente.		

Overige deelnemingen

Voorts heeft de gemeente een deelneming in het Appa-fonds van BNG, bedoeld voor de pensioenopbouw van politieke ambtsdragers. Dit betreffen geen aandelen, maar participatiebewijzen, waarbij er geen bestuurlijke invloed (stemrecht) is. Om die reden is deze deelneming niet in het overzicht tabel Financieel overzicht verbonden partijen opgenomen.

3.7 Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Vanaf het ontstaan van de gemeente in 1984 bezit Zeewolde, door de overdracht vanuit de Rijksdienst voor IJsselmeerpolders, grond voor de ontwikkeling van woningbouwlocaties, werklocaties en voorzieningen. De gemeente nam hierbij als vanzelfsprekend een actieve rol in. Nieuwe gronden werden aangekocht, ontwikkeld en uitgegeven.

Door de economische crisis kwam actief grondbeleid landelijk ter discussie te staan. Sommige gemeenten werden genoodzaakt om de waarde van hun grondpositie af te boeken met alle financiële gevolgen van dien. Andere gemeenten, waaronder Zeewolde, liepen flinke vertraging op in de ontwikkeling van gronden. Dit leidde tot de invoering van nieuwe wetgeving waarin de actieve rol van gemeenten werd afgebakend.

Binnen Zeewolde leidde dit tot heroverweging van haar gemeentelijke rol waarin met name de vanzelfsprekendheid van actief grondbeleid werd herzien. In de nota Grondbeleid 2014 werd dit als volgt verwoord:

- Voor bestaande projecten/ontwikkellocaties en locaties die al in eigendom zijn van de gemeente is/blijft actief grondbeleid het uitgangspunt.
- Voor nieuwe projecten/ontwikkellocaties heeft facilitair grondbeleid de voorkeur, maar zal een besluit genomen worden over de gemeentelijke rol en het te voeren grondbeleid op basis van diverse aspecten.

Grondexploitatieberekeningen (grex)

Een grex geeft een gedetailleerd beeld van de diverse kosten en opbrengsten die zich voordoen bij de ontwikkeling van een locatie. Er wordt aangegeven welke kosten en opbrengsten al zijn gemaakt (boekwaarde) en wat de resterende begrote kosten en opbrengsten zijn, verdeeld over de verdere looptijd van de grex (faseren).

Een grex wordt ieder jaar bijgesteld. Binnen de gemeente Zeewolde wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen herzieningen en actualisaties. Een herziening wordt tenminste tweejaarlijks opgesteld en bevat een beoordeling van eenheden, eenheidsprijzen en stedenbouwkundig ontwerp. In het jaar waarin geen herziening staat gepland, vindt een actualisatie plaats. Hierbij worden de actuele vastgestelde grondprijzen ingevoerd waarna de boekwaarde wordt geactualiseerd en de nog te maken kosten en opbrengsten opnieuw over de resterende looptijd worden gefaseerd.

Een herziening wordt ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Actualisaties worden vastgesteld door het college en ter informatie voorgelegd aan de raadscommissie.

Rekenparameters

In een grex worden de kosten en opbrengsten nominaal geraamd (vast prijspeil) en vervolgens over de resterende looptijd gefaseerd. Doordat fasering nagenoeg altijd over meerdere jaren gaat, heeft een grex te maken met factoren als rente en inflatie. Rekenparameters geven deze factoren weer.

In de vigerende grexen worden de volgende parameters gehanteerd:

Kostenparameter 2%

Opbrengstenparameter 1%

Renteparameter 0%

Boekwaarde

In onderstaande tabel wordt de begrote boekwaarde per 31 december 2022 weergegeven van de ontwikkellocaties, getotaliseerd op hoofdniveau. Deze tabel is een afgeleide van de vastgestelde grexen 2020, tussentijds genomen winst buiten beschouwing gelaten.

Ontwikkellocaties	Begrote Boekwaarde 31-12-2021	Begrote Kosten 2022	Begrote Opbrengsten 2022	Begrote Boekwaarde 31-12-2022
Woningbouwgebieden	17.170.176	5.114.402	8.462.005	13.822.573
Bedrijventerreinen	-/- 4.697.235	774.800	4.385.335	-/- 8.307.770
Centra	-/- 5.442.836	365.710	237.433	-/- 5.314.559
Inbreidingslocaties	129.710	205.744	0	335.453
Totaal	7.159.815	6.460.656	13.084.773	535.698

NB: Boekwaarde -/- betekent per saldo meer gerealiseerde opbrengsten dan kosten.

Er vinden gedurende een jaar diverse herzieningen en actualisaties van de grexen plaats waardoor de begrote kosten en opbrengsten zullen wijzigen. Daarnaast zullen de werkelijke kosten en opbrengsten altijd verschillen van de raming.

Ontwikkeling locaties

De verwachte ontwikkeling van de verschillende locaties in 2022 wordt in onderstaande tabel weergegeven op basis van het aantal m² aan te kopen en te verkopen grond. De gegevens zijn gebaseerd op de vastgestelde grexen 2020 en zijn getotaliseerd op hoofdniveau.

Categorie	Aantal m ²
Aan te kopen grond:	0 m ²
Te verkopen grond:	66.650 m ²
- woningbouw	30.860 m ²
- bedrijventerreinen	35.400 m ²
- centra	390 m ²

Resultaatprognose

Het verwachte financiële eindresultaat van een grex wordt reële waarde genoemd. Hierbij wordt rekening gehouden met de vastgestelde rekenparameters. Doordat iedere gemeente deze parameters afzonderlijk mag bepalen, is er geen goede vergelijking mogelijk tussen verschillende gemeenten. Daarom wordt het verwachte resultaat ook op nominale waarde gepresenteerd. Hierbij worden de rekenparameters op 0% gezet waardoor alleen de nominale kosten en opbrengsten worden meegenomen.

In onderstaande tabel worden de resultaten weergegeven van de grexen.

A) Reële waarde methode

B) Nominale waarde methode

Categorie	(A)	(B)
Woningbouwgebieden	-/- 19.065.897	-/- 19.501.924
Bedrijventerreinen	-/- 29.623.890	-/- 29.351.738
Centra	-/- 4.765.190	-/- 4.848.446
Inbreidingslocaties	-/- 12.039	-/- 26.752
Totaal	-/- 53.467.016	-/- 53.728.860

-/- is voordelig

Een deel van deze voordelige resultaten is reeds als tussentijdse winst opgenomen in het eigen vermogen van de gemeente Zeewolde.

Tussentijdse winstneming

Conform het BBV dienen gemeenten jaarlijks tussentijds winst te nemen. Hierbij wordt de Poc (Percentage of completion) methode toegepast. Afhankelijk van de fase waarin de grondexploitatie verkeert, zowel wat betreft de kosten als de opbrengsten, dient reeds een percentage van het begrote eindresultaat als winst te worden genomen. Door deze richtlijnen wordt een combinatie tussen het voorzichtigheidsbeginsel en realisatiebeginsel doorgevoerd.

Tussentijds genomen winsten worden binnen de gemeente Zeewolde in eerste instantie toegevoegd aan de bekleemde bestemmingsreserve 'BBV-winst grondexploitaties'. Wanneer deze winsten volledig voldoen aan het voorzichtigheidsbeginsel, vindt overheveling plaats aan de reguliere bestemmingsreserve 'Bedrijfsrisico grondbedrijf'.

Risicoreservering

Binnen actief grondbeleid worden de risico's volledig door de gemeente gedragen. De bestemmingsreserve 'Bedrijfsrisico Grondbedrijf' dient binnen de gemeente Zeewolde ter dekking van alle relevante bedrijfsrisico's verbonden aan de grondexploitaties en het opvangen van eventuele nadelige resultaten op complexen.

In de beleidsnota Meerjaren Prognose Grondexploitatie worden de risico's door middel van 2 analyses gekwantificeerd. De hieruit voortkomende risicoreserveringen dienen als bodem- en plafondbedrag van de bestemmingsreserve 'Bedrijfsrisico Grondbedrijf'.

In maart 2019 heeft de raad de nota MPG 2018 vastgesteld. In deze nota zijn de risico's gekwantificeerd op basis van de vigerende grondexploitatieberekeningen eind 2018. De hieruit voortgekomen risicoreserveringen van € 7.400.000,- en € 6.600.000,- dienen als plafond- en bodembedrag van de bestemmingsreserve 'Bedrijfsrisico Grondbedrijf'.

Tussen de bestemmingsreserve 'Bedrijfsrisico Grondbedrijf' en de Algemene reserve vindt een wisselwerking plaats indien eerstgenoemde lager dan het bodembedrag of hoger dan het plafondbedrag blijkt te zijn. Veiligheidshalve is besloten het plafondbedrag als richtinggevend aan te houden.

3.8 Uitgaande subsidies

Algemeen

Deze paragraaf geeft inzicht in de uitgaande subsidies en gesubsidieerde instellingen. In de Programmabegroting wordt het begrote bedrag voor subsidies weergegeven per beleidsregel/beleidsnota. In de Jaarstukken wordt in beeld gebracht aan welke instellingen subsidies zijn verleend ¹.

¹⁾ *Verantwoording van jaarlijkse subsidies vindt altijd plaats na vaststelling van de Jaarstukken.*

Indexering

De subsidiebudgetten 2021 zullen als volgt geïndexeerd worden:

1. Voor organisaties met personeel en waarvoor cao's leidend zijn bij de salariering passen wij een combinatie-index toe met een vaste loon-prijsverhouding van 75% verwachte Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers en 25% verwachte Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc) zoals opgenomen in de 'Meicirculaire betreffende jaar -2' van het Ministerie van Binnenlandse Zaken c.a. De budgetten worden geïndexeerd met 2,5%. Dit is de som van 75% verwachte index beloning werknemers (2,8%) en 25% verwachte index netto materieel (1,7%);
2. Voor organisaties met personeel en waarvoor cao's leidend zijn bij de salariering passen wij een combinatie-index toe met een vaste loon-prijsverhouding van 75% verwachte Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers en 25% verwachte Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc) zoals opgenomen in de 'Meicirculaire betreffende jaar -2' van het Ministerie van Binnenlandse Zaken c.a. De budgetten worden geïndexeerd met 2,5%. Dit is de som van 75% verwachte index beloning werknemers (2,8%) en 25% verwachte index netto materieel (1,7%);

Voor de wijze van indexeren wordt, net als in voorgaande jaren, aangesloten bij de Meicirculaire. Bij de subsidievaststelling vindt geen verrekening plaats tussen de bij de subsidieverlening berekende prijsindex met de werkelijke prijsindex van het jaar waarop de subsidievaststelling plaatsvindt.

Beleidsregel/Beleidsnota

Voor het toetsen van subsidieaanvragen wordt gebruik gemaakt van beleidsregels. In een enkel geval wordt een subsidieaanvraag direct getoetst aan een beleidsnota. In onderstaand overzicht staat het begrote bedrag voor subsidies per programma weergegeven aan de hand van de geldende beleidsregel/beleidsnota. Indien het een beleidsnota betreft, staat er de afkorting 'BN' voor.

Programma	Onderwerp/Beleidsnota	Begroot subsidiebedrag
1. Veilig Zeewolde	BN: Jeugdbeleid Zeewolde 2018 e.v. "Een sterke basis voor de jeugd"	13.500,-
3. Zeewolde economisch veerkrachtig	BN: Beleidsnota en Uitvoeringsagenda Toerisme, Recreatie en Evenementen Zeewolde 2020 - 2025	158.400,-
4. Naar school in Zeewolde	BN: Jeugdbeleid Zeewolde 2018 e.v. "Een sterke basis voor de jeugd"	116.300,-
	BN: Harmonisatie Peuterspeelzalen en Voor- en Vroegschoolse Educatie 2019 e.v. BN: Jeugdbeleid Zeewolde 2018 e.v. "Een sterke basis voor de jeugd" Subsidieverordening VVE en Peuteropvang	207.800,-
5. Cultureel, sportief en recreatief Zeewolde	BN: Cultuurnota 2021 – 2024 gemeente Zeewolde	595.800,-
	Amateurkunstbeoefening 2009 (en verder)	27.400,-
	Monumenten/Carillon 2005 (en verder)	19.100,-
	Muziekonderwijs 2005 (en verder)	63.700,-
	Kunst en cultuur 2005 (en verder)	6.200,-
	Sport 2005 (en verder)	123.900,-
	Natuurvoorlichting en -educatie 2005 (en verder)	5.200,-
	BN: Beleidsnota en Uitvoeringsagenda Toerisme, Recreatie en Evenementen Zeewolde 2020 - 2025	79.500,-
6. Zeewolde zorgzaam en solidair	Beleidsregels schuldhulpverlening Zeewolde 2021	290.100,-
	Bijstandsverlening, onderdeel cliëntenparticipatie 2005 (en verder)	3.700,-
	Maatschappelijke zorg	281.800,-
	Bijstandsverlening, onderdeel integratiebeleid nieuwkomers 2005 (en verder)	27.200,-
	Maatschappelijke zorg	219.900,-
	BN: Jeugdbeleid Zeewolde 2018 e.v. "Een sterke basis voor de jeugd"	156.500,-
	Jeugdgezondheidszorg 2004 (en verder)	81.400,-
8. Ruimte en wonen in Zeewolde	Volkshuisvesting 2005 (en verder)	4.900,-
Totaal begroot subsidiebedrag		2.482.300,-

4. Financiële begroting

4.1 Geraamde resultaat op hoofdlijnen

Algemeen

Onderstaande tabel geeft het geraamde resultaat 2022 per programma weer, en het geraamde totaal saldo van baten en lasten. Voorgenomen onttrekkingen en toevoegingen aan reserves zijn apart zichtbaar gemaakt.

Baten en lasten voor bestemming van reserves												
		Rekening 2020	Begroting 2021 (na wijzigingen)				Begroting 2022			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
		Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	
PROG0 *	Zeevolde bestuur	-24.039	17.325	-39.893	-22.568	15.795	-43.300	-27.505	-27.860	-27.987	-28.457	
PROG1	Veiligheid	1.788	2.153	-30	2.123	2.347	-30	2.317	2.386	2.455	2.524	
PROG2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-5.439	5.614	-290	5.324	4.551	-307	4.244	4.285	4.449	4.616	
PROG3	Economie	-4.075	946	-3.496	-2.550	1.443	-4.528	-3.084	-3.153	-3.159	-3.159	
PROG4	Onderwijs	1.173	1.615	-254	1.361	2.061	-461	1.600	1.597	1.591	1.584	
PROG5	Sport, cultuur en recreatie	3.984	3.968	-515	3.453	4.234	-415	3.819	4.149	4.157	4.139	
PROG6	Sociaal domein	16.714	16.498	-5.510	12.977	22.382	-5.778	16.604	16.821	16.629	16.626	
PROG7	Duurzaamheid en milieu	1.465	5.586	-3.976	1.610	6.320	-4.419	1.901	1.483	1.584	1.693	
PROG8	Ruimte en wonen	-9.686	1.055	-1.117	-62	6.677	-7.228	-551	-549	-549	-549	
Baten en lasten voor bestemming van reserves - Totaal		-19.015	56.747	-55.080	1.668	65.810	-66.465	-655	-1.042	-830	-982	
Werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves												
		Rekening 2020	Begroting 2021 (na wijzigingen)				Begroting 2022			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
		Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	
PROG0	Zeevolde bestuur	4.559	883	-4.170	-3.288	348	-429	-81	-40	-40	-40	
PROG2	Zeevolde schoon, heel en bereikbaar	10.991	1.808	-2.463	-655	2.135	-114	2.021	1.798	1.666	1.532	
PROG3	Zeevolde economisch veerkrachtig	68	0	-55	-55	0	-37	-37	-3	-3	-3	
PROG5	Cultuur, sportief en recreatief	629	0	-70	-70	0	-244	-244	-425	-406	-387	
PROG6	Zeevolde zorgzaam en solidair	-1.100	3.000	0	3.000	0	0	0	0	0	0	
PROG7	Duurzaamheid en gezond Zeevolde	-425	0	-190	-190	0	-465	-465	0	0	0	
PROG8	Ruimte en wonen in Zeevolde	658	0	-679	-679	0	-549	-549	-325	-429	-267	
Werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves - Totaal		15.379	5.691	-7.623	-1.937	2.483	-1.837	646	1.006	790	836	
Geraamd resultaat		-3.636			-269			-9	-36	-41	-146	

(Bedragen x € 1.000,-)
 -/- = voordeel
 * exclusief product 0.10 en 0.11

Meerjarenperspectief 2022- 2025

De budgettaire uitkomsten over de jaren 2022-2025 zijn in onderstaand overzicht opgenomen. Deze zijn gebaseerd op de gegevens tot en met mei 2021. Structurele effecten uit de Voorjaarsnota 2021 en de Meicirculaire 2021 zijn hierin ook opgenomen.

		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Resultaat voor bestemming					
Programma	Baten	-66.465	-65.503	-65.984	-66.941
	Lasten	65.810	64.460	65.153	65.959
Resultaat voor bestemming - Totaal		-655	-1.042	-830	-982
Resultaat na bestemming					
Reserves	Dotaties	2.483	2.371	2.297	2.278
	Onttrekkingen	-1.837	-1.365	-1.507	-1.442
Resultaat na bestemming - Totaal		646	1.006	790	836
Resultaat		-9	-36	-41	-146

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

4.2 Toelichting op overzicht van baten en lasten in de begroting 2022-2025

Toelichtingen per programma

Conform de, bij de Nota van uitgangspunten, vastgestelde rapportagegrenzen, worden bij de toelichtingen op programmaniveau, de afwijkingen groter dan of gelijk aan € 50.000,- op hoofdlijnen toegelicht. Zoals gebruikelijk bij de aanbidding van de begroting worden de verschillen tussen 2021 en 2022 nader toegelicht.

Programma 0 – Zeewolde Bestuurt

Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting	Begroting	Begroting
	2020	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	2023	2024	2025
PROG0 Bestuur en ondersteuning										
TV01 Bestuur	1.689	1.319	0	1.319	1.540	0	1.540	1.520	1.520	1.520
TV02 Burgerzaken	353	709	-285	424	798	-291	507	509	426	426
TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	-82	28	-122	-94	37	-177	-140	-140	-140	-140
TV04 Overhead	10.502	11.078	-5	11.073	10.904	-5	10.899	10.718	10.734	10.704
TV05 Treasury	-219	3	-130	-128	6	-166	-160	-160	-160	-160
TV061 OZB woningen	-3.153	190	-3.444	-3.254	240	-4.778	-4.538	-4.586	-4.634	-4.682
TV062 OZB niet-woningen	-2.822	0	-3.398	-3.398	0	-3.407	-3.407	-3.417	-3.428	-3.438
TV064 Belastingen overig	-963	0	-951	-951	0	0	0	0	0	0
TV07 Alg. uitk. en ov. uitk. gemeentefonds	-31.643	0	-31.240	-31.240	0	-32.115	-32.115	-31.985	-32.028	-32.302
TV08 Overige baten en lasten	0	3.776	-319	3.457	2.097	-2.361	-265	-376	-439	-385
TV09 Vennootschapsbelastingen (VpB)	2.299	223	0	223	174	0	174	58	162	0
TV10 Mutaties reserves	15.379	5.691	-7.628	-1.937	2.483	-1.837	646	1.006	790	836
TV11 Resultaat van de rek. baten en lasten	0	269	0	269	5.592	-5.583	9	36	41	146
PROG0 Bestuur en ondersteuning - Totaal	-8.660	23.285	-47.521	-24.236	23.870	-50.719	-26.850	-26.818	-27.157	-27.476

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Analyse begroting 2021 t/m 8e wijziging – begroting 2022

Dit programma heeft een voordelig saldo van € 2.614.000. Exclusief het resultaat begroting 2021 is sprake van een voordelig saldo van € 2.874.000. De belangrijkste afwijkingen hiervan zijn hieronder toegelicht.

Raad en raadscommissies (€ 200.000,- nadelig)

Nadeel wordt voor ongeveer € 165.000,- veroorzaakt door hogere doorbelasting van interne apparaatslasten. In 2022 worden er, in vergelijking met 2021, meer uren aan dit deeltaakveld besteed. Per saldo heeft dit een neutraal effect op de begroting door de koppeling met taakveld 0.4 Overhead. Daarnaast wordt het nadeel vooral veroorzaakt door hogere salarislasten voor zowel de raad als de griffie als gevolg van wettelijke salarisstijgingen en hogere overige kosten.

Beheer overige gronden (€ 54.000,- voordelig)

Door een toename van het aantal pachtinkomsten zijn de baten op gronden structureel toegenomen (€ 60.000,- voordelig). Het aantal (snipper)groen verkopen is al een aantal jaren minimaal, vandaar dat deze baten naar beneden zijn bijgesteld (€ 7.500,- nadelig).

Gemeentelijke organisatie (€ 154.000,- voordelig)

Op dit taakveld worden de afdelingsbudgetten geraamd. Het voordeel wordt veroorzaakt door:

- Als gevolg van het bijstellen van de personeelsbudgetten ontstaat er een nadeel van € 285.000,-. De stijging wordt vooral veroorzaakt door cao ontwikkelingen. In de begroting 2021 is dit bedrag nog gereserveerd op een stelpost (taakveld 0.8), waardoor het nu op dit deeltaakveld tot een verschil leidt.

- Daarnaast ontstaat een voordeel door hogere doorbelasting van interne apparaatslasten aan de diverse taakvelden ad. € 439.000,-. In 2022 worden er, in vergelijking met 2021, meer uren aan de deeltaakveld besteed. Per saldo heeft dit een neutraal effect op de begroting door de koppeling met de desbetreffende taakvelden in de begroting.
- Daarnaast zijn beperkte voor- en nadelen ontstaan door kleinere bij- en aframingen. Per saldo is het effect hiervan nihil.

Onroerendezaakbelasting – woningen (€ 1.284.000,- voordelig)

De baten zijn geraamd op basis van het werkelijk niveau 2021. Voor de raming van 2022 en verder is rekening gehouden met de areaaltoename in overeenstemming met de uitgangspunten van de Voorjaarsnota 2021. De baten vallen hoger uit doordat in de begroting 2021 geen rekening is gehouden met een waardeontwikkeling van de woningen. In werkelijkheid is deze waardeontwikkeling echter 9% voor 2021, dit verklaart ongeveer € 780.000 van het voordeel.

Daarnaast wordt in de begroting 2022 rekening gehouden met het vastgestelde dekkingsplan bij de begroting 2021-2024. Dit betekent dat in de begroting een stijging van 12% van het belastingtarief is aangehouden. Dit leidt tot ongeveer een voordeel van € 500.000.

Precariobelasting (€ 951.000,- nadelig)

Vanaf 2022 vervalt de precariobelasting. Dit heeft structurele gevolgen voor de opvolgende jaarschijven.

Algemene uitkering (€ 875.000,- voordelig)

De effecten van de meicirculaire 2021 zorgen voor de afwijkingen ten opzichte van de begroting 2021 (gebaseerd op de septembercirculaire 2020). In de juni raad van 2021 is een memo verstrekt over de effecten van de meicirculaire 2021 en de meerjarige gevolgen hiervan.

Het subtaakveld integratie-uitkeringen is met ingang van de begroting 2022 samengevoegd met subtaakveld algemene uitkering.

Onvoorzien uitgaven/inkomsten (€ 69.000,- nadelig)

Het niet ingezette deel van de stelpost onvoorzien structureel 2021 (stand van voorjaar 2021) wordt in 2022 ook begroot. Uiterlijk bij de 3^e kwartaalrapportage wordt deze beoordeeld in hoeverre deze kan vrijvallen.

Stelposten (€ 3.790.000,- voordelig)

De effecten uit de herijking van stelposten bij de begroting 2022 leidt ten opzichte van de begroting 2021 tot een voordeel.

Enkele grote effecten die hierbij een rol spelen zijn:

- € 1,5 miljoen stelpost Extra middelen Sociaal Domein (arbitrage)
- € 0,8 miljoen vrijval stelpost Sociaal Domein (stelpost o.b.v. de huidige ramingen niet meer benodigd)
- € 0,4 miljoen vrijval stelpost Loon-prijs verbonden partijen en Vrijgevallen kapitaallasten
- € 0,4 miljoen stelpost Waardeontwikkeling WOZ
- € 0,2 miljoen stelpost Loonmutaties en Algemene uitkering
- € 0,5 miljoen overige mutaties

Mutaties reserves (€ 2.583.000,- nadelig)

Op dit taakveld wordt de inzet van reserves verantwoord. Het gaat hier om bedragen die gedoteerd worden aan de reserves (lasten voor de exploitatie) en bedragen die onttrokken worden aan de reserves (baten voor de exploitatie). Jaarlijks vindt er een actualisatie plaats van deze posten. Om die reden wordt vergelijkbaarheid met oude jaren bemoeilijkt.

De mutaties hebben voornamelijk betrekking op reserves die ingezet worden op onderwerpen zoals gemeentelijke gebouwen, integraal wijkbeheer, bijdrage afschrijvingslasten investeringen, vervanging wegen, vervanging kunstwerken, omgevingswet en energie uitvoeringsprogramma en bedrijfsrisico Grondbedrijf. Een overzicht van deze reserves is opgenomen in de bijlage "Staat van Reserves en Voorzieningen" bij deze begroting.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROG0 Bestuur en ondersteuning												
TV01 Bestuur	1.540	0	1.540	1.520	0	1.520	1.520	0	1.520	1.520	0	1.520
TV02 Burgerzaken	798	-291	507	806	-297	509	813	-387	426	813	-387	426
TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	37	-177	-140	37	-177	-140	37	-177	-140	37	-177	-140
TV04 Overhead	10.904	-5	10.899	10.723	-5	10.718	10.739	-5	10.734	10.709	-5	10.704
TV05 Treasury	6	-166	-160	6	-166	-160	6	-166	-160	6	-166	-160
TV061 OZB woningen	240	-4.778	-4.538	240	-4.826	-4.586	240	-4.874	-4.634	240	-4.922	-4.682
TV062 OZB niet-woningen	0	-3.407	-3.407	0	-3.417	-3.417	0	-3.428	-3.428	0	-3.438	-3.438
TV07 Alg. uitk. en ov. uitk. gemeentefonds	0	-32.115	-32.115	0	-31.985	-31.985	0	-32.028	-32.028	0	-32.302	-32.302
TV08 Overige baten en lasten	2.097	-2.361	-265	2.278	-2.654	-376	2.311	-2.750	-439	2.442	-2.827	-385
TV09 Vennootschapsbelastingen (VpB)	174	0	174	58	0	58	162	0	162	0	0	0
TV10 Mutaties reserves	2.483	-1.837	646	2.371	-1.365	1.006	2.297	-1.507	790	2.278	-1.442	836
TV11 Resultaat van de rek. baten en lasten	5.592	-5.583	9	4.883	-4.847	36	5.090	-5.049	41	4.874	-4.729	146
PROG0 Bestuur en ondersteuning - Totaal	23.870	-50.719	-26.850	22.921	-49.739	-26.818	23.214	-50.371	-27.157	22.919	-50.395	-27.476

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Programma 1 – Veilig Zeewolde

Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting	Begroting	Begroting
	2020	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo
PROG1 Veiligheid										
TV11 Crisisbeheersing en brandweer	1.511	1.711	0	1.711	1.776	0	1.776	1.845	1.914	1.983
TV12 Openbare orde en veiligheid	277	442	-30	412	572	-30	542	542	542	542
PROG1 Veiligheid - Totaal	1.788	2.153	-30	2.123	2.347	-30	2.317	2.386	2.455	2.524

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Analyse begroting 2021 t/m 8e wijziging – begroting 2022

Dit programma heeft een nadelig saldo van € 194.000. De belangrijkste afwijkingen hiervan zijn hieronder toegelicht.

Crisisbeheersing en brandweer (€ 65.000,- nadelig)

Het nadelige saldo wordt voor € 58.000 voornamelijk veroorzaakt door de hogere bijdrage aan de Veiligheidsregio Flevoland (VRF). De begroting 2022 is aangepast naar aanleiding van de programmabegroting 2022 en meerjarenraming 2022-2025 van de VRF. Deze is gebaseerd op de nieuwe verdeelsleutel van de gemeentelijke bijdragen met een ingroei-model van zeven jaar met ingang van 2021.

Daarnaast wordt voor € 7.000 het nadeel op dit deeltaakveld veroorzaakt door een aantal kleinere bijramingen in de kosten, waaronder de doorbelaste salarislusten.

Uitvoering APV (€ 77.000,- nadelig)

Nadeel wordt door hogere doorbelasting van interne apparaatslasten. In 2022 worden er, in vergelijking met 2021, meer uren aan dit deeltaakveld besteed. Per saldo heeft dit een neutraal effect op de begroting door de koppeling met taakveld 0.4 Overhead.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROG1 Veiligheid												
TV11 Crisisbeheersing en brandweer	1.776	0	1.776	1.845	0	1.845	1.914	0	1.914	1.983	0	1.983
TV12 Openbare orde en veiligheid	572	-30	542	572	-30	542	572	-30	542	572	-30	542
PROG1 Veiligheid - Totaal	2.347	-30	2.317	2.416	-30	2.386	2.485	-30	2.455	2.554	-30	2.524

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Programma 2 – Zeewolde is schoon, heel en bereikbaar

Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting	Begroting	Begroting
	2020	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	2023	2024	2025
PROG2 Verkeer, vervoer en waterstaat										
TV21 Verkeer en vervoer	-5.569	5.489	-256	5.233	4.424	-274	4.151	4.192	4.356	4.523
TV22 Parkeren	55	58	0	58	58	0	58	58	58	58
TV23 Recreatieve havens	51	52	-2	50	54	-2	52	52	52	52
TV25 Openbaar vervoer	24	14	-31	-17	15	-31	-16	-16	-16	-16
PROG2 Verkeer, vervoer en waterstaat - Totaal	-5.439	5.614	-290	5.324	4.551	-307	4.244	4.285	4.449	4.616

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordelig

Analyse begroting 2021 t/m 8e wijziging – begroting 2022

Dit programma heeft een voordelig saldo van € 1.080.000,- De belangrijkste afwijkingen hiervan zijn hieronder toegelicht.

Wegen buiten de bebouwde kom (€ 1.087.000,- voordelig) +

Wegen binnen de bebouwde kom (€ 1.193.000,- nadelig)

Bij de begrotingswijziging van de actualisatie van het BHP wegen in 2020 was per abuis de dotatie aan de voorziening wegen niet correct verwerkt. Dit wordt hierbij structureel gecorrigeerd. Het saldo zit in de aanpassingen van deze dotatie, conform het BHP.

Integraal Wijkbeheer (€ 1.220.000,- voordelig)

In de begroting van 2021 stond er een bedrag van € 1.220.000,- voor de integraal onderhoud projecten aan de openbare ruimte in Zeewolde Waterbuurt (Noord Fase II) en Trekkersveld I en II. De planning is dat deze projecten voor 2022 afgerond zijn (dit zal bij de 3^e kwartaalrapportage 2022 beoordeeld worden), vandaar dit voordelig resultaat. Door de koppeling met de bestemmingsreserve 'Integraal wijkbeheer' heeft dit via taakveld '0.10 Mutatie reserves' een budgettair neutraal effect.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROG2 Verkeer, vervoer en waterstaat												
TV21 Verkeer en vervoer	4.424	-274	4.151	4.467	-276	4.192	4.634	-278	4.356	4.801	-278	4.523
TV22 Parkeren	58	0	58	58	0	58	58	0	58	58	0	58
TV23 Recreatieve havens	54	-2	52	54	-2	52	54	-2	52	54	-2	52
TV25 Openbaar vervoer	15	-31	-16	15	-31	-16	15	-31	-16	15	-31	-16
PROG2 Verkeer, vervoer en waterstaat - Totaal	4.551	-307	4.244	4.593	-309	4.285	4.760	-311	4.449	4.927	-311	4.616

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordelig

Programma 3 – Zeewolde economisch veerkrachtig

Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting	Begroting	Begroting
	2020	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo
PROG3 Economie										
TV31 Economische ontwikkeling	49	104	0	104	67	0	67	31	31	31
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur (GREX)	-2.465	0	0	0	775	-775	0	0	0	0
TV33 Bedrijventoket en bedrijfsregelingen	110	209	-83	126	97	-83	13	13	13	13
TV34 Economische promotie	-1.770	633	-3.413	-2.780	505	-3.670	-3.165	-3.197	-3.203	-3.203
PROG3 Economie - Totaal	-4.075	946	-3.496	-2.550	1.443	-4.528	-3.084	-3.153	-3.159	-3.159

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Analyse begroting 2021 t/m 8e wijziging – begroting 2022

Dit programma heeft een voordelig saldo van € 534.000,-. De belangrijkste afwijkingen zijn hieronder toegelicht.

Bedrijfsacquisitie (€ 82.000,- voordelig)

Nadeel wordt veroorzaakt door lagere doorbelasting van interne apparaatslasten. In 2022 worden er, in vergelijking met 2021, minder uren aan dit deeltaakveld besteed. Per saldo heeft dit een neutraal effect op de begroting door de koppeling met taakveld 0.4 Overhead.

Bevordering toerisme, recreatie (€ 128.000,- voordelig)

In 2021 wordt een eenmalige bijdrage ad. € 125.000,- verstrekt voor het Avonturenhuis op het scoutinglandgoed in Zeewolde wat het verschil met 2022 nagenoeg geheel verklaart. Deze bijdrage zou eerst in 2020 worden verstrekt maar is overgeheveld naar 2021.

Baten toeristenbelasting (€ 257.000,- voordelig)

In de begroting 2022 wordt rekening gehouden met het vastgestelde dekkingsplan bij de begroting 2021-2024. Dit betekent dat in de begroting een stijging van het belastingtarief is aangehouden. Dit leidt tot het genoemde voordeel.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROG3 Economie												
TV31 Economische ontwikkeling	67	0	67	31	0	31	31	0	31	31	0	31
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur (GREX)	775	-775	0	434	-434	0	1.380	-1.380	0	1.469	-1.469	0
TV33 Bedrijventoket en bedrijfsregelingen	97	-83	13	97	-83	13	97	-83	13	97	-83	13
TV34 Economische promotie	505	-3.670	-3.165	498	-3.695	-3.197	491	-3.695	-3.203	491	-3.695	-3.203
PROG3 Economie - Totaal	1.443	-4.528	-3.084	1.059	-4.212	-3.153	1.999	-5.158	-3.159	2.088	-5.247	-3.159

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Programma 4 – Naar school in Zeewolde

Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting	Begroting	Begroting
	2020	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2023	2024	2025
PROG4 Onderwijs										
TV42 Onderwijshuisvesting	531	618	-79	539	669	-103	566	580	574	568
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	643	997	-175	823	1.392	-358	1.035	1.016	1.016	1.016
PROG4 Onderwijs - Totaal	1.173	1.615	-254	1.361	2.061	-461	1.600	1.597	1.591	1.584

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Analyse begroting 2021 t/m 8e wijziging – begroting 2022

Dit programma heeft een nadelig saldo van € 239.000,- De belangrijkste afwijkingen zijn hieronder toegelicht.

Basisonderwijs onderwijshuisvesting (€ 50.000,- nadelig)

Het nadeel op dit subtaakveld wordt voor € 30.000,00 veroorzaakt doordat de uitbreiding van het schoolgebouw van de Panta Rhei in 2021 is afgerond en in 2022 dus wordt begonnen met afschrijven hierop. Tevens zijn de energiekosten bij de Kiekendief bijgeraamd en is de post huuropbrengsten geactualiseerd; dit laatste is overigens een voordeel.

Peuterspeelzalen (€ 216.000,- nadelig)

Het nadeel wordt veroorzaakt door een uitgevoerde herijking van de geraamde subsidies (=subsidieplafond) en de te ontvangen gelden in het kader van het onderwijsachterstandenbeleid.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROG4 Onderwijs												
TV42 Onderwijshuisvesting	669	-103	566	707	-127	580	701	-127	574	695	-127	568
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.392	-358	1.035	1.374	-358	1.016	1.374	-358	1.016	1.374	-358	1.016
PROG4 Onderwijs - Totaal	2.061	-461	1.600	2.081	-485	1.597	2.076	-485	1.591	2.069	-485	1.584

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Programma 5 – Cultureel, sportief en recreatief Zeewolde

Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting 2021 (na wijzigingen)				Begroting 2022				Begroting	Begroting	Begroting
	2020	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2023	2024	2025		
	Saldo							Saldo	Saldo	Saldo		
PROG5 Sport, cultuur en recreatie												
TV51 Sportbeleid en activering	136	179	0	179	260	0	260	260	260	260		
TV52 Sportaccommodaties	695	1.162	-511	652	1.406	-411	996	1.314	1.314	1.310		
TV53 Cultuurpres. cultuurprod. cultuurpart.	127	169	0	169	162	0	162	162	162	162		
TV54 Musea	51	51	0	51	51	0	51	51	51	51		
TV55 Cultureel erfgoed	29	30	0	30	30	0	30	30	30	30		
TV56 Media	603	595	0	595	600	0	600	600	600	600		
TV57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.443	1.781	-4	1.777	1.724	-4	1.720	1.732	1.740	1.726		
PROG5 Sport, cultuur en recreatie - Totaal	3.084	3.968	-515	3.453	4.234	-415	3.819	4.149	4.157	4.139		

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Analyse begroting 2021 t/m 8e wijziging – begroting 2022

Dit programma heeft een nadelig saldo van € 366.000,- De belangrijkste afwijkingen zijn hieronder toegelicht.

Overige kosten sportbeoefening (€ 81.000,- nadelig)

Nadeel wordt veroorzaakt door hogere doorbelasting van interne apparaatslasten (€ 105.000,-). In 2022 worden er, in vergelijking met 2021, meer uren aan dit deeltaakveld besteed. Per saldo heeft dit een neutraal effect op de begroting door de koppeling met taakveld 0.4 Overhead.

Het overige verschil van € 24.000,- wordt veroorzaakt doordat er in 2021 éénmalige kosten zijn gemaakt ten behoeve van de atletiekvereniging.

Binnensportaccommodaties (€ 342.000,- nadelig)

Nadeel wordt voor € 146.000,- veroorzaakt door hogere doorbelasting van interne apparaatslasten. In 2022 worden er, in vergelijking met 2021, meer uren aan dit deeltaakveld besteed. Per saldo heeft dit een neutraal effect op de begroting door de koppeling met taakveld 0.4 Overhead.

Verder is voor het jaar 2022 een reële inschatting geprobeerd te maken van de uitgaven en inkomsten rekening houdend met de opening van het nieuwe zwembad medio van dat jaar. Dit heeft geleid tot een aantal verhogingen van de lasten (met name op het onderdeel schoonmaakkosten ad. € 83.000,-). Het grootste nadeel is echter ontstaan bij de opbrengsten, namelijk de kaartverkoop van het zwembad en de verhuur van sporthal de Horst. De baten voor 2022 zijn met € 105.000,- bijgesteld naar beneden.

Dan zijn er in 2022 nog extra geraamde lasten voor het gebruik van andere zwembaden ad. € 50.000,00. Door de koppeling met de bestemmingsreserve bestemmingsreserve Het Baken heeft dit een budgettair neutraal effect. Daarnaast zijn er nog een aantal kleinere bij- en aframingen welke tot het overige verschil leiden.

Vanaf september 2021 is gestart met het opstellen van een bedrijfsplan voor de nieuwe accommodatie Het Baken waarin de ramingen nauwkeuriger onder de loep zullen worden genomen. Je zou kunnen zeggen dat 2022 een soort van tussenjaar is.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROGS Sport, cultuur en recreatie												
TV51 Sportbeleid en activering	260	0	260	260	0	260	260	0	260	260	0	260
TV52 Sportaccommodaties	1.406	-411	996	1.846	-532	1.314	1.847	-532	1.314	1.842	-532	1.310
TV53 Cultuurpres. cultuurprod. cultuurpart.	162	0	162	162	0	162	162	0	162	162	0	162
TV54 Musea	51	0	51	51	0	51	51	0	51	51	0	51
TV55 Cultureel erfgoed	30	0	30	30	0	30	30	0	30	30	0	30
TV56 Media	600	0	600	600	0	600	600	0	600	600	0	600
TV57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.724	-4	1.720	1.736	-4	1.732	1.744	-4	1.740	1.731	-4	1.726
PROGS Sport, cultuur en recreatie - totaal	4.234	-415	3.819	4.685	-537	4.149	4.694	-537	4.157	4.676	-537	4.139

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Programma 6 – Zeewolde, zorgzaam en solidair

Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting	Begroting	Begroting
	2020	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo
PROG6 Sociaal domein										
TV61 Samenkracht en burgerparticipatie	1.175	1.950	-78	1.873	1.503	-78	1.425	1.425	1.428	1.425
TV62 Wijkteams	2.680	2.674	0	2.674	2.435	0	2.435	2.445	2.445	2.445
TV63 Inkomensregelingen	980	5.927	-5.257	670	5.924	-5.526	398	400	417	417
TV64 Begeleide participatie	387	382	0	382	382	0	382	382	382	382
TV65 Arbeidsparticipatie	502	558	0	558	614	0	614	621	621	621
TV66 Maatwerkvoorziening (WMO)	655	701	-175	526	567	-175	392	392	380	380
TV671 Maatwerkdienstverlening 18+	3.527	2.505	0	2.505	3.749	0	3.749	3.749	3.749	3.749
TV672 Maatwerkdienstverlening 18-	6.183	3.230	0	3.230	6.585	0	6.585	6.583	6.583	6.583
TV682 Ge-escaleerde zorg 18-	625	559	0	559	624	0	624	624	624	624
PROG6 Sociaal domein - Totaal	16.714	18.486	-5.510	12.977	22.382	-5.778	16.604	16.621	16.629	16.626

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Analyse begroting 2021 t/m 8e wijziging – begroting 2022

Dit programma heeft een nadelig saldo van € 3.627.000,-. De belangrijkste afwijkingen zijn hieronder toegelicht.

In de aanbestedingsbrief noemen wij een bedrag van € 4,6 miljoen als lastenverhoging voor het sociaal domein. Belangrijk om hierbij te onderkennen is dat dit de lastenverhoging is ten opzichte van de jaarschijf 2022 in de meerjarenbegroting 2021-2024. In onderstaande toelichting vergelijken we echter jaarschijf 2021 (BG 2021) met jaarschijf 2022 (BG 2022). Door deze andere vergelijkingsbasis bestaat er een verschil tussen de hierboven genoemde € 3,6 miljoen en € 4,6 miljoen.

Geïntegreerd jeugdbeleid (€ 148.000,- voordelig)

Het voordeel wordt veroorzaakt doordat het bedrag aan te beschikken subsidies in 2022 is verlaagd. Het voordeel komt ten gunste van het begrotingssaldo.

Samenlevingsopbouwwerk (€ 200.000,- voordelig)

Het voordeel wordt veroorzaakt doordat het bedrag aan te beschikken subsidies in 2022 is verlaagd. Het voordeel komt ten gunste van het begrotingssaldo.

Cliëntenondersteuning WMO (€ 62.000,- voordelig)

Het voordeel wordt veroorzaakt doordat het bedrag aan te beschikken subsidies in 2022 is verlaagd. Het voordeel komt ten gunste van het begrotingssaldo.

Jeugdzorg (€ 237.000,- voordelig)

Het voordeel wordt veroorzaakt door de lagere doorbelasting binnen Zeewolde van de eigen salariskosten. Voordeel wordt veroorzaakt door hogere doorbelasting van interne apparaatslasten. In 2022 worden er, in vergelijking met 2021, minder uren aan dit deeltaakveld besteed. Per saldo heeft dit een neutraal effect op de begroting door de koppeling met taakveld 0.4 Overhead.

Bijstandsverlening (€ 277.000,- voordelig)

Aan de lastenkant is voor de begroting aangesloten op de geraamde uitkeringen zoals Meerinzicht deze heeft ingeschat. Hiermee wordt een reële raming van de uitkeringen opgenomen. Er is beperkt rekening gehouden met de effecten uit de coronacrisis. De verwachting is dat de toename van het aantal nieuwe uitkeringen beperkt blijft en niet zo sterk zal toenemen zoals bij de kredietcrisis van enkele jaren geleden. De prognoses zijn hierop aangepast.

Op de batenkant is het budget aangepast aan de verwachte rijksbijdragen (uitkering BUIG) voor 2022.

Participatiebudget (€ 56.000,- nadelig)

De begroting aangesloten op de geraamde uitgaven zoals Meerinzicht deze heeft ingeschat. Hiermee wordt een reële raming opgenomen. Er is beperkt rekening gehouden met de effecten uit de coronacrisis. De verwachting is dat de toename uit de participatie gelden beperkt blijft en niet zo sterk zal toenemen zoals bij de kredietcrisis van enkele jaren geleden. De prognoses zijn hierop aangepast.

Maatwerkvoorzieningen Natura Materieel WMO (€ 134.000,- voordelig)

Het voordelig resultaat wordt veroorzaakt door de verwachte daling van het gebruik van voorzieningen. Deze daling is conform de ramingen van Meerinzicht.

Begeleiding WMO (€ 171.000,- nadelig)

Voor 2022 is de begroting in lijn gebracht met de verwachte uitgaven, waarbij de diverse begrotingsposten voor begeleiding zijn samengevoegd. De raming is overgenomen uit de prognoses van Meerinzicht, met een correctie op de doorrekening op de verwachte stijging van het aantal cliënten en prijs. Voor de ramingen van 2022 zijn de hoeveelheden en prijzen van het jaar 2021 doorgetrokken, aangezien de verwachting is dat deze minder hard zullen toenemen dan nu door Meerinzicht worden geprognosticeerd.

Eigen bijdragen maatw. en opv. WMO (€ 424.000,- nadelig)

Het nadelig resultaat wordt veroorzaakt door het juist ramen van de PGB budgetten WMO. Deze budgetten waren bij het inboeken van de transformatieopgave abusievelijk afgeraamd.

WMO Huishoudelijke Hulp (€ 622.000,- nadelig)

De raming is overgenomen uit de prognoses van Meerinzicht, met een correctie op de doorrekening op de verwachte stijging van het aantal cliënten en prijs. Voor de ramingen van 2022 zijn de hoeveelheden en prijzen van het jaar 2021 doorgetrokken, aangezien de verwachting is dat deze minder hard zullen toenemen dan nu door Meerinzicht worden geprognosticeerd.

Individuele voorziening Natura Jeugd (€ 1.992.000,- nadelig)

Voor 2022 is een reëlere raming van de kosten voor jeugd opgenomen. Deze ramingen zijn gebaseerd op de verwachte lasten voor ambulante jeugdzorg volgens Meerinzicht. De raming is overgenomen uit de prognoses van Meerinzicht, met een correctie op de doorrekening op de verwachte stijging van het aantal cliënten en prijs. Voor de ramingen van 2022 zijn de hoeveelheden en prijzen van het jaar 2021 doorgetrokken, aangezien de verwachting is dat deze minder hard zullen toenemen dan nu door Meerinzicht worden geprognosticeerd.

Jeugd GGZ (Zvw) (€ 360.000,- nadelig)

Voor 2022 is een reëlere raming van de kosten voor jeugd opgenomen. Deze ramingen zijn gebaseerd op de verwachte lasten voor GGZ en dyslexiezorg volgens Meerinzicht. De raming is overgenomen uit de prognoses van Meerinzicht, met een correctie op de doorrekening op de verwachte stijging van het aantal cliënten en prijs. Voor de ramingen van 2022 zijn de hoeveelheden en prijzen van het jaar 2021 doorgetrokken, aangezien de verwachting is dat deze minder hard zullen toenemen dan nu door Meerinzicht worden geprognosticeerd.

Jeugd- en Opvoedhulp (€ 1.003.000,- nadelig)

Voor 2022 is een reëlere raming van de kosten voor jeugd opgenomen. Deze ramingen zijn gebaseerd op de verwachte lasten voor met name de residentiële jeugdzorg (jeugdzorg met verblijf) volgens Meerinzicht en de Aankoopcentrale. In deze raming is o.a. het structurele effect vanuit het risicodossier jeugdhulp met verblijf in Flevoland meegenomen.

Veiligheid, Jeugdreclassering en Jeugdopvang (€ 65.000,- nadelig)

Voor 2022 is een reëlere raming van de kosten voor jeugd opgenomen gebaseerd op de toename van de gevraagde zorg. Deze ramingen zijn gebaseerd op de verwachte lasten volgens de Aankoopcentrale. Er wordt een toename voorzien in het gebruik van deze voorzieningen in de regio Flevoland.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROG6 Sociaal domein												
TV61 Samenkracht en burgerparticipatie	1.503	-78	1.425	1.503	-78	1.425	1.505	-78	1.428	1.502	-78	1.425
TV62 Wijkteams	2.435	0	2.435	2.445	0	2.445	2.445	0	2.445	2.445	0	2.445
TV63 Inkomensregelingen	5.924	-5.526	398	5.926	-5.526	400	5.943	-5.526	417	5.943	-5.526	417
TV64 Begeleide participatie	382	0	382	382	0	382	382	0	382	382	0	382
TV65 Arbeidsparticipatie	614	0	614	621	0	621	621	0	621	621	0	621
TV66 Maatwerkvoorziening (WMO)	567	-175	392	567	-175	392	555	-175	380	555	-175	380
TV671 Maatwerkdienstverlening 18+	3.749	0	3.749	3.749	0	3.749	3.749	0	3.749	3.749	0	3.749
TV672 Maatwerkdienstverlening 18-	6.585	0	6.585	6.583	0	6.583	6.583	0	6.583	6.583	0	6.583
TV682 Ge-escaleerde zorg 18-	624	0	624	624	0	624	624	0	624	624	0	624
PROG6 Sociaal domein - Totaal	22.382	-5.778	16.604	22.399	-5.778	16.621	22.407	-5.778	16.629	22.404	-5.778	16.626

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Programma 7 – Duurzaam en gezond Zeewolde

Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting	Begroting	Begroting
	2020	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	2023	2024	2025
PROG7 Duurzaamheid en milieu										
TV71 Volksgezondheid	1.034	1.176	0	1.176	1.219	0	1.219	1.228	1.237	1.237
TV72 Riolering	-130	1.100	-1.235	-135	1.122	-1.272	-149	-152	-155	-106
TV73 Afval	-446	2.161	-2.586	-425	2.222	-2.687	-466	-471	-377	-316
TV74 Milieubeheer	1.028	1.039	-49	990	1.650	-353	1.297	879	891	891
TV75 Begraafplaatsen en crematoria	-21	111	-106	5	107	-107	0	-1	-13	-13
PROG7 Duurzaamheid en milieu - Totaal	1.465	5.586	-3.976	1.610	6.320	-4.419	1.901	1.483	1.584	1.693

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Analyse begroting 2021 t/m 8e wijziging – begroting 2022

Dit programma heeft een nadelig saldo van € 291.000,-. De belangrijkste afwijkingen zijn hieronder toegelicht.

Milieubeleid (€ 276.000,- nadelig)

Het nadelige saldo op dit subtaakveld wordt met name veroorzaakt door meer geraamde lasten in 2022 vanuit het Energie Uitvoeringsprogramma. Deze lasten worden gedekt vanuit een bestemmingsreserve. Dit levert zodoende op taakveld '0.10 Mutatie reserves' een overeenkomstig voordeel op zodat het per saldo een neutraal effect heeft op het begrotingsaldo.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROG7 Duurzaamheid en milieu												
TV71 Volksgezondheid	1.219	0	1.219	1.228	0	1.228	1.237	0	1.237	1.237	0	1.237
TV72 Riolering	1.122	-1.272	-149	1.135	-1.287	-152	1.148	-1.302	-155	1.402	-1.508	-106
TV73 Afval	2.222	-2.687	-466	2.308	-2.779	-471	2.395	-2.772	-377	2.393	-2.708	-316
TV74 Milieubeheer	1.650	-353	1.297	932	-53	879	944	-53	891	944	-53	891
TV75 Begraafplaatsen en crematoria	107	-107	0	107	-108	-1	96	-109	-13	96	-109	-13
PROG7 Duurzaamheid en milieu - Totaal	6.320	-4.419	1.901	5.709	-4.227	1.483	5.820	-4.236	1.584	6.072	-4.378	1.693

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

Programma 8 – Ruimte en wonen in Zeewolde

Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting	Begroting	Begroting
	2020	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2023	2024	2025
PROG8 Ruimte en wonen										
TV81 Ruimtelijke ordening	233	461	-110	351	433	-25	408	330	330	330
TV82 Grondexploitatie (niet-bedrijventer.)	-5.097	12	0	12	5.686	-5.686	0	0	0	0
TV83 Wonen en bouwen	-4.823	582	-1.007	-425	558	-1.517	-959	-879	-879	-879
PROG8 Ruimte en wonen - Totaal	-9.686	1.055	-1.117	-62	6.677	-7.228	-551	-549	-549	-549

(Bedragen x € 1.000,-)
-/- = voordeel

Analyse begroting 2021 t/m 8e wijziging – begroting 2022

Dit programma heeft een voordelig saldo van € 489.000,-. De belangrijkste afwijkingen zijn hieronder toegelicht.

Structuur- en bestemmingsplannen (€ 57.000,- nadelig)

Nadeel wordt voor ongeveer € 85.000,- veroorzaakt door hogere doorbelasting van interne apparaatslasten. In 2022 worden er, in vergelijking met 2021, in verband met de omgevingswet meer uren aan dit deeltaakveld besteed. Per saldo heeft dit een neutraal effect op de begroting door de koppeling met taakveld 0.4 Overhead.

Daarnaast ontstaat er een voordeel door diverse bij- en aframingen.

Omgevingsvergunningen (€ 510.000,- voordelig)

In Zeewolde wordt veel gebouwd. Dit leidt tot een aanzienlijke opbrengst aan Omgevingsvergunningen. Op basis van de verwachtingen over het historische en toekomstige bouwtempo en de opbrengsten over de afgelopen jaren is de raming bijgesteld naar een reëel niveau voor de toekomst.

Meerjarenraming 2022 tot en met 2025

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROG8 Ruimte en wonen												
TV81 Ruimtelijke ordening	433	-25	408	355	-25	330	355	-25	330	355	-25	330
TV82 Grondexploitatie (niet-bedrijventer.)	5.686	-5.686	0	4.966	-4.966	0	4.203	-4.203	0	4.519	-4.519	0
TV83 Wonen en bouwen	558	-1.517	-959	528	-1.407	-879	528	-1.407	-879	528	-1.407	-879
PROG8 Ruimte en wonen - Totaal	6.677	-7.228	-551	5.849	-6.398	-549	5.086	-5.635	-549	5.403	-5.951	-549

(Bedragen x € 1.000,-)
-/- = voordeel

4.3 Overzicht van algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Conform de begrotingsvoorschriften geeft dit hoofdstuk een toelichting op de lasten en baten, die niet direct aan een programma zijn toe te rekenen maar wel van belang zijn voor de uitvoering van het in de raadsprogramma's geformuleerde beleid.

Het gemeentelijke voorzieningenniveau wordt voor een groot deel bekostigd uit algemene dekkingsmiddelen. Het gaat dan om de algemene uitkering uit het Gemeentefonds, onroerende zaakbelastingen, dividenden en het budget voor onvoorzien uitgaven.

Specifieke gemeentelijke heffingen met een vastgesteld bestedingsdoel, zoals de afvalstoffenheffing en de rioolrechten, worden verantwoord onder de baten van het desbetreffende programma. Hetzelfde geldt voor alle specifieke uitkeringen van het Rijk, zoals voor onderwijs en bijstand.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

In onderstaande tabel wordt een totaaloverzicht gegeven van de geraamde middelen voor 2022-2025.

		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
		2022	2023	2024	2025
		Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen	Algemene uitkering	-32.115	-31.985	-32.028	-32.302
	Dividend	-111	-111	-111	-111
	Forensenbelasting	-375	-375	-375	-375
	Onroerende zaakbelasting	-8.145	-8.203	-8.262	-8.320
	Precario	0	0	0	0
	Toeristenbelasting	-3.140	-3.165	-3.165	-3.165
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		-43.886	-43.839	-43.941	-44.273
Onvoorzien	Onvoorzien incidenteel	105	106	107	109
	Onvoorzien structureel	200	268	336	404
Totaal Onvoorzien		305	374	443	513
Totaal		-43.581	-43.465	-43.498	-43.760

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

4.4 Totaal overzicht van het geraamde resultaat

Onderstaand overzicht geeft een presentatie per begrotingsprogramma op totalen; elk programma is daarbij onderverdeeld naar lasten en baten. In lijn met de begrotingsvoorschriften (BBV) worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves afzonderlijk in beeld gebracht. Op deze wijze ontstaat een door de raad geautoriseerd geraamd totaal saldo van baten en lasten en een geraamd resultaat. Voor de goede orde merken wij op dat dotaties aan voorzieningen deel uitmaken van de programma's.

Baten en lasten voor bestemming van reserves											
		Rekening 2020	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
		Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
PROG0 *	Zeewolde bestuurt	-24.039	17.325	-39.893	-22.568	15.795	-43.300	-27.505	-27.860	-27.987	-28.457
PROG1	Veiligheid	1.788	2.153	-30	2.123	2.347	-30	2.317	2.386	2.455	2.524
PROG2	Verkeer, vervoer en waterslaaf	-5.439	5.614	-290	5.324	4.551	-307	4.244	4.285	4.449	4.616
PROG3	Economie	-4.075	946	-3.496	-2.550	1.443	-4.528	-3.084	-3.153	-3.159	-3.159
PROG4	Onderwijs	1.173	1.615	-254	1.361	2.061	-461	1.600	1.597	1.591	1.584
PROG5	Sport, cultuur en recreatie	3.084	3.968	-515	3.453	4.234	-415	3.819	4.149	4.157	4.139
PROG6	Sociaal domein	16.714	18.486	-5.510	12.977	22.382	-5.778	16.604	16.621	16.629	16.626
PROG7	Duurzaamheid en milieu	1.465	5.586	-3.976	1.610	6.320	-4.419	1.901	1.483	1.584	1.693
PROG8	Ruimte en wonen	-9.686	1.055	-1.117	-62	6.677	-7.228	-551	-549	-549	-549
Baten en lasten voor bestemming van reserves - Totaal		-19.015	56.747	-65.080	1.668	65.810	-66.465	-655	-1.042	-830	-882
Werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves											
		Rekening 2020	Begroting 2021 (na wijzigingen)			Begroting 2022			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
		Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
PROG0	Zeewolde bestuurt	4.559	893	-4.170	-3.288	348	-429	-81	-40	-40	-40
PROG2	Zeewolde schoon, heel en bereikbaar	10.991	1.808	-2.463	-655	2.135	-114	2.021	1.798	1.666	1.532
PROG3	Zeewolde economisch veerkrachtig	68	0	-55	-55	0	-37	-37	-3	-3	-3
PROG5	Cultuur, sportief en recreatief	629	0	-70	-70	0	-244	-244	-425	-406	-387
PROG6	Zeewolde zorgzaam en solidair	-1.100	3.000	0	3.000	0	0	0	0	0	0
PROG7	Duurzaam en gezond Zeewolde	-425	0	-190	-190	0	-465	-465	0	0	0
PROG8	Ruimte en wonen in Zeewolde	658	0	-679	-679	0	-549	-549	-325	-429	-267
Werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves - Totaal		15.379	5.691	-7.628	-1.937	2.483	-1.837	646	1.006	790	836
Geraamd resultaat		-3.636			-269			-9	-36	-41	-146

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

* exclusief product 0.10 en 0.11

4.5 Structureel evenwicht

Onder begrotingsresultaat en in de aanbieding is het resultaat weergegeven van alle lasten en baten in deze begroting. De begroting bevat structurele lasten en baten, incidentele lasten en baten en lasten en baten die worden gedekt ten laste van reserves. Het BBV schrijft voor dat inzichtelijk moet worden gemaakt of er sprake is van een structureel evenwicht. De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo. Indien de incidentele baten en lasten buiten beschouwing worden gelaten is het structureel evenwicht voor deze begroting als volgt:

(bedragen x € 1.000,-)				
Structureel evenwicht	2022	2023	2024	2025
Saldo van baten en lasten	-655	-1.042	-830	-982
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	646	1.006	790	836
Begrotingssaldo	-9	-36	-40	-146
Waarvan incidentele baten en lasten	151	106	107	108
Structureel rekeningssaldo	-160	-142	-147	-254

-/- is voordeel

Zie voor een uiteenzetting van de incidentele baten en lasten paragraaf 4.6. Zie daarnaast bijlage 4 voor een gedetailleerd overzicht van het structurele evenwicht.

4.6 Incidentele baten en lasten

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken en om projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. een eindig doel hebben.

In onderstaande tabellen wordt inzicht gegeven in de incidentele baten en lasten per programma. De incidentele baten en lasten die gedekt worden door onttrekkingen of toevoegingen aan reserves wordt hier buiten beschouwing gelaten.

(bedragen x € 1.000,-)					
Incidentele baten en lasten	Programma	2022	2023	2024	2025
Incidentele lasten:					
1. Salarislasten boventallig personeel	Zeewolde Bestuurt	46	-	-	-
2. Stelpost onvoorzien (incidenteel)	Zeewolde Bestuurt	105	106	107	108
Subtotaal incidentele lasten		151	106	107	108
Incidentele baten:					
Geen					
Subtotaal incidentele baten		-	-	-	-
Totaal incidentele baten en lasten		151	106	107	108

-/- is voordeel

Teneinde een totaalbeeld te geven van de incidentele baten en lasten binnen de gemeentelijke begroting wordt vervolgens in paragraaf 4.7 inzicht gegeven in de zich binnen de gemeentelijke begroting voordoende reserve mutaties (zowel incidenteel als structureel van aard).

4.7 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Bij de onttrekkingen aan reserves zijn er ook mutaties die betrekking hebben op dekkingsreserves. Dit zijn reserves die de dekking zijn voor kapitaallasten van een investering. In Zeewolde zijn deze reserves op niveau, wat inhoudt dat de omvang gelijk is aan de gehele afschrijvingstermijn van deze activa. Voor de jaren 2021-2024 worden de onderstaande incidentele en structurele baten en lasten verrekend met een reserve.

(bedragen x € 1.000,-)					
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	Programma	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Incidentele toevoegingen en onttrekkingen reserves:					
1. Dekking archiefwerkzaamheden MIZ	Zeewolde Bestuurt	-40	-40	-40	-40
2. Dekking programmamanager dienstverlening	Zeewolde Bestuurt	-42	-	-	-
3. Dekking gevolgen coronacrisis	Zeewolde Bestuurt	-11	-11	-11	-11
4. Onttrekking t.b.v. kapitaallasten investeringen beheerplan gebouwen	Zeewolde Bestuurt	-158	-241	-137	-89
5. Dotatie dekking kapitaallasten investeringen beheerplan gebouwen	Zeewolde Bestuurt	158	241	137	89
6. Dekking kosten integraal wijkbeheer	Zeewolde Bestuurt	-33	-33	-33	-33
7. Dotatie investeringen beheerplan gebouwen	Zeewolde Bestuurt	189	189	189	189
8. Dekking kosten Actiewijzer Centrum Zeewolde	Zeewolde economisch veerkrachtig	-37	-	-	-
9. Dekking kosten tijdelijke vervanging accommodatie Baken	Cultuur, sportief en recreatief Zeewolde	-50	-	-	-
10. Dekking kosten Energie uitvoeringsprogramma	Duurzaam en gezond Zeewolde	-465	-	-	-
11. Dekking VPB grondexploitatie	Ruimte en Wonen in Zeewolde	-174	-58	-162	-
12. Dekking voorbereidingskosten Omgevingswet	Ruimte en Wonen in Zeewolde	-95	-17	-17	-17
13. Dekking activiteiten projectbureau Wind	Ruimte en Wonen in Zeewolde	-30	-	-	-
Subtotaal incidentele toevoegingen en onttrekkingen		-788	30	-74	88
Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves:					
1. Dekking kapitaallasten investeringen	Zeewolde Bestuurt	-313	-553	-541	-528
2. Dotatie (jaarlijks) reserve vervanging wegen	Zeewolde is schoon, heel en bereikbaar	1.126	1.157	1.186	1.216
3. Dekking kapitaallasten vervanging wegen	Zeewolde is schoon, heel en bereikbaar	-16	-45	-206	-371
4. Dotatie (jaarlijks) reserve vervanging kunstwerken	Zeewolde is schoon, heel en bereikbaar	435	435	435	435
5. Dotatie t.b.v. groot onderhoud integraal wijkbeheer	Zeewolde is schoon, heel en bereikbaar	550	325	325	325
6. Dekking groot onderhoud Het Baken	Cultureel, sport en recreatief Zeewolde	-124	-117	-110	-104
7. Dotatie jaarlijkse bijdrage exploitant Veer Zeewolde	Zeewolde is schoon, heel en bereikbaar	25	25	25	25
8. Dekking onvoorzien kosten grondexploitatie	Ruimte en Wonen in Zeewolde	-250	-250	-250	-250
Subtotaal structurele toevoegingen en onttrekkingen		1.433	977	864	748
Totaal toevoegingen en onttrekkingen reserves		645	1.007	790	836

+ = toevoeging reserve en - = onttrekking reserve

Ten aanzien van de voorzieningen in bijlage 2 bij deze Programmabegroting wordt het volgende opgemerkt. De (jaarschijf)bestedingen uit de door uw raad vastgestelde onderhoudsplannen zijn niet opgenomen in de voorliggende exploitatiebegroting. Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft voor dat deze middelen direct op de betreffende voorzieningen (balanspost) moeten worden verantwoord. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt hier dieper op ingegaan.

Zodra werken uitgevoerd (moeten) gaan worden met gebruikmaking van reserves, dan zult u door middel van een Raadsvoorstel met daaraan toegevoegd een begrotingswijziging, voorgesteld worden om hiervoor de financiële middelen beschikbaar te stellen.

4.8 Geprognosticeerde balans en EMU saldo

Geprognosticeerde balans 2022-2025

De meerjarenbalans biedt inzicht in de hoofdlijnen van de effecten van de verwachte financiële ontwikkeling van de gemeente in de komende jaren op de balans.

Uitgangspunten

Voor de onderdelen activa en reserves en voorzieningen geldt dat het verloop hiervan overeenkomt met de verwachte mutaties zoals die in de begroting zijn verwerkt. Voor de overige delen van de balans is een inschatting gemaakt op basis van o.a. ervaringscijfers uit de Jaarstukken.

(bedragen x € 1.000,-)						
Activa	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022	Ultimo 2023	Ultimo 2024	Ultimo 2025
Vaste activa						
<i>Immateriële vaste activa</i>	2.486	2.350	2.259	2.167	2.075	1.983
<i>Materiële vaste activa</i>	32.923	41.618	47.075	45.458	43.868	42.312
<i>Financiële vaste activa</i>	4.991	4.897	4.897	4.897	4.897	4.897
Totaal vaste activa	40.400	48.865	54.230	52.522	50.840	49.192
Vlottende activa						
<i>Voorraden</i>	38.874	30.115	23.477	15.777	10.554	6.214
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	38.607	36.410	38.564	49.369	57.447	65.040
<i>Liquide middelen</i>	264	264	264	264	264	264
<i>Overlopende activa</i>	4.553	4.553	4.553	4.553	4.553	4.553
Totaal vlottende activa	82.298	71.342	66.858	69.963	72.818	76.071
Totaal activa	122.698	120.207	121.088	122.485	123.658	125.263
Passiva						
Vaste passiva						
<i>Eigen vermogen</i>	94.041	92.395	93.050	94.092	94.923	95.904
<i>Voorzieningen</i>	16.512	15.827	16.053	16.408	16.750	17.374
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	528	528	528	528	528	528
Totaal vaste passiva	111.080	108.750	109.631	111.028	112.201	113.806
Vlottende passiva						
<i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	4.594	4.434	4.434	4.434	4.434	4.434
<i>Overlopende passiva</i>	7.024	7.024	7.024	7.024	7.024	7.024
Totaal vlottende passiva	11.618	11.458	11.458	11.458	11.458	11.458
Totaal passiva	122.698	120.207	121.088	122.485	123.658	125.263

* De saldi van de Algemene Reserve is inclusief het verwachte resultaat van het jaar daarvoor (taakveld 0.11).

EMU-saldo

Volgens de regels van de EMU, mag het vorderingstekort niet hoger zijn dan 3% van het bruto binnenlands product (het Verdrag van Maastricht). Hiermee wil men de economische sterkte van de eurolanden behouden. Het EMU-saldo of vorderingensaldo is het financieringssaldo minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking, uitgedrukt in geld, van een overheid die lid is van de Europese Monetaire Unie (EMU).

De begroting van gemeenten wordt opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo wordt echter niet berekend op basis van baten en lasten, maar op basis van ontvangsten en uitgaven. Anders dan in het stelsel van baten en lasten drukken investeringsuitgaven en aan- en verkopen in het jaar waarin de transactie wordt gedaan volledig op het EMU-saldo. Er wordt geen rekening gehouden met afschrijvingen, noch met toevoegingen aan reserves en voorzieningen. De afwijkende berekening van het EMU-saldo kan ertoe leiden dat een gemeente bij een sluitende begroting een EMU-tekort realiseert of andersom. In de periode 2022-2025 lijkt onze gemeente een fors EMU-overschot

te gaan realiseren. Dit wordt met name veroorzaakt doordat naar verwachting de grondexploitatie meer opbrengsten realiseert dan dat er aan lasten zijn.

Berekening EMU-saldo (bedragen x € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Omschrijving					
1. <i>Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)</i>	1.668-	655	1.042	830	982
2. <i>Mutatie (im)materiële vaste activa</i>	8.559	5.366	1.709-	1.682-	1.648-
3. <i>Mutatie voorzieningen</i>	685-	226	355	342	624
4. <i>Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)</i>	8.759-	6.638-	7.700-	5.223-	4.340-
5. <i>Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa</i>	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	2.153-	2.153	10.806	8.077	7.594

5. Bijlagen

5.1 Overzicht reserves en voorzieningen

Toelichting reserves en voorzieningen

Reserves	Doel	Voeding
Algemene reserve	Het doel van deze reserve dient om risico's in algemene zin op te vangen (buffer functie) en is zonder een directe bestemming. Tevens dient deze reserve om investeringen met maatschappelijk nut mogelijk te maken.	Bestemming rekeningresultaat.
BR Archiefwerkzaamheden MIZ	Bekostiging van uitgaven voor het uitvoeren van archiefwerkzaamheden door Meerinzicht.	Enmalige voeding vanuit de Algemene reserve.
BR Afrekening gevolgen Coronacrisis	Het doel van deze bestemmingsreserve is om de gevolgen van de Coronacrisis financieel op te kunnen vangen. Door het instellen van de bestemmingsreserve wordt de reguliere bedrijfsvoering niet beïnvloed en kunnen ombuigingsmaatregelen die alleen een gevolg zijn van de Coronacrisis achterwege blijven.	Enmalige voeding van € 4.000.000 vanuit de Algemene reserve. Raadsbesluit Voorjaarsnota 2020.
BR Organisatie ontwikkeling & (E)dienstverlening	Het doel van deze bestemmingsreserve is bekostiging van werkzaamheden op het gebied van e- dienstverlening, ICT en organisatieontwikkeling.	Algemene Reserve e/o bestemming rekeningresultaat.
BR Gemeentelijke gebouwen	Het doel van deze reserve is om kapitaallasten van toekomstige vervangingsinvesteringen in gemeentelijke gebouwen te kunnen dekken.	De reserve heeft een jaarlijkse dotatie, zoals besloten in het MJOP gemeentelijke gebouwen.
BR Vervanging Wegen	Het doel van deze reserve is om kapitaallasten van toekomstige vervangingsinvesteringen van wegen te kunnen dekken.	De reserve heeft een jaarlijkse dotatie, zoals besloten in het beheerplan wegen.
BR Kunstwerken	Het doel van deze reserve is om kapitaallasten van toekomstige vervangingsinvesteringen van kunstwerken te kunnen dekken.	De reserve heeft een jaarlijkse dotatie, zoals besloten in het beheerplan kunstwerken.
BR Integraal wijkbeheer	Het doel van deze reserve is bekostiging van uitgaven in het kader van het Integraal wijkbeheer.	Enmalige voeding van € 5.000.000,- in 2007 (t.l.v. Algemene reserve) en € 5.000.000,- in 2016 (t.l.v. BR Nuon).
BR Verlichting	Beschikbaar houden om het in 2011 nieuw te maken beheersplan Verlichting mogelijk te maken.	Enmalig bij de bestemming van het rekeningresultaat 2010.
BR Baggeren	Het doel van deze reserve is het beschikbaar houden van budget om in 2016 te inventariseren of baggerwerkzaamheden nodig zijn en hier voldoende middelen voor te hebben om het dan uit te voeren. Tevens voldoende middelen om te inventariseren of er een baggerplan moet komen en hier voldoende middelen voor hebben om het uit te voeren.	Enmalige voeding vanuit exploitatie baggeren bij de jaarrekening 2011. Daarna vanuit diezelfde exploitatie het resterende budget in de jaren 2012, 2013 en 2014 doteren (totaal € 91.000,-), zoals beschreven in het advies Baggeren.
BR Veer Zeewolde	Het is stand houden van het fiets-/voetveer en de kade aan de zijden van Zeewolde en Horst.	Enmalige overdracht van Recreatieschap Veluwe en jaarlijkse dotatie van de exploitant.
BR Actiewijzer Centrum Zeewolde	Het met eenmalige middelen medemogelijk maken van acties uit de Actiewijzer Centrum Zeewolde.	In 2017 en 2020 gevoed met eenmalige middelen.
BR Bijdrage Investering met economisch nut	Deze bestemmingsreserve dient ten doel om de eenmalige kapitaallasten van de investeringen met economisch nut te dekken.	De komende jaren wordt hieruit jaarlijks een bedrag gehaald als bijdrage voor de kapitaallasten. Indien een investering gedekt wordt door eenmalig geld wordt de dotatie aan deze bestemmingsreserve toegevoegd om de jaarlijkse kapitaallasten te

Reserves	Doel	Voeding
		dekken voor de gehele looptijd van de investering.
BR Kunst en cultuurnota	Uitvoering kunst & cultuur nota.	Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2008.
BR Sportnota	Uitvoering nota sportnota (actiepuntenprogramma).	Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2008.
BR Atletiekbaan	Ontwikkeling / realisatie atletiekbaan.	Eenmalige dotatie bestemming rekeningresultaat 2011.
BR Promotie en acquisitie toerisme	Het doel is om met concrete maatregelen een extra impuls te geven aan het toerisme. Toeristische marketing en promotie, w.o. Puur Zeewolde.	Bij instelling eenmalige uit de bestemming van het rekening resultaat 2011. Jaarlijks ten laste van het rekeningresultaat een aanvulling tot het plafond.
BR Baken	Deze reserve dient ter dekking van de hogere kapitaallasten die ontstaan door de nieuwbouw/renovatie van het Baken. De reserve is zo opgebouwd dat de hogere kapitaallasten na 20 jaar structureel zijn opgenomen in de begroting.	Eenmalige voeding vanuit de algemene reserve.
BR Jeugd	Het doel van deze bestemmingsreserve is het dekken van de uitvoeringsrisico's van de nota Jong@Zeewolde.	Eenmalig bij vaststelling nieuwe nota.
BR Schuldhulpverlening	Extra inzet schuldhulpverlening door toename cliënten ten gevolge van de economische recessie.	Eenmalige dotatie.
BR Transformatie Sociaal Domein	Door de instelling van een bestemmingsreserve worden middelen gereserveerd als dekking voor maatwerkvoorzieningen en de transformatieopgave in het Sociaal Domein. Inwoners krijgen de ondersteuning conform vastgesteld beleid.	Bij raadsbesluit van 27 september 2018 is eenmalig € 5.500.000 toegevoegd vanuit de Algemene reserve voor de uitvoeringsjaren 2018-2022.
BR Jeugdsport- en Cultuurfonds	Het mee laten doen van alle kinderen in de samenleving door wekelijkse activiteit ter ontspanning op sportieve of culturele wijze. Kinderen op sociaal, fysiek en mentaal vlak ontwikkelen.	Eenmalig vanuit de algemene reserve voor een periode van 3 jaar (2017-2019).
BR Sportpark de Horst	Deze reserve dient ter dekking van kosten die worden gemaakt voor de instandhouding van de voorzieningen op Sportpark de Horst.	Eenmalige vanuit de algemene reserve
BR Energie uitvoeringsprogramma	Het doel van de bestemmingsreserve is het uitvoeren van het Energie Uitvoeringsprogramma 2019-2022.	Eenmalig vanuit de algemene reserve.
BR Het goede voorbeeld	Het doel van de bestemmingsreserve is het uitvoeren van het Energie Uitvoeringsprogramma 2019-2022 (het goede voorbeeld geven mede door energiebesparing en dakgebonden zon).	Eenmalig vanuit de algemene reserve.
BR Verbetering digitale uitwisseling met de OFGV	Doel van deze bestemmingsreserve is om de digitale beschikbaarheid voor de OFGV van dossiers en archief te vergroten.	Eenmalig bij de 17 ^e begrotingswijziging van 2015.
BR Bedrijfsrisico Grondbedrijf	Bestemmingsreserve dient ter dekking van alle relevante bedrijfsrisico's verbonden aan de grondexploitatie en het opvangen van nadelige bedrijfsresultaten op complexen.	Voeding is gebaseerd op de gerealiseerde positieve bedrijfsresultaten van afgesloten grondexploitaties en jaarlijkse rentebijdrage.
BR BBV-winst grondexploitaties	In de BBV-notitie wordt aanbevolen het realisatiebeginsel toe te passen bij tussentijdse winstname. Op basis van dit beginsel moeten winsten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Concreet betekent dit dat in ieder jaar waarin een grondexploitatie opbrengsten genereert, er een stukje tussentijdse winst genomen moet worden. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de POC (Percentage of completion)-methode.	Bij raadsbesluit van 31 mei 2018 is het bedrag aan BBV-winst dat in 2017 is gedoteerd aan de Algemene reserve overgeheveld naar de bestemmingsreserve "BBV-winst Grondexploitaties". De jaarlijkse tussentijdse winsten worden tevens aan de bestemmingsreserve toegevoegd.
BR Bevorderen	Het doel van de reserve is het afdekken van het	Eenmalige gelden uit de

Reserves	Doel	Voeding
bereikbaarheid woningvoorraad	risico van niet terugbetalen van de bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting uitstaande middelen die door het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (het SVN) worden verstrekt in de vorm van startersleningen.	liquidatie van het Openbaar Lichaam Bouwsubsidiering Regio Flevoland en de opbrengsten in enig jaar vanuit antispeculatiebedingen (raadsbesluit december 2008). Daarbij aanvullend vanuit de algemene reserve wanneer de raad daartoe besluit.
BR Bouw-Vergunningen	Het doel van deze reserve is het opvangen van tegenvallers in de legesopbrengsten.	De voeding heeft eenmalig plaats gevonden door een eenmalige dotatie vanuit de legesopbrengsten van de van de windmolens uit de Zuidlob. Een werkelijk overschot in enig jaar kan ook worden toegevoegd.
BR Omgevingswet	Deze reserve dient ter dekking van de te maken kosten gedurende het voorbereidingstraject van de Omgevingswet.	Eenmalige voeding vanuit de Algemene reserve.
BR Nota Handhaving	Werkbudget voor de uitvoering van de nota handhaving	Algemene reserve (raadsbesluit 30 mei 2013).
BR Projectbureau Wind	Doel van deze bestemmingsreserve is om de activiteiten van het projectbureau mogelijk te maken.	Eenmalig bij de 18 ^e begrotingswijziging van 2015, voor de periode van 2015 tot en met 2020.
BR Onderhanden werken	Opvangen van overlopende werkzaamheden c.q. activiteiten, waarvan bij afsluiting van het boekjaar de verplichting wel is aangegaan maar de prestatie nog niet is geleverd.	Op basis van resultaatbestemming bij de jaarrekening.

Voorzieningen	Doel	Voeding
VZ Onderhoud openbare gebouwen	Het doel van deze voorziening is het bekostigen van groot onderhoud van alle gemeentelijke gebouwen.	De voeding van deze voorziening vindt plaats door een jaarlijkse dotatie vanuit de exploitatie. De dotatie is vastgesteld in het MJOP.
VZ Pensioenen zittend en/of gewezen wethouders	Het doel is om het pensioen van bestuurders te kunnen bekostigen.	Eenmalig vanuit de algemene reserve, periodiek naar aanleiding van overzichten pensioen verzekeraar.
VZ Wachtgeld ex wethouders	Het doel is om het wachtgeld van oud-bestuurders te kunnen bekostigen.	Eenmalig vanuit de Algemene reserve.
VZ Onderhoud wegen	Het doel van deze voorziening is het opvangen van de kosten van groot onderhoud en renovatie van wegen voor wegen buiten en binnen de bebouwde kom.	De voeding vindt plaats door een jaarlijkse dotatie vanuit de exploitatie. De dotatie is vastgesteld in het beheersplan wegen.
VZ Kunstwerken	Het doel van deze voorziening is het opvangen van kosten van renovatie van bruggen en duikers.	De voeding van deze voorziening vindt plaats door een jaarlijkse dotatie vanuit de exploitatie. De dotatie is vastgesteld in het beheersplan kunstwerken.
VZ Dubieuze debiteuren sociale zaken	Het doel is opvangen van de risico's als gevolg van oninbaarheid van vorderingen op bijstandsccliënten.	De voeding vindt plaats op basis van resultaatbestemming.
VZ Onderhoud riool	Het doel van deze voorziening is het bekostigen van de (toekomstige) lasten voor groot onderhoud c.q. renovaties van het rioleringsstelsel, zoals beschreven in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP).	De voeding vindt plaats door storting ten laste van de exploitatie op basis van het GRP.
VZ Duurzaamheidsprogramma	De voorziening dient gebruikt te worden in de gemeente Zeewolde voor:	Bijdrage Windpark Prinses Alexia.

Vorzieningen	Doel	Voeding
	<ul style="list-style-type: none"> • duurzame energieprojecten; • projecten op het gebied van energiebesparing; • projecten op het gebied van natuurontwikkeling; • projecten op het gebied van niet-commerciële recreatie. 	
VZ Vaarroute	Het doel is om de lasten voor de realisatie van de Vaarroute te bekostigen.	Eenmalig omgezet van bouwgronden in exploitatie naar voorzieningen in verband met verslaggevingsvereisten.
VZ Openbare verlichting	Het doel van deze voorziening is het bekostigen van de kosten van vervanging openbare verlichting.	Jaarlijkse dotatie vanuit de exploitatie vanaf 2020
VZ Dubieuze debiteuren algemeen	Het doel is het opvangen van de risico's als gevolg van oninbaarheid van vorderingen.	Jaarlijkse dotatie vanuit de exploitatie.
VZ Verliesgevende grondexploitaties	Het opvangen van tekorten uit verliesgevende grondexploitaties	Indien een grondexploitatie verliesgevend wordt, vindt er een dotatie plaats vanuit de bestemmingsreserve 'Bedrijfsrisico Grondbedrijf' aan deze voorziening.
VZ Egalisatie afvalstoffen heffing	Het doel van deze voorziening is het opvangen van grote schommelingen in de kosten van inzameling, afvoer en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen in relatie tot de heffingen.	De dotatie of onttrekking van deze voorziening vindt jaarlijks plaats door het op jaarrekeningbasis afkomen van het batig saldo op het product afvalverwijdering en -verwerking ten gunste van deze voorziening.
VZ Egalisatie rioolheffing	Het doel van deze voorziening is het opvangen van grote schommelingen in het tarief.	De dotatie of onttrekking van deze voorziening vindt jaarlijks plaats door het op jaarrekeningbasis afkomen van het batig saldo op het product rioolrechten ten gunste van deze voorziening.

5.2 Staat van reserves en voorzieningen

Begroting 2022 - Overzicht van reserves en voorzieningen

Rekening-nummer	Omschrijving	Saldo per 31 december 2020	Stand per 1 januari 2022	Saldo per 31 december 2022	Mutaties 2023	Mutaties 2024	Mutaties 2025	Stand ultimo 2025
VRZ0001	Vz. onderh.gemeentelijke gebouw	771.000	791.400	755.800	27.900	16.200	1.700	801.700
VRZ0002	Vz. Wachtgeld ex-wethouders	43.500	43.500	43.500	0	0	0	43.500
VRZ0003	Vz. Wethouderspensioen	2.570.700	2.547.200	2.523.700	-23.500	-23.500	-23.500	2.453.200
VRZ0004	Vz. onderhoud wegen	2.295.200	2.186.200	2.077.200	-109.000	-109.000	-109.000	1.750.200
VRZ0005	Vz. Kunstwerken	347.800	333.900	320.000	-13.900	-13.900	-13.900	278.300
VRZ0006	Vz. Openbare verlichting	200.600	200.600	200.600	0	0	0	200.600
VRZ0007	Vz. SOZA dubieuze deb.	650.700	650.700	650.700	0	0	0	650.800
VRZ0008	Vz. onderhoud riolering	5.604.800	5.127.700	5.505.700	443.000	443.000	738.000	7.129.700
VRZ0009	Egalisatie voorziening Rioolheffing	1.230.700	1.168.700	1.168.700	0	0	0	1.168.800
VRZ0010	Egalisatie voorziening Afvalstoffen	305.500	255.700	255.700	0	0	0	255.700
VRZ0011	Vz. Duurzaamheidsprogramma	62.600	92.600	122.600	30.000	30.000	30.000	212.600
VRZ0012	Vz. Vaarroute	3.079.400	3.079.400	3.079.400	0	0	0	3.079.400
VRZ0013	Vz. dubieuze debiteuren alg.	586.000	586.000	586.000	0	0	0	586.000
VRZ0014	Vz. verliesgevende grondexpl.	331.500	338.100	338.100	0	0	0	338.100
Totaal voorzieningen		18.080.000	17.401.700	17.627.700	354.500	342.800	623.300	18.948.600
RES0002	BR Archiefwerkzaamheden MIZ	292.000	252.000	212.000	-40.000	-40.000	-40.000	92.000
RES0038	BR Afrek. gevolgen Coronacrisis	3.990.000	3.789.000	3.778.000	-11.000	-11.000	-11.000	3.745.000
RES0003	BR Organ.ontw en Edienstverlen	591.700	515.300	473.500	0	0	0	473.500
RES0004	BR Gemeentelijke gebouwen	1.518.500	1.042.500	1.073.700	-51.100	52.000	100.800	1.175.400
RES0036	BR Vervanging Wegen	9.681.000	10.764.500	11.874.500	1.111.700	979.700	845.400	14.811.300
RES0037	BR Vervanging Kunstwerken	1.550.000	1.800.000	2.235.000	435.000	435.000	435.000	3.540.000
RES0005	BR Integraal Wijkbeheer	4.457.000	3.654.000	4.171.000	292.000	292.000	292.000	5.047.100
RES0006	BR Verlichting	0	0	0	0	0	0	0
RES0007	BR Baggeren	298.100	298.100	298.100	0	0	0	298.100
RES0008	BR Veer Zeewolde	288.400	313.100	337.200	24.100	24.100	24.100	409.500
RES0009	BR Actiewijzer Centrum Zeewolde	67.300	37.300	800	0	0	0	800
RES0011	BR Bijdr.expl.inv.ec.nut	8.906.600	9.294.800	9.140.100	-312.400	-403.000	-439.300	7.985.400
RES0012	BR Kunst & Cultuurnota	11.400	11.400	11.400	0	0	0	11.400
RES0013	BR Sportnota	192.100	192.100	192.100	0	0	0	192.100
RES0014	BR Atletiekbaan	178.300	178.300	178.300	0	0	0	178.300
RES0015	BR Promotie & acquisitie toer.	-700	-700	-700	0	0	0	-700
RES0016	BR Baken	1.869.600	1.869.600	1.696.100	-117.000	-110.500	-104.000	1.364.600
RES0017	BR Jeugd	14.400	14.400	14.400	0	0	0	14.400
RES0018	BR Schuldhulpverlening	545.200	545.200	545.200	0	0	0	545.200
RES0020	BR Transformatie Sociaal Domein*	254.000	3.254.000	3.254.000	0	0	0	3.254.000
RES0021	BR Jeugdsport- en Cultuurfonds	50.000	50.000	50.000	0	0	0	50.000
RES0025	BR Verb.digitale-uitwissel. OFGV	29.900	29.900	29.900	0	0	0	29.900
RES0026	BR Energie uitvoeringsprogramma	1.567.000	1.377.000	912.000	0	0	0	912.000
RES0027	BR Het goede voorbeeld	579.900	547.400	547.400	0	0	0	547.400
RES0028	BR Bedrijfsrisico Grondbedrijf	9.090.200	8.611.000	8.187.200	-308.200	-411.600	-250.000	7.217.400
RES0029	BR BBV-winst en grondexploitaties	17.377.700	17.377.700	17.377.700	0	0	0	17.377.700
RES0030	BR Bevord. bereikbhd. woningvrrd.	317.300	317.300	317.300	0	0	0	317.300
RES0031	BR Omgevingswet	377.900	208.300	113.300	-17.000	-17.000	-17.000	62.300
RES0032	BR Bouwvergunningen	1.641.100	1.641.100	1.641.100	0	0	0	1.641.100
RES0033	BR Nota Handhaving	118.200	118.200	118.200	0	0	0	118.200
RES0034	BR Projectbureau Wind	143.000	113.000	83.000	0	0	0	83.000
RES0035	Reserve onderhanden werk	25.000	25.000	25.000	0	0	0	25.000
Totaal bestemmingsreserves		66.022.100	68.240.800	68.886.800	1.006.100	789.700	836.000	71.518.700
90002	Algemene Reserve *	26.884.700	24.153.700	24.162.700	36.400	40.500	145.700	24.385.400
Totaal algemene reserve		26.884.700	24.153.700	24.162.700	36.400	40.500	145.700	24.385.400
Totaal reserves en voorzieningen		110.986.800	109.796.200	110.677.200	1.397.000	1.173.000	1.605.000	114.852.700

(*) De saldi van de Algemene Reserve is incl. het verwachte resultaat van dat jaar (taakveld 0.11).

5.3 Uitgebreide geprognosticeerde balans

(bedragen x € 1.000,-)	Jaarrekening		Geprognosticeerde balans			
	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022	Ultimo 2023	Ultimo 2024	Ultimo 2025
Activa						
Vaste activa						
<i>Immateriële vaste activa</i>						
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	2.486	2.350	2.259	2.167	2.075	1.983
Materiële vaste activa	32.923	41.618	47.075	45.458	43.868	42.312
- Investerings met een economisch nut:						
- gronden uitgegeven in erfpacht	2.200	2.200	2.200	2.200	2.200	2.200
- overige investeringen met een economisch nut	25.828	34.696	40.363	38.957	37.576	36.230
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing geheven kan worden	370	328	287	245	203	161
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	4.525	4.394	4.226	4.057	3.889	3.721
<i>Financiële vaste activa</i>						
- Kapitaalverstrekkingen aan:	4.991	4.897	4.897	4.897	4.897	4.897
- deelnemingen	574	574	574	574	574	574
- Overige langlopende leningen u/g	4.417	4.323	4.323	4.323	4.323	4.323
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	40.400	48.865	54.230	52.522	50.840	49.192
Vlottende activa						
<i>Voorraden</i>	38.874	30.115	23.477	15.777	10.554	6.214
- Grond- en hulpstoffen:						
- niet in exploitatie opgenomen bouwgronden	0	0	0	0	0	0
- Gereed product en handelsgoederen	2	2	2	2	2	2
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	38.872	30.113	23.475	15.775	10.552	6.212
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	38.607	36.410	38.564	49.369	57.447	65.040
- Vorderingen op openbare lichamen	5.413	5.413	5.413	5.413	5.413	5.413
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	27.486	25.289	27.443	38.248	46.326	53.919
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar						
- Overige vorderingen	5.708	5.708	5.708	5.708	5.708	5.708
- Overige uitzettingen	0	0	0	0	0	0
<i>Liquide middelen</i>						
- Kassaldi	3	3	3	3	3	3
- Bank- en giroaldi	261	261	261	261	261	261
<i>Overlopende activa</i>	4.553	4.553	4.553	4.553	4.553	4.553
Totaal vlottende activa	82.298	71.342	66.858	69.963	72.818	76.071
Totaal activa	122.698	120.207	121.088	122.485	123.658	125.263
Passiva						
Vaste passiva						
<i>Eigen vermogen</i>	94.041	92.395	93.050	94.092	94.923	95.904
- Algemene reserve*	23.496	23.885	24.154	24.163	24.199	24.240
- Bestemmingsreserves:						
- voor egalisatie van tarieven	1.641	1.641	1.641	1.641	1.641	1.641
- overige bestemmingsreserves	65.268	66.600	67.246	68.252	69.042	69.878
- Nog te bestemmen resultaat	3.636	269	9	36	41	146
<i>Voorzieningen</i>	16.512	15.827	16.053	16.408	16.750	17.374
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.614	2.591	2.567	2.544	2.520	2.497
- Onderhouds-egalisatievoorzieningen	6.694	6.684	6.556	6.491	6.414	6.323
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	7.204	6.552	6.930	7.373	7.816	8.554
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	528	528	528	528	528	528
- Waarborgsommen						
Totaal vaste passiva	111.080	108.750	109.631	111.028	112.201	113.806
Vlottende passiva						
<i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	4.594	4.434	4.434	4.434	4.434	4.434
- Overige schulden						
<i>Overlopende passiva</i>	7.024	7.024	7.024	7.024	7.024	7.024
- Nog te betalen bedragen	4.185	4.185	4.185	4.185	4.185	4.185
- Van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen	2.712	2.712	2.712	2.712	2.712	2.712
- Overige vooruitontvangen bedragen	127	127	127	127	127	127
Totaal vlottende passiva	11.618	11.458	11.458	11.458	11.458	11.458
Totaal passiva	122.698	120.207	121.088	122.485	123.658	125.263

* De saldi van de Algemene Reserve is inclusief het verwachte resultaat van het jaar daarvoor (taakveld 0.11).

5.4 Uitgebreid overzicht structureel evenwicht

(bedragen x € 1.000,-)						
Structureel evenwicht	Realisatie 2020	Begroting 2021 primitief	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
TOTAAL						
totaal baten (voor mutaties reserves)	-70.746	-52.944	-66.465	-65.503	-65.984	-66.941
totaal lasten (voor mutaties reserves)	51.730	54.440	65.810	64.460	65.153	65.959
resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	-19.016	1.496	-655	-1.042	-830	-982
onttrekking reserves (baten)	-22.733	-2.211	-1.837	-1.365	-1.507	-1.442
dotatie reserves (lasten)	38.112	997	2.483	2.371	2.297	2.278
resultaat reserves	15.379	-1.214	646	1.006	790	836
totaal baten (na bestemming reserves)	-93.478	-55.154	-68.301	-66.867	-67.490	-68.382
totaal lasten (na bestemming reserves)	89.842	55.437	68.293	66.831	67.450	68.237
totaal resultaat (na mutatie reserves)	-3.636	282	-9	-36	-41	-146
INCIDENTEEL						
totaal baten (voor mutaties reserves)	-24.340	-	-347	-430	-326	-278
totaal lasten (voor mutaties reserves)	5.738	1.233	1.286	506	507	298
incidenteel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	-18.602	1.233	939	76	181	20
onttrekking uit incidenteel reserves (baten)	-22.529	-1.657	-1.135	-400	-400	-190
dotatie aan incidenteel reserves (lasten)	36.218	333	347	430	326	278
incidenteel resultaat reserves	13.689	-1.324	-788	30	-74	88
totaal baten (na bestemming reserves)	-46.869	-1.657	-1.482	-830	-726	-468
totaal lasten (na bestemming reserves)	41.956	1.566	1.633	936	833	576
totaal incidenteel resultaat (na mutatie reserves)	-4.913	-91	151	106	107	108
STRUCTUEEL						
totaal baten (voor mutaties reserves)	-46.406	-52.944	-66.118	-65.073	-65.658	-66.663
totaal lasten (voor mutaties reserves)	45.992	53.207	64.524	63.954	64.646	65.661
structureel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	-414	263	-1.594	-1.119	-1.012	-1.002
onttrekking reserves (baten)	-204	-555	-703	-965	-1.107	-1.253
dotatie reserves (lasten)	1.894	664	2.136	1.942	1.971	2.001
structureel resultaat reserves	1.690	109	1.433	977	864	748
totaal baten (na bestemming reserves)	-46.609	-53.499	-66.820	-66.037	-66.764	-67.915
totaal lasten (na bestemming reserves)	47.886	53.871	66.660	65.896	66.617	67.662
totaal structureel resultaat (na mutatie reserves)	1.277	372	-160	-142	-147	-254
Structurele exploitatie ruimte (BBV)	-2%	-1%	0%	0%	0%	0%

5.5 Overzicht van geraamde lasten en baten per taakveld

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
PROG0 Bestuur en ondersteuning												
TV01 Bestuur	1.540	0	1.540	1.520	0	1.520	1.520	0	1.520	1.520	0	1.520
TV02 Burgerzaken	798	-291	507	806	-297	509	813	-387	426	813	-387	426
TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	37	-177	-140	37	-177	-140	37	-177	-140	37	-177	-140
TV04 Overhead	10.904	-5	10.899	10.723	-5	10.718	10.739	-5	10.734	10.709	-5	10.704
TV05 Treasury	6	-166	-160	6	-166	-160	6	-166	-160	6	-166	-160
TV061 OZB woningen	240	-4.778	-4.538	240	-4.826	-4.586	240	-4.874	-4.634	240	-4.922	-4.682
TV062 OZB niet-woningen	0	-3.407	-3.407	0	-3.417	-3.417	0	-3.428	-3.428	0	-3.438	-3.438
TV07 Alg. uitk. en ov. uitk. gemeentefonds	0	-32.115	-32.115	0	-31.985	-31.985	0	-32.028	-32.028	0	-32.302	-32.302
TV08 Overige baten en lasten	2.097	-2.361	-265	2.278	-2.654	-376	2.311	-2.750	-439	2.442	-2.827	-385
TV09 Vennootschapsbelastingen (VpB)	174	0	174	58	0	58	162	0	162	0	0	0
TV10 Mutaties reserves	2.483	-1.837	646	2.371	-1.365	1.006	2.297	-1.507	790	2.278	-1.442	836
TV11 Resultaat van de rek. baten en lasten	5.592	-5.583	9	4.883	-4.847	36	5.090	-5.049	41	4.874	-4.729	146
PROG0 Bestuur en ondersteuning - Totaal	23.870	-50.719	-26.850	22.921	-49.739	-26.818	23.214	-50.371	-27.157	22.919	-50.395	-27.476
PROG1 Veiligheid												
TV11 Crisisbeheersing en brandweer	1.776	0	1.776	1.845	0	1.845	1.914	0	1.914	1.983	0	1.983
TV12 Openbare orde en veiligheid	572	-30	542	572	-30	542	572	-30	542	572	-30	542
PROG1 Veiligheid - Totaal	2.347	-30	2.317	2.416	-30	2.386	2.485	-30	2.455	2.554	-30	2.524
PROG2 Verkeer, vervoer en waterstaat												
TV21 Verkeer en vervoer	4.424	-274	4.151	4.467	-276	4.192	4.634	-278	4.356	4.801	-278	4.523
TV22 Parkeren	58	0	58	58	0	58	58	0	58	58	0	58
TV23 Recreatieve havens	54	-2	52	54	-2	52	54	-2	52	54	-2	52
TV25 Openbaar vervoer	15	-31	-16	15	-31	-16	15	-31	-16	15	-31	-16
PROG2 Verkeer, vervoer en waterstaat - Totaal	4.551	-307	4.244	4.593	-309	4.285	4.760	-311	4.449	4.927	-311	4.616
PROG3 Economie												
TV31 Economische ontwikkeling	67	0	67	31	0	31	31	0	31	31	0	31
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur (GREX)	775	-775	0	434	-434	0	1.380	-1.380	0	1.469	-1.469	0
TV33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	97	-83	13	97	-83	13	97	-83	13	97	-83	13
TV34 Economische promotie	505	-3.670	-3.165	498	-3.695	-3.197	491	-3.695	-3.203	491	-3.695	-3.203
PROG3 Economie - Totaal	1.443	-4.528	-3.084	1.059	-4.212	-3.153	1.999	-5.158	-3.159	2.088	-5.247	-3.159
PROG4 Onderwijs												
TV42 Onderwijshuisvesting	669	-103	566	707	-127	580	701	-127	574	695	-127	568
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.392	-358	1.035	1.374	-358	1.016	1.374	-358	1.016	1.374	-358	1.016
PROG4 Onderwijs - Totaal	2.061	-461	1.600	2.081	-485	1.597	2.076	-485	1.591	2.069	-485	1.584
PROG5 Sport, cultuur en recreatie												
TV51 Sportbeleid en activering	260	0	260	260	0	260	260	0	260	260	0	260
TV52 Sportaccommodaties	1.406	-411	996	1.846	-532	1.314	1.847	-532	1.314	1.842	-532	1.310
TV53 Cultuurpres. cultuurprod. cultuurpart.	162	0	162	162	0	162	162	0	162	162	0	162
TV54 Musea	51	0	51	51	0	51	51	0	51	51	0	51
TV55 Cultureel erfgoed	30	0	30	30	0	30	30	0	30	30	0	30
TV56 Media	600	0	600	600	0	600	600	0	600	600	0	600
TV57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.724	-4	1.720	1.736	-4	1.732	1.744	-4	1.740	1.731	-4	1.726
PROG5 Sport, cultuur en recreatie - Totaal	4.234	-415	3.819	4.685	-537	4.149	4.694	-537	4.157	4.676	-537	4.139
PROG6 Sociaal domein												
TV61 Samenkracht en burgerparticipatie	1.503	-78	1.425	1.503	-78	1.425	1.505	-78	1.428	1.502	-78	1.425
TV62 Wijkteams	2.435	0	2.435	2.445	0	2.445	2.445	0	2.445	2.445	0	2.445
TV63 Inkomensregelingen	5.924	-5.526	398	5.926	-5.526	400	5.943	-5.526	417	5.943	-5.526	417
TV64 Begeleide participatie	382	0	382	382	0	382	382	0	382	382	0	382
TV65 Arbeidsparticipatie	614	0	614	621	0	621	621	0	621	621	0	621
TV66 Maatwerkvoorziening (WMO)	567	-175	392	567	-175	392	555	-175	380	555	-175	380
TV671 Maatwerkdienstverlening 18+	3.749	0	3.749	3.749	0	3.749	3.749	0	3.749	3.749	0	3.749
TV672 Maatwerkdienstverlening 18-	6.585	0	6.585	6.583	0	6.583	6.583	0	6.583	6.583	0	6.583
TV682 Ge-escaleerde zorg 18-	624	0	624	624	0	624	624	0	624	624	0	624
PROG6 Sociaal domein - Totaal	22.382	-5.778	16.604	22.399	-5.778	16.621	22.407	-5.778	16.629	22.404	-5.778	16.626
PROG7 Duurzaamheid en milieu												
TV71 Volksgezondheid	1.219	0	1.219	1.228	0	1.228	1.237	0	1.237	1.237	0	1.237
TV72 Riolering	1.122	-1.272	-149	1.135	-1.287	-152	1.148	-1.302	-155	1.162	-1.508	-106
TV73 Afval	2.222	-2.687	-466	2.308	-2.779	-471	2.395	-2.772	-377	2.393	-2.708	-316
TV74 Milieubeheer	1.650	-353	1.297	932	-53	879	944	-53	891	944	-53	891
TV75 Begraafplaatsen en crematoria	107	-107	0	107	-108	-1	96	-109	-13	96	-109	-13
PROG7 Duurzaamheid en milieu - Totaal	6.320	-4.419	1.901	5.709	-4.227	1.483	5.820	-4.236	1.584	6.072	-4.378	1.693
PROG8 Ruimte en wonen												
TV81 Ruimtelijke ordening	433	-25	408	355	-25	330	355	-25	330	355	-25	330
TV82 Grondexploitatie (niet-bedrijventer.)	5.686	-5.686	0	4.966	-4.966	0	4.203	-4.203	0	4.519	-4.519	0
TV83 Wonen en bouwen	558	-1.517	-959	528	-1.407	-879	528	-1.407	-879	528	-1.407	-879
PROG8 Ruimte en wonen - Totaal	6.677	-7.228	-551	5.849	-6.398	-549	5.086	-5.635	-549	5.403	-5.951	-549
Gesheel - Totaal	73.885	-73.885	0	71.714	-71.714	0	72.540	-72.540	0	73.112	-73.112	0

(Bedragen x € 1.000,-)

-/- = voordeel

